

# Ungdata junior 2017–2018

Resultater fra en spørreundersøkelse  
blant elever i alderen 10 til 12 år

Mette Løvgren & Vegard Svagård



ungdata

# Innhold

Forord .....	1
Sammendrag .....	2
Ungdata junior .....	6
Livskvalitet .....	9
Foreldre .....	21
Venner .....	33
Skole .....	43
Nærområdet .....	59
Fritiden .....	67
Mediebruk .....	81
Mobbing .....	87
Helse .....	95

## NOVA Rapport 7/19

© Velferdsforskningsinstituttet NOVA, 2019  
NOVA – Norwegian Social Research

ISBN (elektronisk utgave): 978-82-7894-703-6  
ISBN (trykt utgave): 978-82-7894-704-3

ISSN 1893-9503 (online)  
ISSN 0808-5013 (trykt utgave)

Illustrasjonsbilder: © Skjalg Bøhmer /  
Ungdata  
© colourbox.com

Desktop: Torhild Sager

**Forfattere:** Mette Løvgren & Vegard Svagård

*Henvendelser vedrørende publikasjonen  
kan rettes til:*

Velferdsforskningsinstituttet NOVA,  
OsloMet – storbyuniversitetet  
publ-nova@oslomet.no  
www.oslomet.no/om/nova

*Denne rapporten refereres til som:*

Løvgren, M. & Svagård, V. (2019).  
Ungdata junior 2017–2018. Resultater  
fra en spørreundersøkelse blant elever i  
alderen 10 til 12 år. NOVA Rapport 7/19.  
Oslo: NOVA

# Forord

Ungdata junior er en spørreskjemaundersøkelse til barn på 5.–7. klassetrinn. Undersøkelsen gir barn muligheter til å si fra på en anonym måte om hvordan de har det, og hva de driver med på fritiden og på skolen. Målet med Ungdata junior er å få et lokalt kunnskapsgrunnlag som, sammen med andre kunnskapskilder, kan brukes i utviklingen av lokal oppvekstpolitikk og i kommunenes arbeid med å bedre barns folkehelsesituasjon. Resultatene blir også brukt i forskning for å få mer kunnskap om hva det vil si å vokse opp i dag.

Undersøkelsen gjennomføres på skolen, og foreldre og barn blir informert om at det er frivillig for barna om de vil delta. Barna blir også informert om at de kan hoppe over spørsmål de ikke ønsker å svare på, og at de kan avslutte undersøkelsen når som helst uten at noen har rett til å spørre om hvorfor. Spørreskjemaet er tilpasset barn i alderen 10 til 12, og er utviklet med utgangspunkt i tilsvarende spørsmål som ungdom i alderen 13–19 år får gjennom ungdataundersøkelsen.

Ungdata junior startet etter initiativ fra Bærum kommune i 2015, og ble igangsatt som et samarbeidsprosjekt mellom Bærum kommune, Asker kommune, Kompetansesenter rus – region øst og Ungdatasenteret ved NOVA ved OsloMet – storbyuniversitetet. Bakgrunnen var at kommunene ønsket mer kunnskap om barn i alderen 10–12 år. De ville vite mer om hvordan barn har det og hva de driver med i fritiden og på skolen.

Undersøkelsen ble gjennomført i Bærum og Asker kommuner i 2017, og i 19 kommuner og to delbydeler i Oslo i 2018. Disse undersøkelsene er gjennomført som et samarbeid mellom kommunene, NOVA og KoRus-Øst, KoRus-Nord, KoRus-Sør, KoRus-Midt og KoRus Oslo. I denne rapporten oppsummerer vi resultatene fra disse undersøkelsene, der tilsammen over 15 000 barn deltok.

Rapporten er skrevet av Mette Løvgren og Vegard Svagård. Takk til Anders Bakken ved Ungdatasenteret som har kommet med gode kommentarer til rapporten, og til NOVAs Torhild Sager, som har stått for den grafiske redigeringen.

God lesning!

Oslo, mai 2019

Mette Løvgren, prosjektleder Ungdata junior  
Vegard Svagård, rådgiver Ungdatasenteret  
Seksjon for ungdomsforskning, NOVA, OsloMet – storbyuniversitetet

# Sammen drag

Ungdata junior er en anonym spørreskjemaundersøkelse der barn i alderen 10–12 år svarer på spørsmål om hvordan de har det, og hva de driver med i fritiden og på skolen. I 2017 og 2018 deltok 15 529 barn i undersøkelsen som ble gjennomført i 21 kommuner og i to delbydeler i Oslo. I alle undersøkelsene ble elever på 5.–7. trinn invitert til å delta. Den samlede svarprosenten er 90 prosent. Enkelte steder er svarprosenten noe lavere, men svarprosenten er rundt 90 prosent eller høyere de aller fleste stedene undersøkelsen ble gjennomført. Undersøkelsen gir dermed et godt grunnlag for å si noe om barns situasjon i ulike lokalmiljøer i Norge. Siden kommunene selv har valgt om de vil være med i Ungdata junior, er det vanskelig å si hvorvidt tallene som presenteres i denne rapporten, er nasjonalt representative.

I rapporten oppsummerer vi resultatene fra undersøkelsen som omfatter de mest sentrale områdene i barnas liv: om egen trivsel, om forhold til foreldre, om vennskap, mobbing, skoletrivsel, fritidsaktiviteter, trening, helse og søvn. Målet er å gi et overordnet bilde av hvordan barn har det i de lokalmiljøene der Ungdata junior er blitt gjennomført, og hvordan de opplever hverdagen sin på ulike områder. Dessuten ønsker vi å si noe om forskjeller og likheter etter barnas kjønn, alder og sosiale bakgrunn. Vi gir også et bilde av situasjonen de ulike stedene undersøkelsen er blitt gjennomført.

## **De aller fleste har det veldig bra, men ikke alle**

Ett av de viktigste resultatene fra Ungdata junior er at de aller fleste barn forteller om at de har det bra. Barna sier i all hovedsak at de er fornøyd med det livet de lever, og at de har alt de ønsker seg i livet. Den store majoriteten av barna rapporterer altså om høy livskvalitet, noe som både gjelder når barna blir spurt om hvordan de har det generelt, og om hvordan de har det med foreldrene sine, med vennene sine, på skolen og i fritida.

Undersøkelsen avdekker samtidig at det er en del som ikke har det så bra, som føler seg ensomme, som føler tristhet eller som

har et dårlig selvbilde. Det er også barn som rapporterer om mobbing, som sier at de mangler venner, eller som føler seg stresset. Det siste gjelder særlig blant jentene. Når barn forteller om vonde eller vanskelige følelser og tanker, er det viktig at det finnes ressurspersoner som barna kan snakke med. Undersøkelsen viser at de aller fleste har foreldre og venner som de kan snakke med vanskelige eller triste ting om, og at mange forteller at de kan snakke med søsken, lærer og helsesøster. Undersøkelsen viser samtidig at dette ikke gjelder alle, og selv om disse ikke utgjør så mange prosent, er dette en gruppe som det kan være grunn til å ha et særskilt fokus på.

## **Gode relasjoner til foreldre og venner**

Foreldrene får altså generelt gode skussmål av barna i denne undersøkelsen. De aller fleste sier at de er svært fornøyd med foreldrene sine, og det store flertallet svarer at de liker å være sammen med foreldrene sine. Det er også positivt at omtrent alle barna opplever at foreldrene deres liker dem som de er.

Venner utgjør en viktig del av de fleste barns liv, og de aller fleste har noen å være sammen med på fritiden og i friminuttene på skolen. Mer enn 90 prosent av barna har en fortrolig venn, det vil si en venn de kan snakke med om alt mulig. I de sosiale venns relasjonene er tillit av stor betydning, og det å være til å stole på, regnes av 92 prosent av barna som viktig for å være populær i vennemiljøet.

## **Høy skoletrivsel, men mange gruer seg til å gå på skolen**

På spørsmål om hvordan barna har det på skolen, er svarene fra Ungdata junior todelt. På den ene siden trives de aller fleste svært godt. De aller fleste mener at de alltid har det bra i friminuttene, at de passer inn blant elevene, og at lærerne deres bryr seg om dem. Det er også slik at de aller fleste er fornøyd med skolen de går på. På den annen side gir seks av ti uttrykk for at de kjeder seg i skoletimene, og to av ti gruer seg ofte til å gå på skolen. Hva som ligger bak disse tallene, kan ikke undersøkelsen si

# Sammen drag

noe direkte om, men det er en god del som opplever at de gruer seg veldig til å ha prøver (19 pro-sent) eller som føler seg redd dersom de må snakke foran klassen (15 prosent). Det er ingen forskjeller på hvor mange gutter og jenter som gruer seg til å gå på skolen, men det er flere av jentene enn guttene som gruer seg til å ha prøver eller som er redde for å snakke foran klassen. Det er noen flere gutter enn jenter som føler at de passer inn blant elevene på skolen og som sier at de alltid har det bra i friminuttene. Det er samtidig litt flere gutter enn jenter som sier at de kjeder seg i skoletimene.

## Aktiv fritid

Undersøkelsen viser at de aller fleste er svært aktive i fritida. Så mange som 84 prosent er med i en eller annen form for organisert eller fast fritidsaktivitet, og et flertall er med minst tre kvelder i uken. Som enkeltaktivitet dominerer idrett og sport, som 74 prosent driver med på fast basis. 13 prosent har vært med på faste fritidsaktiviteter tidligere, men har sluttet nå, mens bare 3 prosent aldri har vært med. Gutter og jenter er i omtrent like stor grad med på organiserte fritidsaktiviteter. En del flere jenter enn gutter spiller instrument eller synger, og det er langt flere jenter enn gutter som driver med teater eller dans. Litt flere gutter enn jenter driver med sport eller idrett.

Mange barn bruker også mye tid hjemme hvor de slapper av for seg selv eller gjør lekser. De aller fleste bruker tid sammen med venner, enten hjemme hos hverandre eller at de bare henger ute sammen.

Skjermaktiviteter opptar mye av fritiden, og særlig er det mange som bruker mye tid på filmer og serier. Det er også mange som bruker mye tid på dataspill og sosiale medier. Undersøkelsen viser samtidig at det er stor variasjon i hvor mye tid barna bruker på skjermaktiviteter. 13 prosent bruker mindre enn én time daglig, 28 prosent bruker én til to timer, 24 prosent bruker to til tre timer, og 36 prosent bruker tre timer eller mer.

Gutter bruker en del mer tid på skjermaktiviteter enn jenter. Generelt bruker gutter langt mer tid på dataspill enn jenter. Jentene er derimot mer aktive enn guttene på sosiale medier.

## Krenkelser på skolen, i fritiden og digitalt

I Ungdata junior blir barna bedt om å angi hvor ofte det hender at de har blitt stengt ute, blitt plaget eller truet av andre barn på skolen eller i fritida. Majoriteten av barna – 86 prosent – oppgir at de aldri eller nesten aldri har blitt utsatt for dette. Åtte prosent rapporterer at de opplever dette omtrent hver 14. dag eller oftere. Noe av dette foregår på skolen eller på skoleveien, i andre tilfeller skjer dette på arenaer utenfor skolen. Det er noen flere jenter enn gutter som oppgir at de blir mobbet.

I den senere tid har det vært mye oppmerksomhet rundt digital mobbing og krenkelser via nettet. Ungdata junior viser at dette er fenomener som de fleste ikke opplever. Det er likevel en god del som opplever at noen har skrevet sårende ting til dem eller om dem via nettet eller mobil (16 prosent), eller som opplever å ha bli stengt ute fra sosiale fellesskap på nettet (13 prosent). Trusler via nett og mobil er mindre vanlig, men likevel er det rundt syv prosent som har opplevd dette. Rundt fem prosent har opplevd at det er blitt lagt ut sårende bilder eller videoer av dem.

## Helse

Egenvurdert helse er en viktig indikator for helsetilstand, og i undersøkelsen svarer 90 prosent av barna at de er veldig eller ganske fornøyde med egen helse. Ytterligere åtte prosent svarer at de er litt fornøyde, og to prosent svarer at de ikke er fornøyde i det hele tatt. Det er imidlertid en del barn som rapporterer om fysiske plager som hodepine, vondt i nakke eller skuldre, vondt i magen og kvalme. I overkant av 20 prosent svarer at de har brukt smertestillende tabletter i løpet av den siste uken før de svarte på undersøkelsen.

På helseområdet viser undersøkelsen noen tydelige kjønnsforskjeller. Mens gutter og jenter vurderer sin generelle helsetilstand nokså likt, er det flere jenter enn gutter som oppgir konkrete plager som hodepine, vondt i nakke eller skuldre, magevondt eller kvalme. Noen flere jenter enn gutter har brukt smertestillende tabletter.

Søvn kan påvirke både helse og livskvalitet, og Ungdata junior viser at de fleste sov mellom

# Sammen drag

åtte og ti timer natten før undersøkelsen ble gjennomført. 15 prosent svarer at de ofte eller veldig ofte har problemer med å sove. Det er flere jenter enn gutter som har problemer med å sove.

## Sosial ulikhet og konsekvenser for barns livskvalitet

I undersøkelsen ble barna kategorisert i tre sosiale grupper avhengig av hvor mange materielle ressurser de har tilgang til der de bor. Generelt viser undersøkelsen at de aller fleste barn har det bra og lever aktive liv uavhengig av hvilken sosial bakgrunn de har. Samtidig viser undersøkelsen at barn som vokser opp med færrest ressurser hjemme, kommer systematisk dårligere ut enn andre barn på svært mange områder. For det første er de i mindre grad med på faste fritidsaktiviteter.

For det andre svarer denne gruppen sjeldnere enn andre at de har alt de ønsker seg i livet. Det er noe vanligere at barn med lav sosial bakgrunn opplever vanskelige eller vonde følelser og tanker, som tristhet, ensomhet og å føle seg verdiløs, sammenliknet med andre barn. Andelen barn med lav sosial bakgrunn som er fornøyd med foreldrene sine, er noe lavere enn blant andre barn, og noen færre har en fortrolig venn eller noen å være sammen med på fritida. De er også sjeldnere fornøyd med nærområdet sitt, føler seg noe sjeldnere trygge i nærområdet eller på skoleveien.

For det tredje er skolen også et område av livet hvor barn med lav sosial bakgrunn kommer dårligere ut. Andelen barn som trives på skolen, føler at de passer inn blant elevene i klassen og har det bra i friminuttene er høy blant alle barn, uansett bakgrunn – men andelen er gjennomgående noe lavere blant barn med lav sosial bakgrunn. Det er også en del flere barn med lav sosial bakgrunn som ofte føler seg redde hvis de må snakke foran klassen, eller som ofte gruer seg veldig når de skal ha prøve. Flere barn med lav sosial bakgrunn forteller også at de blir stengt ute, plaget eller truet av andre barn på skolen eller i fritiden hver 14. dag eller oftere. Færre barn med lav sosial bakgrunn er fornøyde med egen helse.

## På vei mot ungdomsalderen

Det kan være stor forskjell på livet til en 10-åring og en 12-åring. For mange er dette en periode av livet som innebærer starten på en bevegelse fra barndom mot ungdomstid, der de blir stadig mer selvstendige. Flere vil også oppleve å få lov til ting de ikke fikk lov til før, samtidig som dette er en periode der særlig en del av jentene opplever å komme i puberteten.

Undersøkelsen viser likevel at det er mye som er likt på tvers av alder. Blant annet har alder lite å si for hvor tilfredse, trygge eller aktive barna er, eller hvor fornøyd de er med foreldrene, vennene og med skolen de går på. Hvor mange som blir mobbet, er også nokså likt på tvers av alder, noe som også gjelder barnas vurderinger av egen helse.

Undersøkelsen viser derimot at andelen av barna som bruker mye tid på faste fritidsaktiviteter øker noe med alder. Blant jentene reduseres selvbylde noe ettersom de blir eldre, og enkelte psykiske plager øker i omfang fra femte til syvende klassetrinn. Psykiske helseutfordringer er likevel langt mindre utbredt enn det man finner blant ungdom i tenårene, men vi ser altså tendenser allerede på barneskolen til at dette er en helseutfordring som begynner å øke for noen.

De eldste barna sover en god del mindre enn de yngste, og tidsbruken på skjermaktiviteter øker betydelig gjennom de siste årene på barneskolen. Bruken av sosiale medier tiltar nokså mye i denne aldersperioden, både for gutter og jenter, men i særlig grad for jentene. Også tidsbruken på dataspill øker, og da særlig blant guttene.

Et annet område der en del av barna begynner å bli «ungdomsaktige», handler om hva slags egenskaper som skal til for å være populær i vennemiljøet. Betydningen av å ha dyre merkeklær øker markant i denne aldersperioden. Mens 16 prosent av femteklassingene mener at dyre merkeklær øker populariteten, gjelder det så mange som 36 prosent av syvendeklassingene. Også det å være flink i idrett blir viktigere, mens det å være god på skolen har mindre betydning ettersom barna blir eldre.

# Sammen drag

## Forskjeller mellom kommuner

I rapporten viser vi resultatene fra 21 kommuner og to delbydeler i Oslo. Selv om stedene der undersøkelsen er gjennomført, er nokså forskjellige, både når det gjelder hvor i landet de ligger og i innbyggertall, viser resultatene fra Ungdata junior at det er mye som er likt, men også at det er noen stedsforskjeller. Eksempler på dette er at det er lite variasjon i hvor mange barn som vurderer livet sitt som bra eller som føler seg ensomme, mens følelsen av å ofte være stresset varierer fra 11 til 21 prosent. Barn i alle kommunene og delbydelene er fornøyd med foreldrene sine, men det er noe variasjon i hvor mange som har en fortrolig venn (86 til 95 prosent) eller som kan snakke med venner om triste eller vanskelige ting (85 til 96 prosent). Det er tilnærmet ingen variasjon i andelen som har noen å være sammen med i friminuttene, men det er variasjon i hvor viktig det å være god på skolen er for å være populær i vennemiljøet – fra 74 til 86 prosent.

Flere forhold med skolen varierer en god del mellom kommunene og delbydelene som har gjennomført Ungdata junior. For eksempel varierer andelen som er fornøyd med skolen de går på, fra 60 til 88 prosent. Også skoletrivselen og hvorvidt de opplever å ha lærere som bryr seg, varierer en del mellom stedene. Det er også geografiske variasjoner i hvor mange som gruer seg til å gå på skolen og som føler seg redde hvis de må snakke foran klassen, eller som gruer seg til å ha en prøve. Fornøydhet med nærmiljøet varierer også en del, fra 81 til 95 prosent. Følelsen av å være trygg i nrområdet og på skoleveien varierer derimot svært lite mellom kommunene og delbydelene.

Også hvor mange som deltar i faste fritidsaktiviteter, varierer en del mellom de ulike stedene. Andelene som er med på faste fritidsaktiviteter varierer for eksempel fra 59 til 90 prosent, og andelen som driver med sport eller idrett som fast fritidsaktivitet varierer fra 49 til 81 prosent.

Å være sammen med venner hjemme hos noen og å henge ute sammen med venner, varierer også en del, mens det er mindre variasjon i hvor ofte barna slapper av for seg selv størsteparten av kvelden. Tid brukt

på skjermaktiviteter varierer også; i noen kommuner er det vanligste å bruke mindre enn to timer, mens i andre kommuner er det vanligste å bruke fra to til fire timer foran skjerm. Det er ingen kommuner eller delbydeler hvor det vanligste er å bruke mer enn fire timer, men andelene som gjør det varierer en god del – fra 12 til 30 prosent. Tidsbruk på sosiale medier varierer likedant temmelig mye. Andelene som ikke bruker tid på sosiale medier varierer fra 15 til 32 prosent, andelene som bruker mindre enn en time varierer fra 37 til 58 prosent, og andelene som bruker mer enn en time varierer mest – fra 16 til 48 prosent.

Opplevelser av utestenging, plaging og trusler varierer til dels mye. I alle kommunene og delbydelene har den store majoriteten aldri eller nesten aldri opplevd noe av dette, men andelen som opplever dette hver 14. dag eller oftere varierer fra 4 til 14 prosent. I likhet med plaging utenfor internett eller mobil, er dette også noe de aller færreste har opplevd på nett eller mobil. Det er likevel noe variasjon mellom kommunene i andeler som har opplevd dette en gang, og litt lavere andeler – og mindre variasjon – som har opplevd dette to ganger eller mer. Det samme gjelder å bli stengt ute fra sosiale ting på nettet.

Fornøydhet med egen helse varierer fra 81 til 93 prosent. Andelene som mange ganger eller daglig har hatt vondt i nakken eller skuldrene siste måned varierer mer, fra 12 til 24 prosent. Bruk av tabletter mot smertestillende varierer fra 17 til 29 prosent.

## Hva synes barna om å delta i Ungdata junior?

Etter at barna hadde gjort ferdig undersøkelsen, ble de blant annet spurt om undersøkelsen gir et godt bilde av hvordan de har det. De aller fleste – så mange som 92 prosent – mente dette, og omtrent like mange mente det var lett å svare på spørsmålene. De aller fleste som deltok i undersøkelsen besvarte samtlige spørsmål, noe som tyder på at barna er nokså pliktoppfyllende når de svarer på spørsmålene. Mye tyder på at de fleste har tatt undersøkelsen på alvor, når så mange som 98 prosent oppga at de svarte ærlig på spørsmålene. Likevel er det en del som ga uttrykk for at undersøkelsen er for lang, noe som gjelder omlag hver tredje av barna.

# Ungdata junior

## Hva er Ungdata junior?

Ungdata junior er et spørreskjemabasert verktøy som gir et bredt bilde av hvordan barn har det og hva de driver med i fritiden. Spørreskjemaet er tilpasset elever på 5. – 7. klassetrinn. Undersøkelsen blir gjennomført i skoletiden og elevene svarer på spørsmålene via nettet.

## Ungdata junior kartlegger barnas livssituasjon

## Om rapporten

I denne rapporten presenteres resultatene fra undersøkelser gjennomført i 21 kommuner og to delbydeler i Oslo i 2017-18. Tilsammen deltok 15 528 barn. I de to delbydelene, begge fra Oslo, deltok kun noen av skolene. Disse bydelene omtales derfor som delbydeler. Det er utarbeidet egne rapporter for hver enkelt kommune/delbydel, som er tilgjengelige på [ungdata.no](http://ungdata.no).

Rapporten tar for seg de ni hovedtemaene i Ungdata junior, som samlet gir et overordnet bilde av hvordan barna har det og hva de driver med på fritiden og i skolen. Innenfor hvert tema viser vi hvordan gutter og jenter har besvart spørsmålene, og om svarene varierer etter barnas alder og sosiale bakgrunn. For enkelte spørsmål viser vi hvordan barn i ulike kommuner og delbydeler svarte. Alle resultatene er oppgitt i prosent.

## Hva kan Ungdata junior si noe om?

Ungdata junior kartlegger hvordan barn har det og hva de driver med i fritiden. Undersøkelsen omfatter temaer som livskvalitet, venner, skole, nærområdet, foreldre, helse, mobbing, mediebruk og deltakelse i fritidsaktiviteter. Ungdata junior gir et innblikk i hvor mange som for eksempel trives i nærområdet sitt eller som driver med idrett. Ungdata junior viser også om det er forskjeller mellom jenter og gutter, barn på ulike klassetrinn og mellom barn med ulik sosial bakgrunn innen disse temaene.

Resultatene fra Ungdata junior er ett av flere kunnskapsgrunnlag som kan brukes av kommuner og andre i arbeidet med å utvikle en god oppvekstpolitikk og for å bedre folkehelsesituasjonen til barn. Resultatene kan gi en pekepinn på hvilke områder det kan være verdt for kommunen å jobbe videre med. Resultatene fra Ungdata junior kan også brukes til å bevisstgjøre barn og voksne på hvordan andre barn har det og hva de gjør.

## Deltakelse i Ungdata junior

Ungdata junior er en anonym undersøkelse og elevene velger selv om vil være med eller ikke. I forkant av undersøkelsen ble barna informert om hensikten med undersøkelsen og hvordan resultatene vil bli brukt, samt hvilke temaer undersøkelsen omfatter. Barna fikk vite at det var frivillig for dem å delta og at det ikke fikk noen konsekvenser om de ikke ønsket å være med.

## Hvem står bak Ungdata junior?

Undersøkelsen er gjennomført i samarbeid med KoRus-Øst, KoRus-Nord, KoRus-Sør, KoRus-Midt, KoRus Oslo og Ungdatasenteret på NOVA ved OsloMet – storbyuniversitetet.

Undersøkelsen er gratis for kommunene og finansiert av Helsedirektoratet.

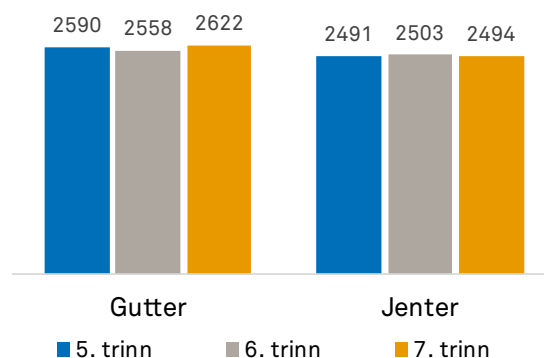


# Ungdata junior

De fikk også vite at de kunne hoppe over spørsmål de ikke ville svare på og at de når som helst kunne slutte å svare. Foresatte fikk den samme informasjonen i forkant av undersøkelsen, og de kunne si fra til skolen dersom de ikke ønsket at barnet deres skulle delta.

Ungdata junior ble gjennomført gjennom at elevene besvarte spørsmål i et elektronisk spørreskjema. Det ble satt av en skoletime til undersøkelsen, som ble gjennomført i skoletiden med en voksen til stede i klasserommet. De fleste brukte mellom et kvarter og en halv time på å besvare spørsmålene.

**Antall gutter og jenter på ulike klassetrinn som besvarte undersøkelsen**



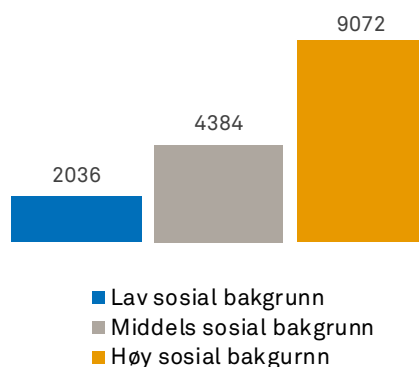
## Hvor mange deltok i undersøkelsen?

15528

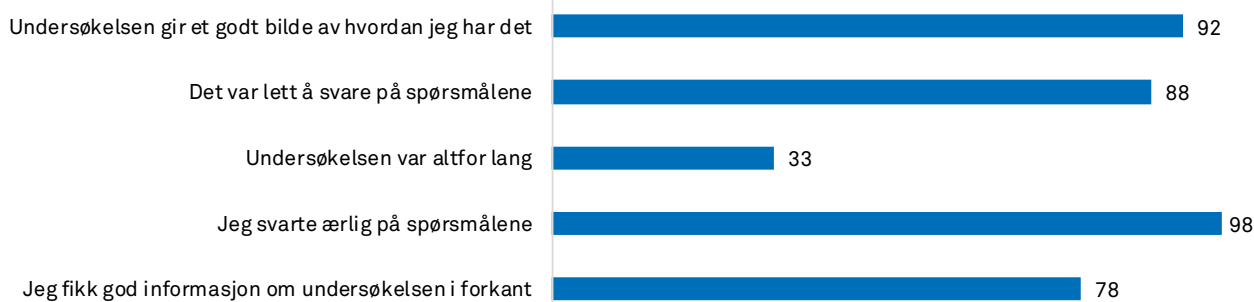
## Hva er svarprosenten?

89 %

**Antall elever etter sosial bakgrunn**



## Hva synes du om å være med i denne undersøkelsen? Prosentandel som er enig i ulike påstander om Ungdata junior



# Ungdata junior

## Oversikt over hvilke steder Ungdata junior ble gjennomført i 2017 og 2018

Sted	Antall som svarte på undersøkelsen	Hvilket år undersøkelsen ble gjennomført	Svarprosent	Merknad
Asker kommune	2157	2017	88 %	
Bærum kommune	4471	2017	91 %	
Askim kommune	527	2018	89 %	
Bydel Alna i Oslo kommune	530	2018	89 %	5 av 11 skoler i bydelen deltok
Delbydel Skullerud+ i Oslo kommune	323	2018	91 %	Nøklevann og Rustad skoler deltok
Eidsberg kommune	348	2018	91 %	
Fosnes kommune	16	2018	100 %	
Frøya kommune	120	2018	92 %	
Hobøl kommune	129	2018	80 %	
Namsos og Namdalseid kommuner	506	2018	90 %	
Oppdal kommune	224	2018	95 %	
Re kommune	333	2018	90 %	
Sande kommune i Vestfold	361	2018	94 %	
Snåsa kommune	86	2018	86 %	
Steinkjer og Verran kommuner	707	2018	97 %	
Sør-Varanger kommune	255	2018	75 %	
Tromsø kommune	2140	2018	84 %	
Trøgstad kommune	158	2018	90 %	
Tønsberg kommune	1444	2018	94 %	
Verdal kommune	532	2018	91 %	
Ørland kommune	162	2018	94 %	
<b>Totalt</b>	<b>15529</b>	<b>2017-18</b>	<b>90 %</b>	

Tabellen viser hvor mange som svarte på undersøkelsen, når den ble gjennomført og svarprosent. Svarprosenten er beregnet ut fra hvor stor andel av elevene ved de skolene som undersøkelsen ble gjennomført som besvarte undersøkelsen.

I dette kapitlet undersøker vi hvordan barna har det. Først viser vi hvor mange som opplever å ha det bra og som mener at de har et godt liv. Svarene viser at tilfredsheten med eget liv er svært høy. 96 prosent mener at livet deres er bra og 86 prosent har alt de ønsker seg i livet. Omtrent like mange liker seg selv slik de er, og de aller fleste er veldig godt fornøyd med hvordan de er.

Det er en tendens til at barna er noe mindre tilfredse desto eldre de blir. Dette gjelder for jenter i større grad enn gutter. Den største endringen er i andelen jenter som er veldig godt fornøyd med hvordan de er, som synker fra 93 prosent i femte klassetrinn til 83 prosent i syvende klassetrinn. Barn med ulik sosial bakgrunn er omtrent like fornøyd med seg selv og liker seg selv slik de er, men noen færre barn med lav sosial bakgrunn svarer at de har alt de ønsker seg i livet og noen færre svarer at livet deres er bra. Andelen barn som mener at livet deres er bra i de ulike kommunene som gjennomførte Ungdata junior er høy og varierer fra 92 til 97 prosent.

Selv om de aller fleste har det bra, viser Ungdata junior at det også finnes barn som ikke har det spesielt bra. Barna ble spurt om hvor ofte de opplever negative eller problematiske følelser, som ensomhet, stress, mangel på energi eller følelsen av å være trist eller tom. De aller færreste opplever noe av dette, og er en ytterligere indikasjon på at de fleste har det bra. Det er samtidig en del som opplever slike negative følelser, og noen få av disse igjen rapporterer om hyppige og vedvarende problemer. For eksempel er det seks prosent som ofte eller veldig ofte føler seg ensomme. Litt flere – rundt åtte prosent – føler at ingenting er gøy mer eller de føler seg triste eller tomme.

Jenter er noe mer utsatt for slike negative følelser enn gutter, og kjønnsforskjellene øker med alder. Omtrent hver tiende jente på syvende klassetrinn føler seg ensom, triste, tomme eller verdiløse. Barn med lav sosial bakgrunn er mer utsatt enn barn med høy sosial bakgrunn, og det gjelder for alle de

negative eller vanskelige følelsene barna ble spurt om. Andelen barn som ofte eller veldig ofte opplever å være ensomme varierer noe mellom de ulike kommunene, fra 4 til 9 prosent.

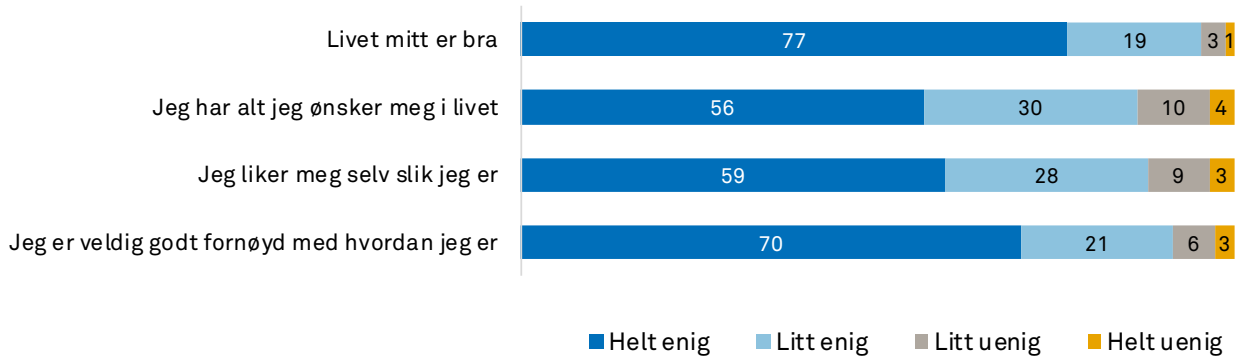
Følelsen av stress er en del av manges liv, og i likhet med følelser av ensomhet eller tristhet kan følelsen av stress bli problematisk hvis den forekommer ofte. 85 prosent av barna er aldri stresset eller stresset noen ganger. Ti prosent er stresset ofte og ytterligere fem prosent er stresset veldig ofte. Flere jenter enn gutter opplever stress, og også på dette området øker kjønnsforskjellene med barnas alder. 24 prosent av jentene på syvende klassetrinn er stresset ofte eller veldig ofte. Den samme andelen blant guttene er 14 prosent. Mellom kommunene er det en del variasjon i andelen barn som ofte eller veldig ofte føler seg stresset, fra 11 til 21 prosent.

En viktig livskvalitet er å kunne ha noen å snakke med om vanskelige eller triste ting. Ungdata junior viser at de aller fleste kan snakke med foreldrene sine eller venner om dette. Mor er den som barna oftest oppgir som støtteperson, og flere enn ni av ti sier at de kan snakke med mor. Det er også mange som er sikre på at de kan snakke med far og venner, omtrent ni av ti. Både blant jenter og gutter er mor den flest kan snakke med. Blant jenter er venner den flest kan snakke med etter mor, og deretter far. For gutter er dette omvendt; flest kan snakke med mor, som blant jenter, deretter far, tett etterfulgt av venner. Søsken, lærer og helsesøster på skolen er også personer som mange kan snakke med.

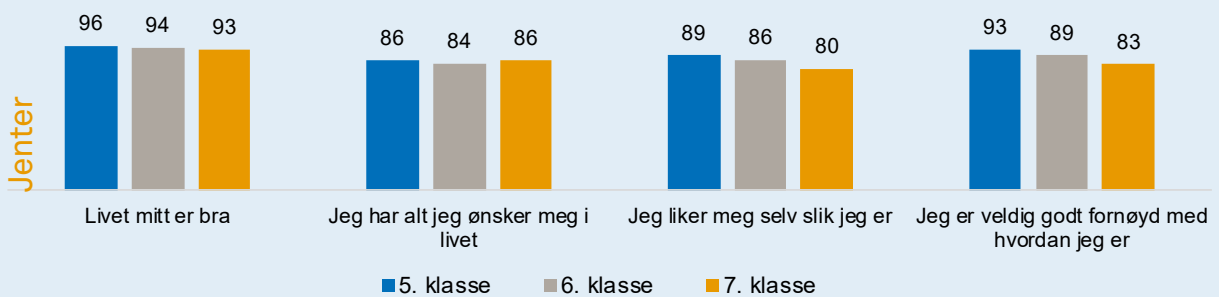
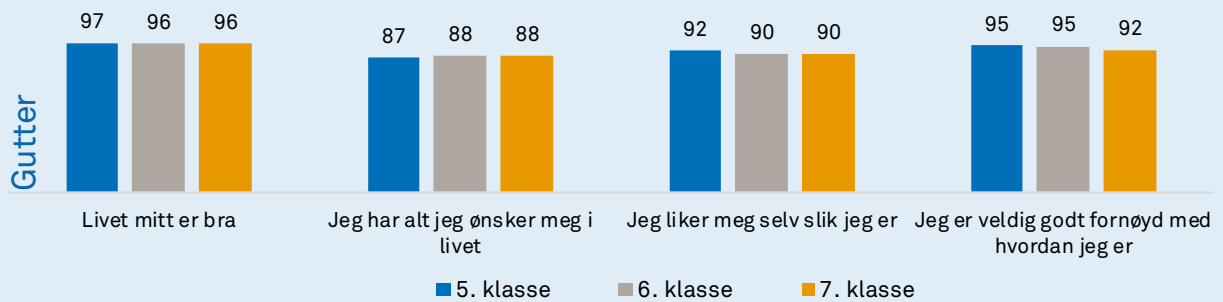
Andelene som har noen å snakke med varierer noe mellom barn med ulike sosiale bakgrunner, og særlig gjelder dette for noen av de nærmeste. Færre barn med lav sosial bakgrunn kan snakke med far eller venner. Sammenligner vi andel barn som kan snakke med venner i ulike kommuner, ser vi noe variasjon – fra 85 til 96 prosent. Det er mindre variasjon mellom kommunene i andel barn som kan snakke med mor eller far, fra 93 til 97 prosent.

# Livskvalitet

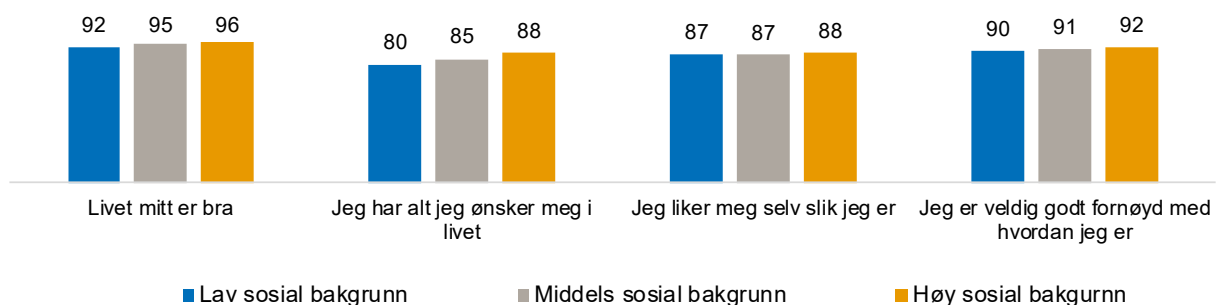
## Hvor enig er du i disse setningene?



## Prosentandel som er enige i påstander om livet og dem selv Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

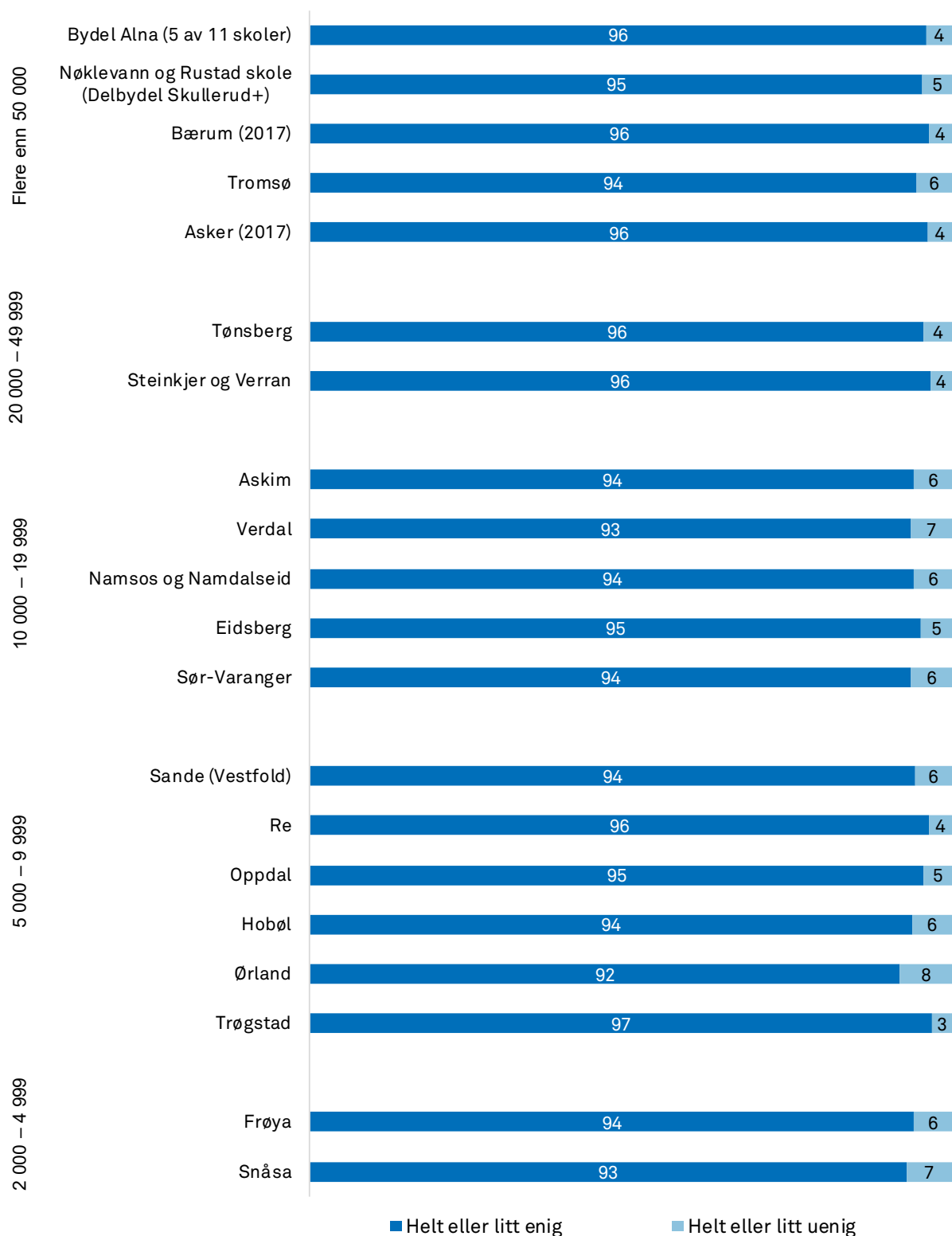


## Prosentandel som er enige i påstander om livet og dem selv Etter sosial bakgrunn



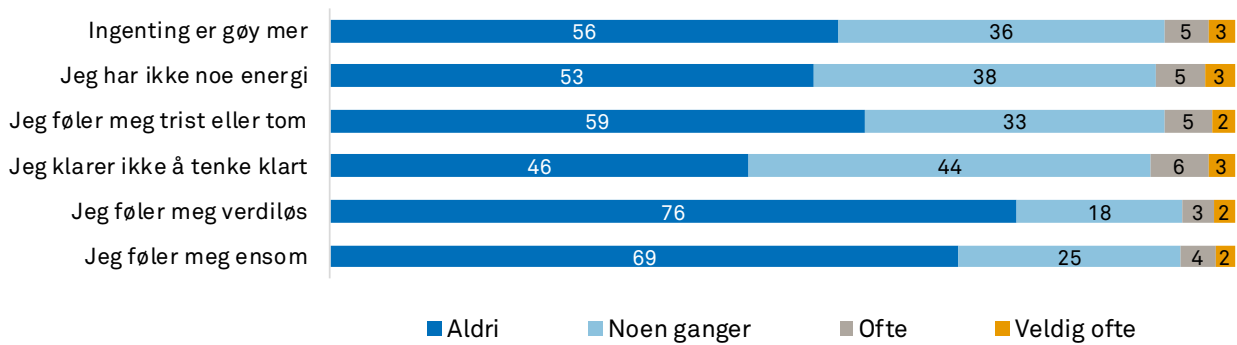
# Livskvalitet

## Hvor enig er du i disse setningene? Livet mitt er bra I ulike kommuner etter kommunistørrelse

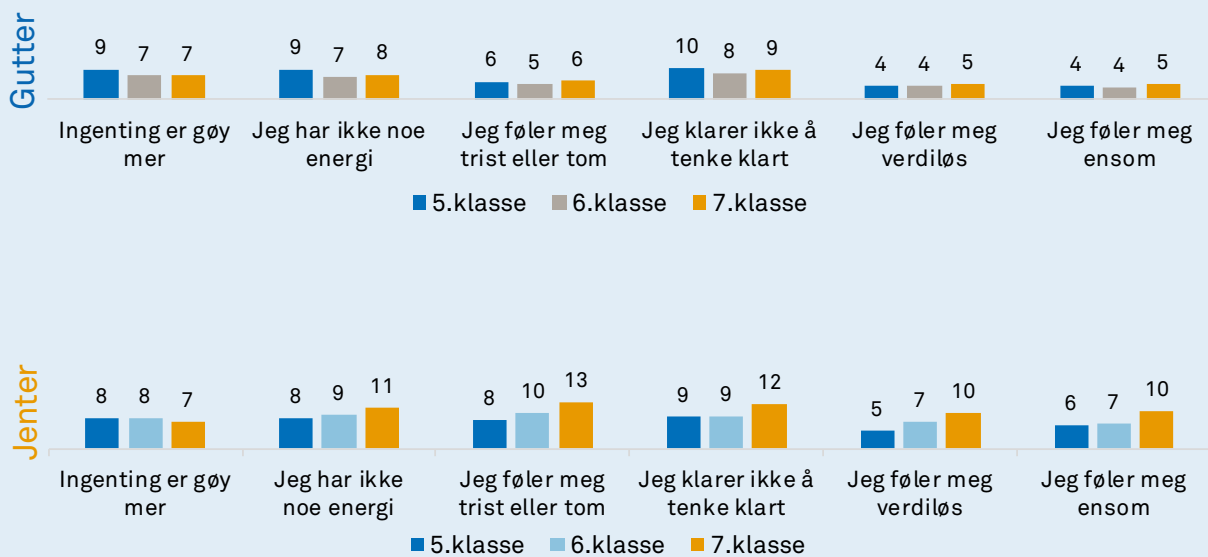


# Livskvalitet

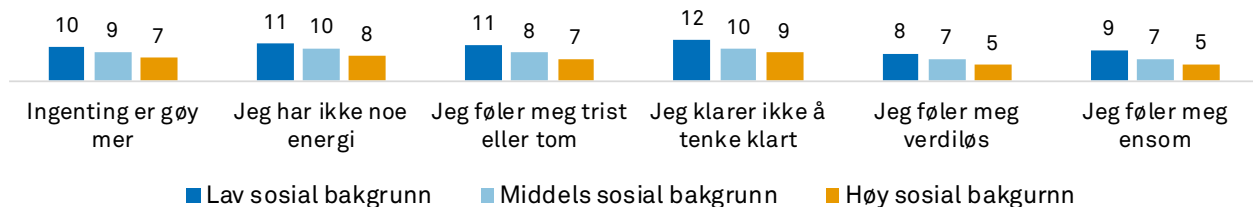
## Hvor ofte skjer dette med deg?



## Prosentandel som ofte eller veldig ofte har opplevd følgende Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

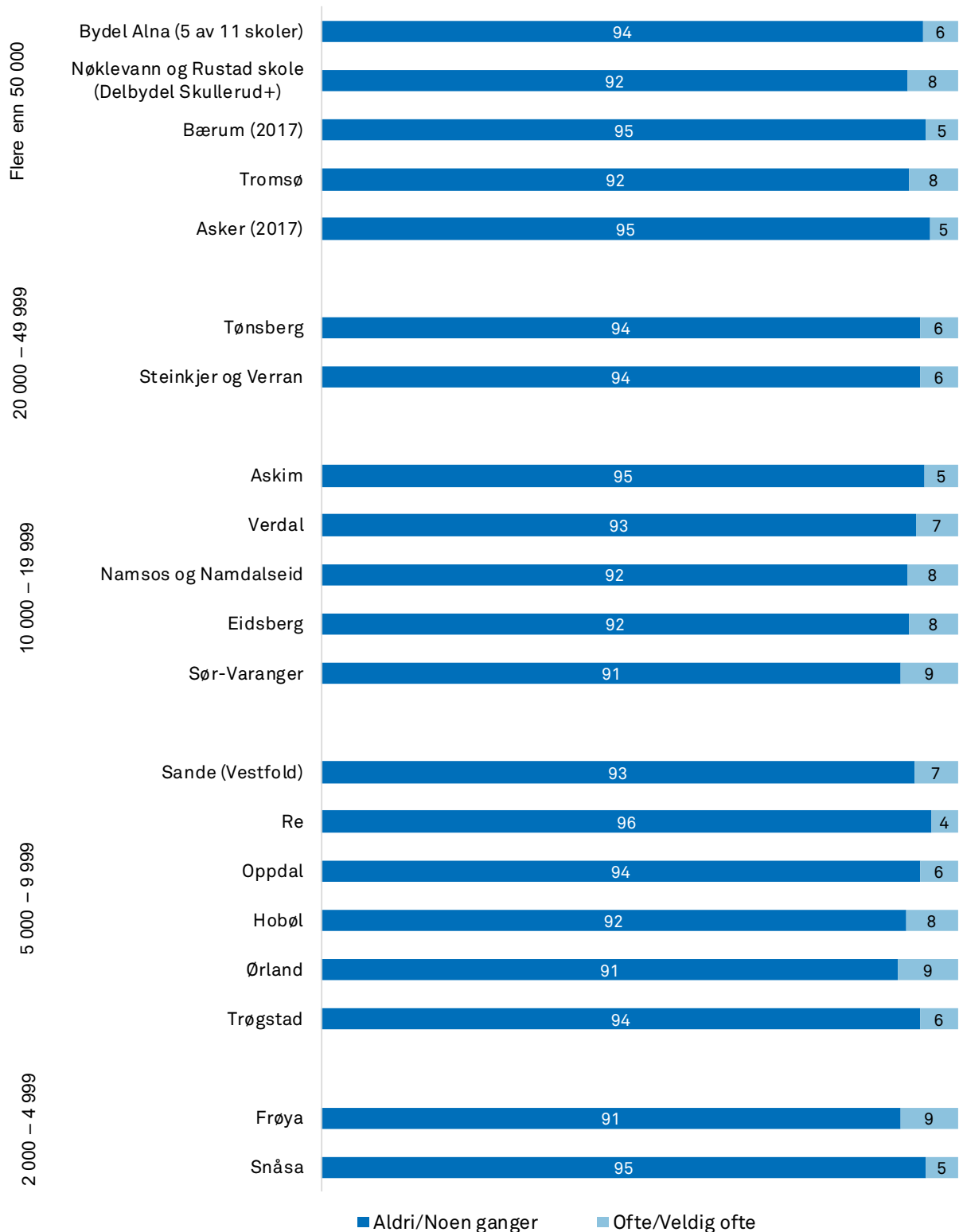


## Prosentandel som ofte eller veldig ofte har opplevd følgende Etter sosial bakgrunn



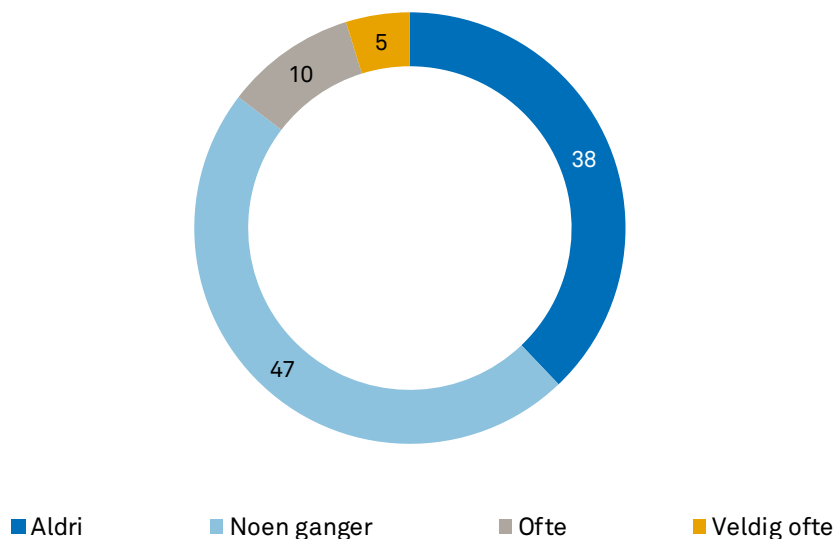
# Livskvalitet

## Hvor ofte skjer dette med deg? Jeg føler meg ensom I ulike kommuner etter kommunestørrelse



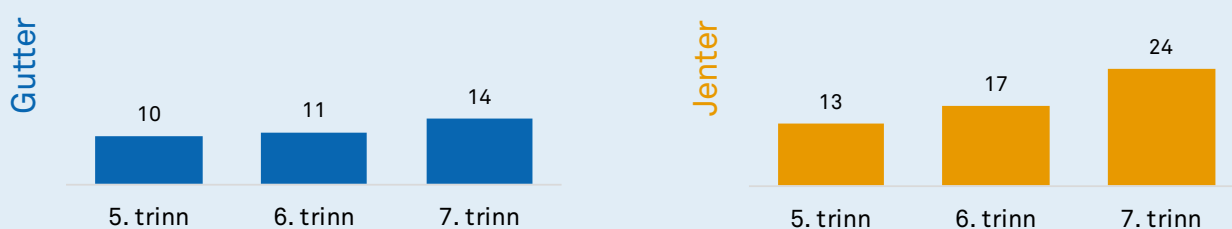
# Livskvalitet

## Hvor ofte skjer dette med deg? Jeg føler meg stresset



## Prosentandel som ofte har følt seg stresset

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn, og etter sosial bakgrunn



## Prosentandel som ofte har følt seg stresset

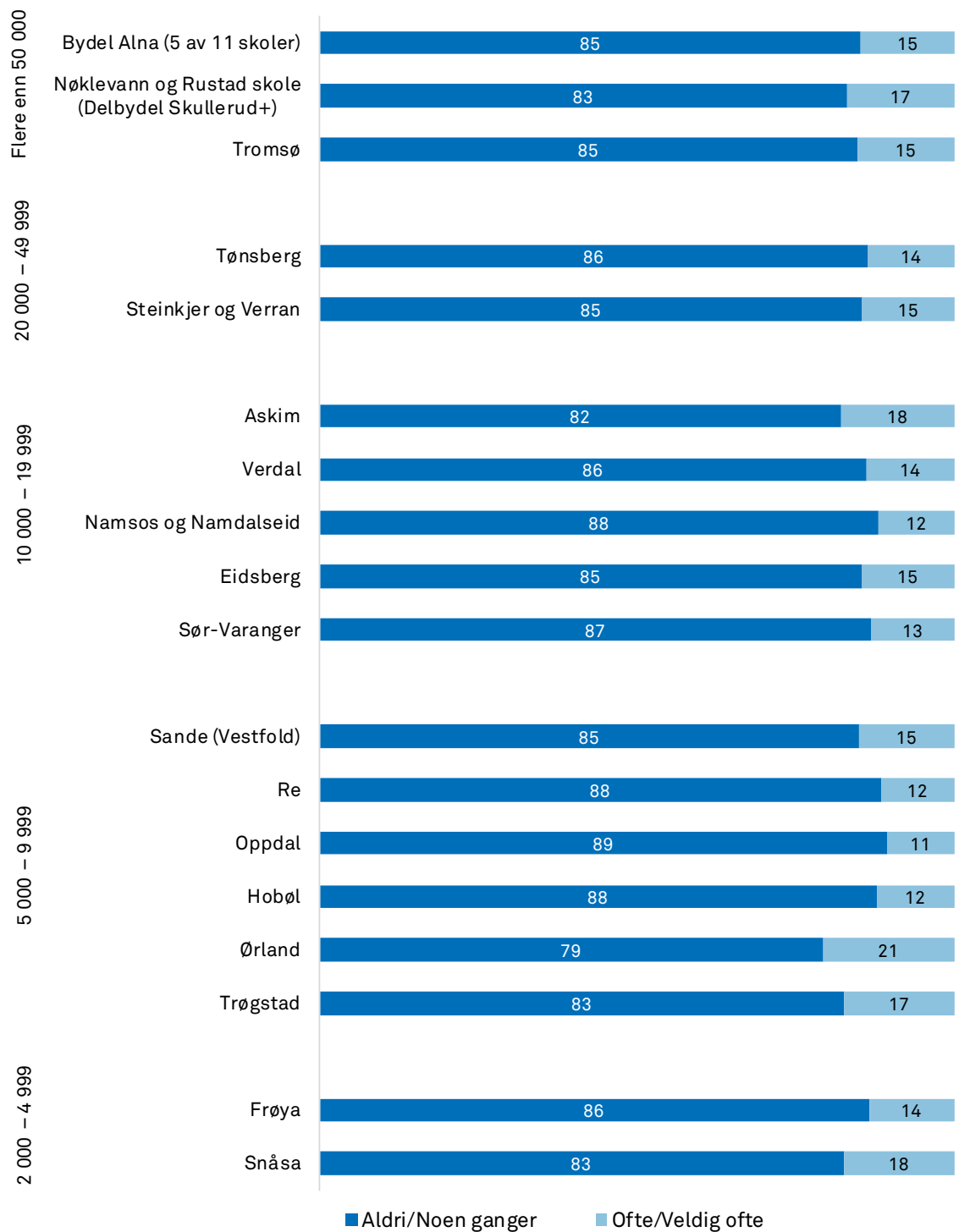
Etter sosial bakgrunn





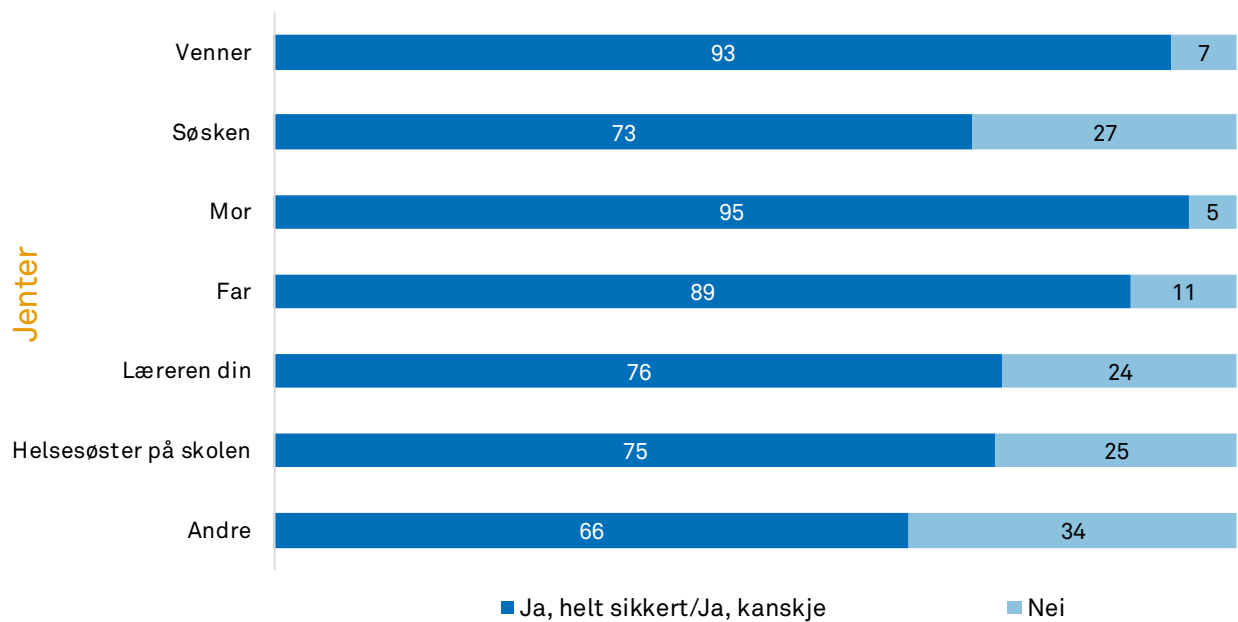
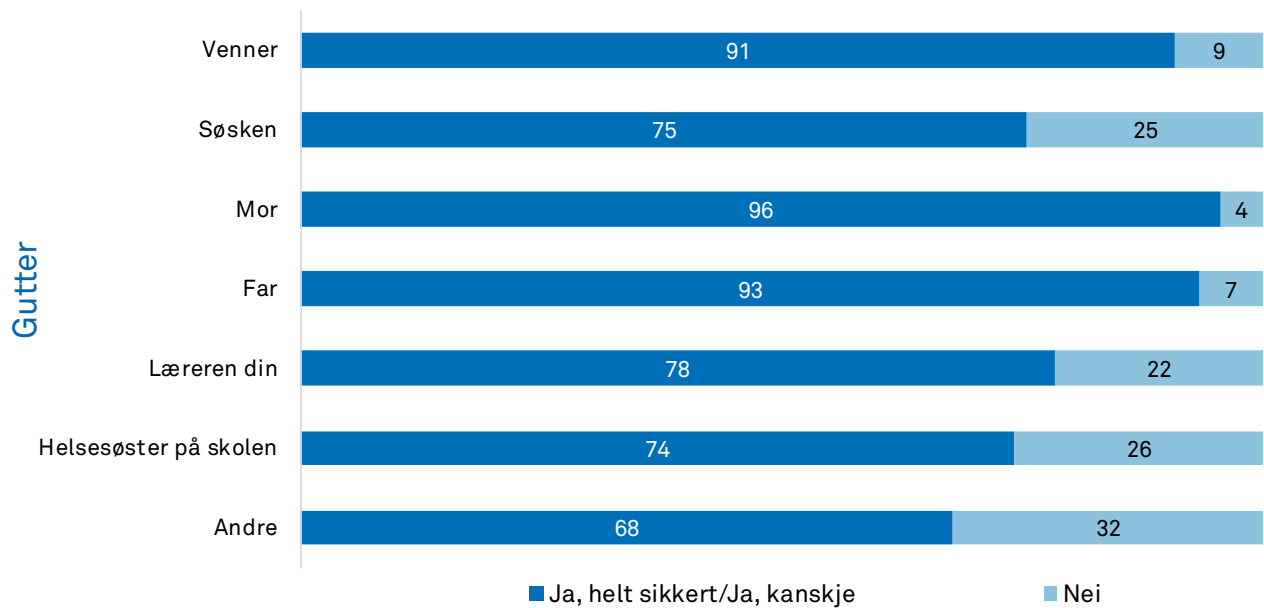
# Livskvalitet

## Hvor ofte skjer dette med deg? «Jeg føler meg stresset» I ulike kommuner etter kommunestørrelse



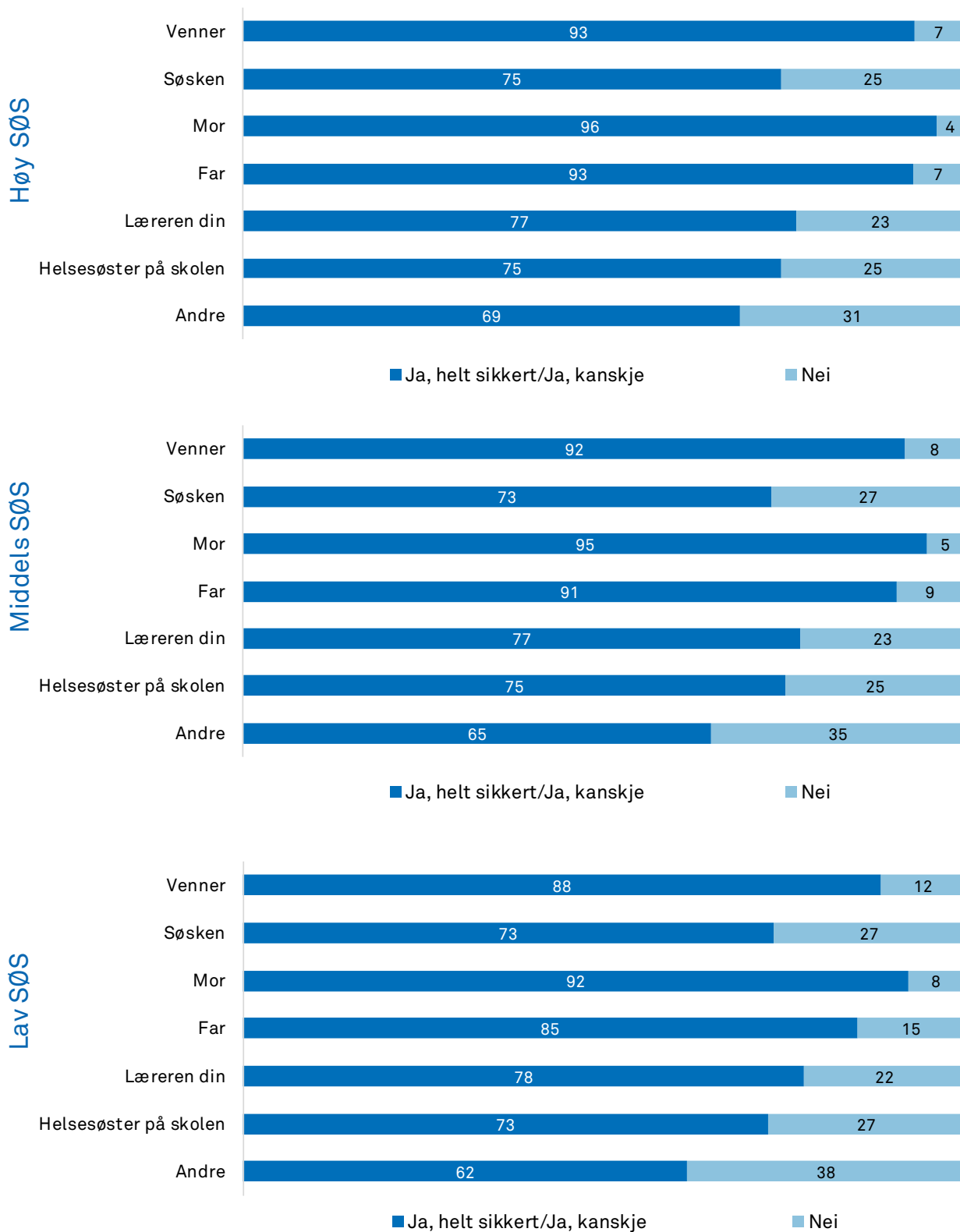
# Livskvalitet

Kan du snakke med noen av disse om triste eller vanskelig ting?  
Blant gutter og jenter



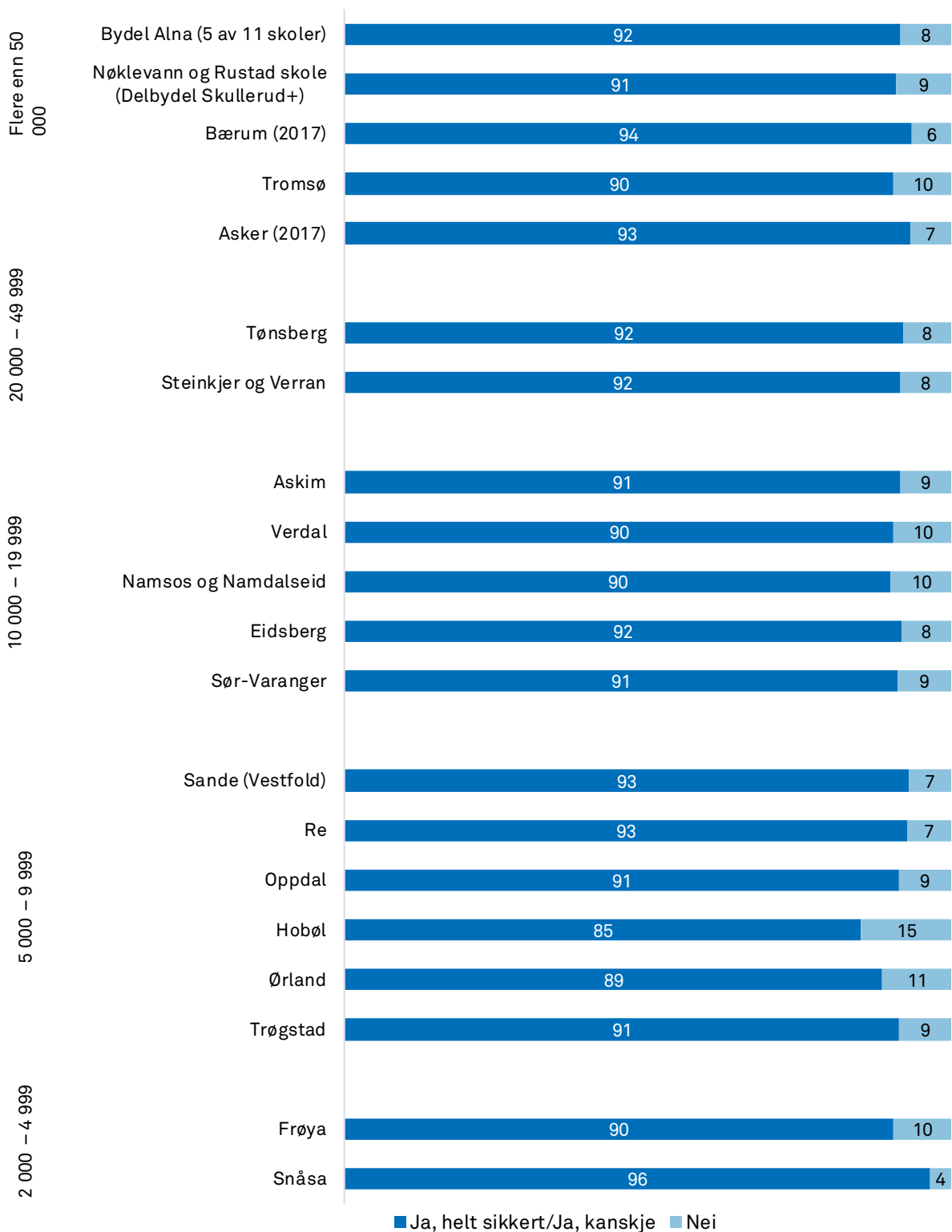
# Livskvalitet

## Kan du snakke med noen av disse om triste eller vanskelig ting? Etter sosial bakgrunn



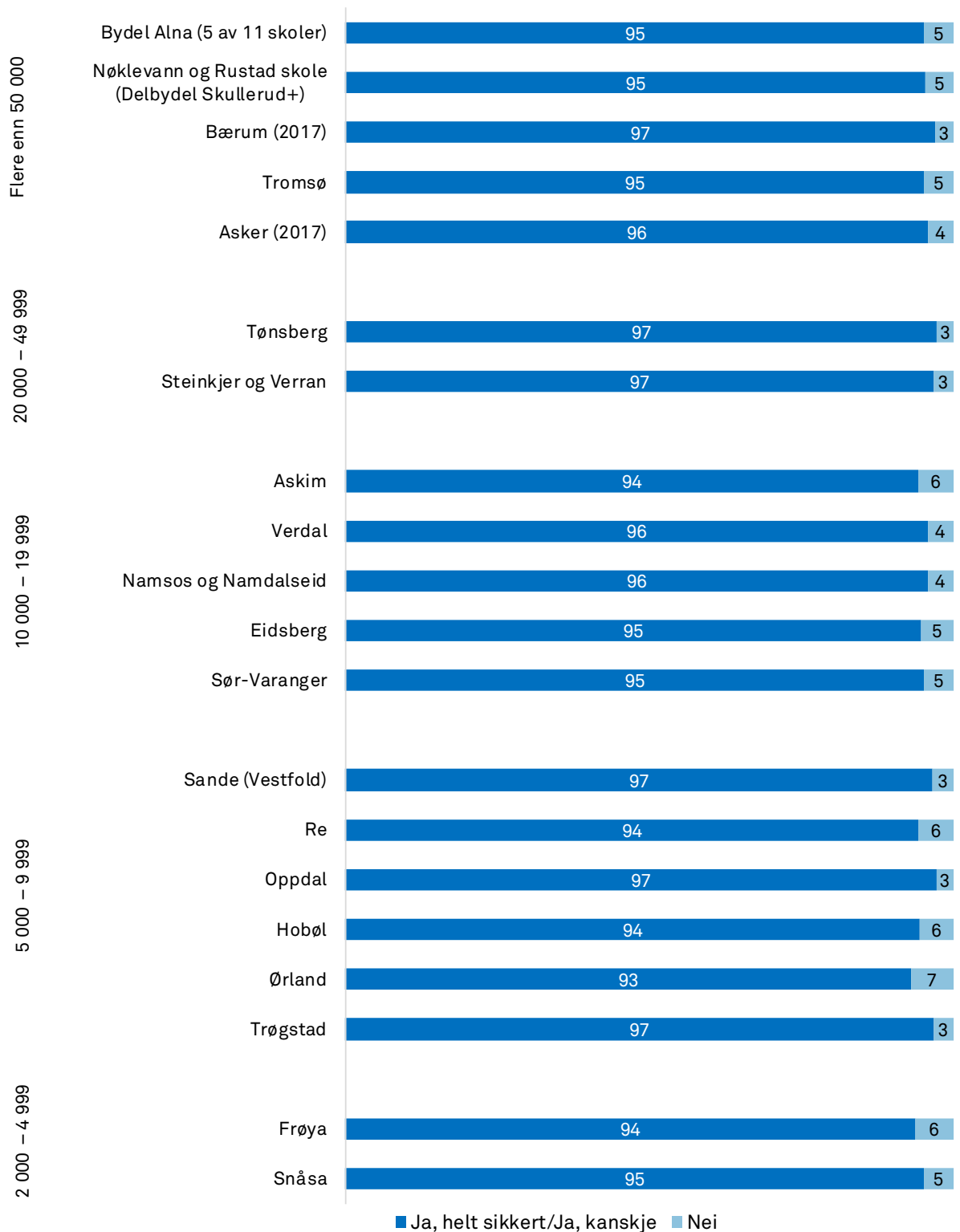
# Livskvalitet

## Kan du snakke med venner om triste eller vanskelig ting? I ulike kommuner etter kommunestørrelse



# Livskvalitet

## Kan du snakke med mor eller far om triste eller vanskelig ting? I ulike kommuner etter kommunestørrelse





For de aller fleste barn er foreldrene de viktigste omsorgspersonene. Foreldrenes ressurser – økonomisk, kulturelt og sosialt – danner grunnlaget for barn og unges levekår, trivsel og mestring. I følge barneloven har foreldrene plikt til å sørge for økonomisk underhold og omsorg, de skal sikre en forsvarlig oppdragelse og at barnet får en utdanning.

I Ungdata junior ble barna spurt om hva de synes om foreldrene sine. Resultatene viser at det store flertallet er svært fornøyd. 84 prosent er veldig fornøyd med foreldrene sine, og ytterligere 13 prosent er ganske fornøyd. Bare et lite mindretall på tre prosent gir uttrykk for at de er litt fornøyd med foreldrene sine, og omtrent én prosent er ikke fornøyd i det hele tatt. På dette området er det små forskjeller mellom jenter og gutter i ulike aldre, mellom barn med ulik sosial bakgrunn og mellom de ulike kommunene.

At de fleste barn har tette relasjoner til foreldrene sine, gjenspeiler seg også i andre spørsmål om foreldrerelasjoner. For eksempel viser undersøkelsen at 97 prosent av både gutter og jenter liker å være sammen med foreldrene sine, nesten alle (99 prosent) opplever at foreldrene liker dem som de er, og 96 prosent svarer at foreldrene ofte forteller dem hvor flinke de er. Det store flertallet opplever samtidig foreldrene sine som tett på: foreldrene kjenner vennene deres, og de pleier å vite hvor de befinner seg i fritiden. Det siste gjelder for noen flere jenter enn gutter.

Samtidig er det en mindre gruppe som ikke opplever foreldrene sine like greit. Hvert femte barn opplever at foreldrene deres ofte kjefter på dem, og noen flere av guttene opplever dette enn jentene. Hva kjeftingen handler om, kan ikke undersøkelsen gi svar på. Men sett i lys av de øvrige positive vurderingene av foreldrene, er det grunn til å anta at kjeftingen ikke er av den mest alvorlige karakteren for de aller fleste. Det er noe variasjon mellom barn med ulik sosial bakgrunn i foreldrerelasjoner. Noen flere barn med lav sosial bakgrunn opplever at foreldrene ofte kjefter på dem, mens noen flere barn med høy sosial bakgrunn svarer at foreldrene vet

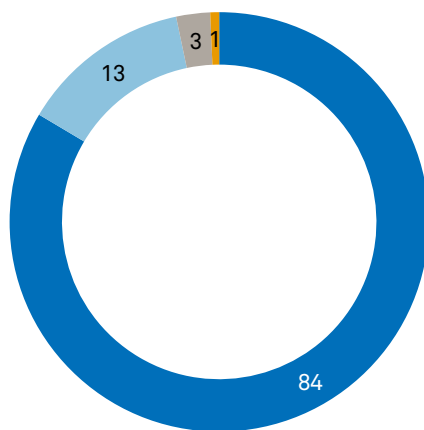
hvor de er i fritiden. Det er lite variasjon mellom kommunene i hvorvidt barna liker å være sammen med foreldrene sine (93 til 99 prosent) og om foreldrene kjenner vennene deres (94 til 97 prosent).

Barnas relasjoner til foreldrene er altså gode. Barna ble også spurt hvor ofte de gjør noe sammen med familien, og de fleste svarer en til to dager i uken. Det er også mange som gjør noe sammen med familien oftere, både blant gutter og jenter. Noen flere barn med lav sosial bakgrunn gjør noe sammen med familien fem dager i uken eller mer, mens flere barn med høy sosial bakgrunn gjør noe sammen med familien en eller to dager i uken. I sammenligningen av kommuner har vi delt barnas svar i to kategorier; å gjøre noe sammen med familien to dager i uken eller sjeldnere, og tre dager i uken eller oftere. Svarene viser at det er en del variasjon mellom kommunene, fra 40 prosent til 60 prosent som gjør noe sammen med familien tre dager eller oftere.

Ungdata junior viser at de fleste barn er involvert i husarbeidet i hjemmet, men også at det er stor variasjon i hvor ofte barna gjør dette. Det vanligste er at barna hjelper til en eller to dager i uken, både blant gutter og jenter. Imidlertid er det omtrent en fjerdedel som hjelper til hjemme minst fem dager i uken. På dette området er det noen forskjeller mellom barn med ulik sosial bakgrunn, der litt flere barn med lav sosial bakgrunn ofte hjelper til hjemme med husarbeid enn blant barn med høy sosial bakgrunn. I sammenligningen mellom kommuner er svarene delt i to kategorier; å hjelpe til med husarbeid to dager i uken eller sjeldnere, eller 3 dager i uken eller oftere. Her er det også en del variasjon mellom kommunene. Mellom 37 til 56 prosent hjelper til med husarbeid tre dager i uken eller oftere.

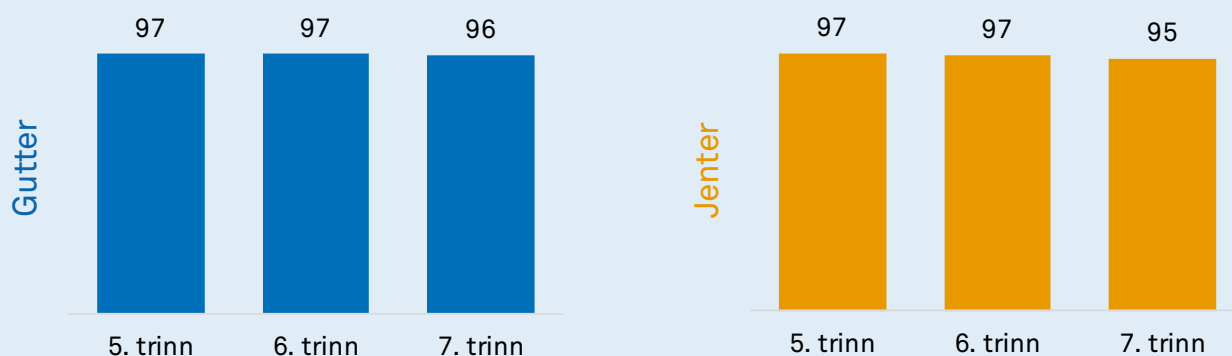
# Foreldre

## Hvor fornøyd er du med foreldrene dine?

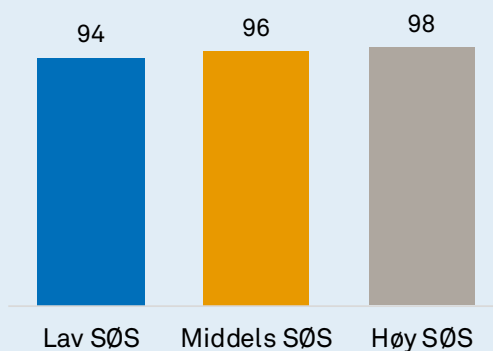


■ Veldig fornøyd ■ Ganske fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Ikke fornøyd i det hele tatt

## Prosentandel som er veldig eller ganske fornøyd med foreldrene sine Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

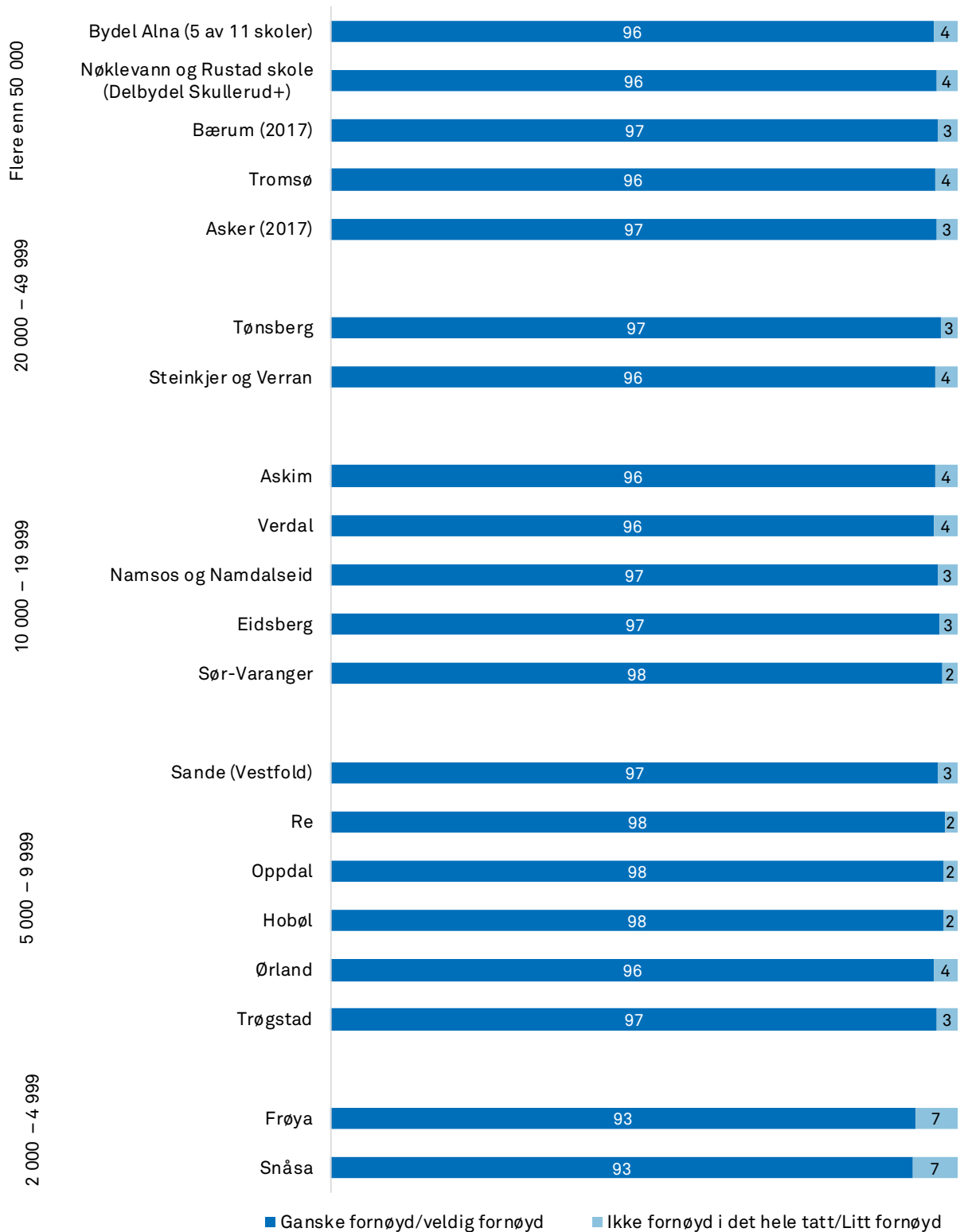


## Prosentandel som er veldig eller ganske fornøyd med foreldrene sine Etter sosial bakgrunn



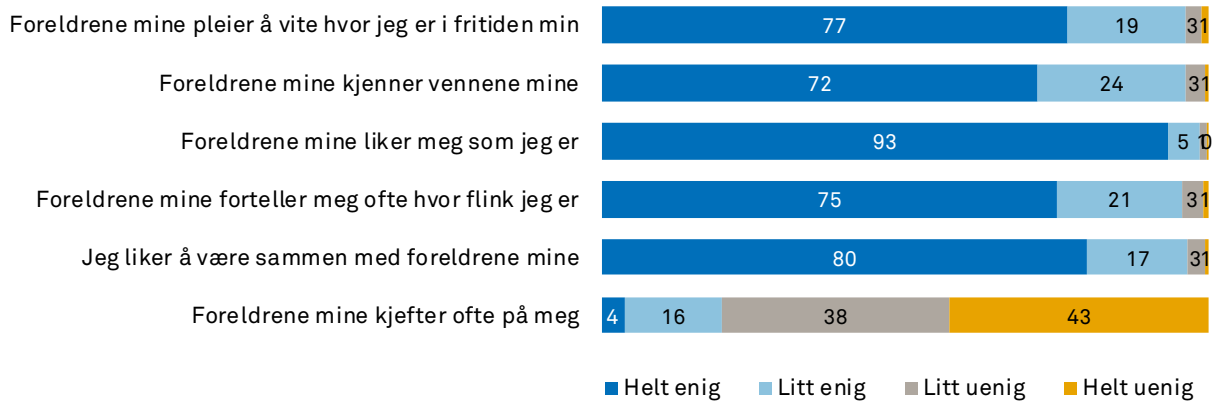


## Hvor fornøyd er du med foreldrene dine? I ulike kommuner etter kommunestørrelse

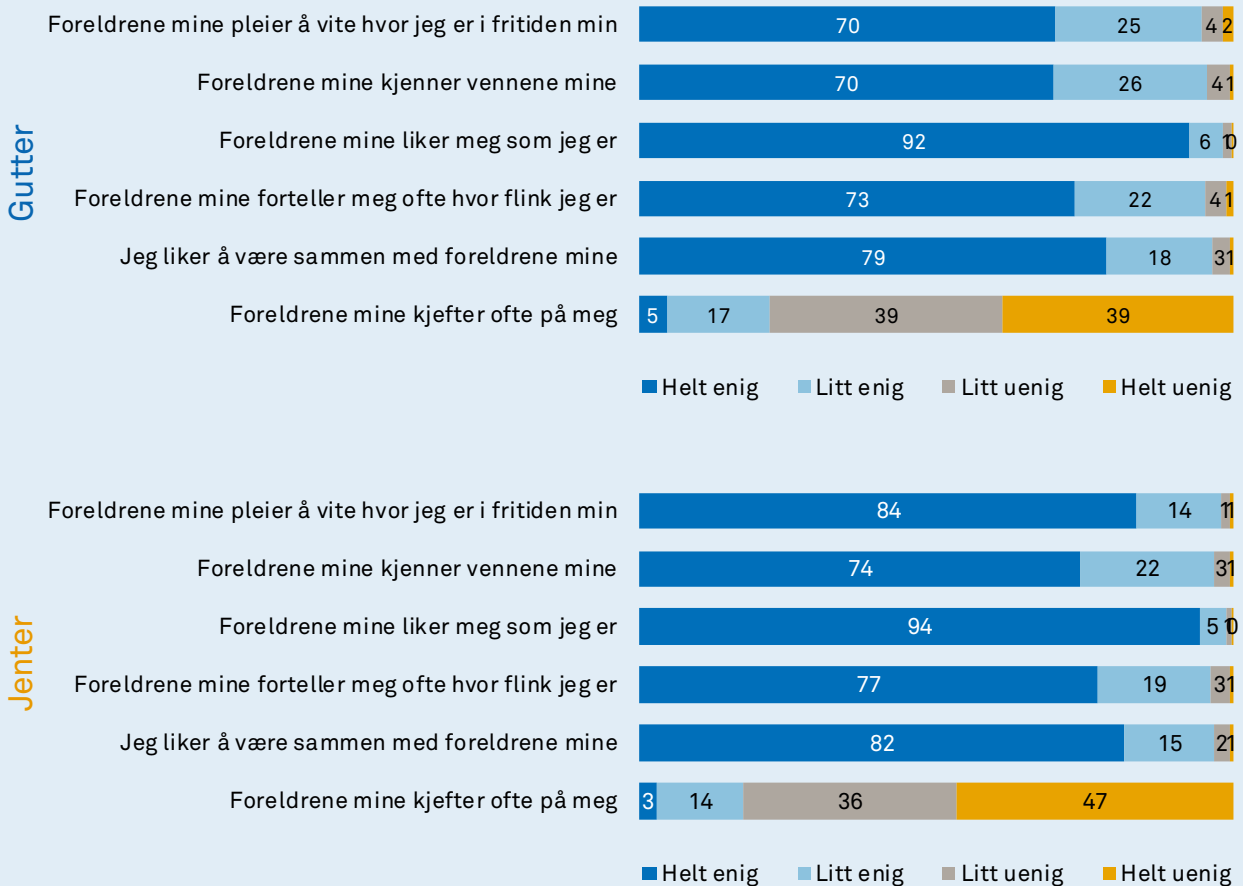


# Foreldre

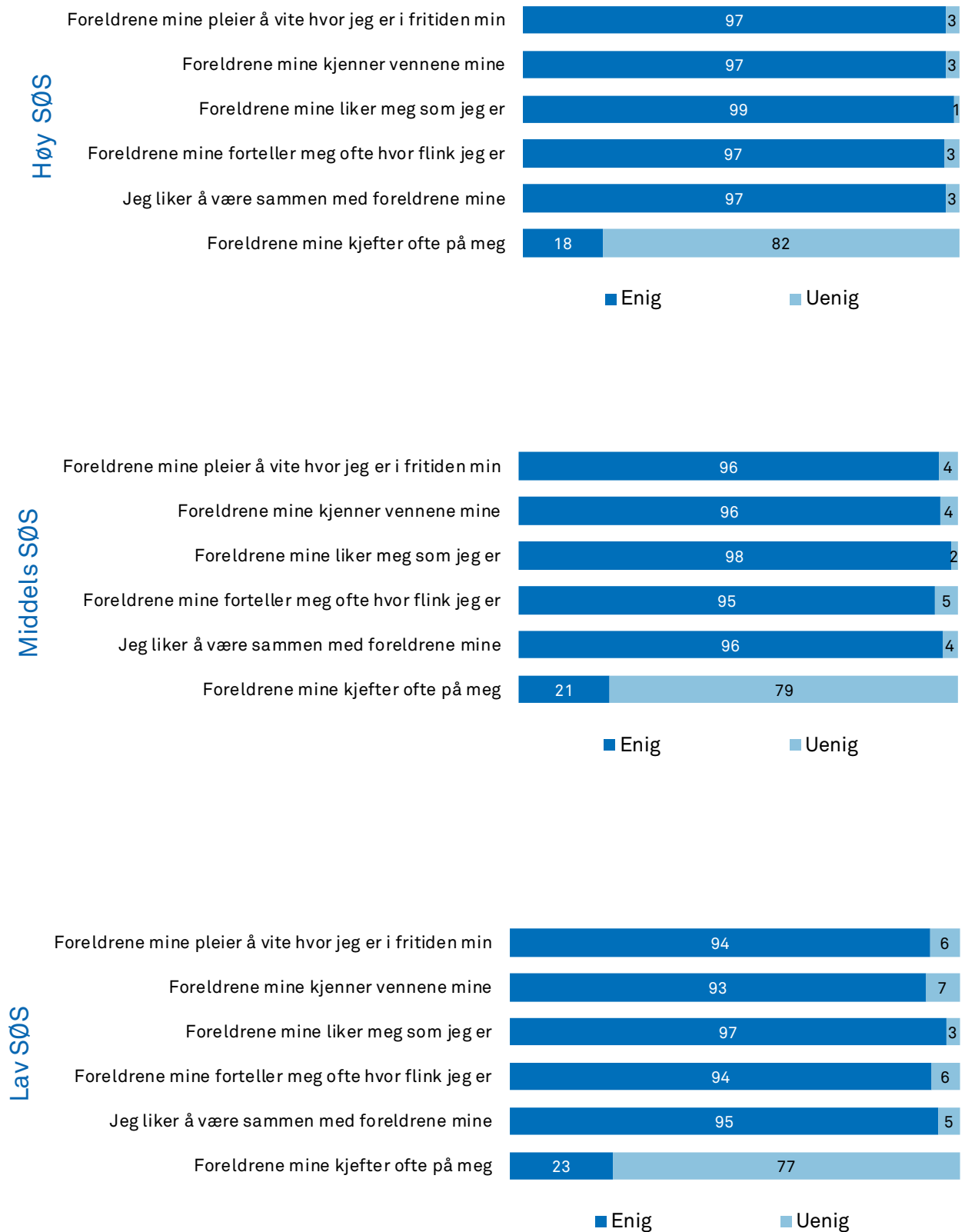
## Hvordan barn opplever foreldrene sine



## Hvordan barn opplever foreldrene sine Blant gutter og jenter

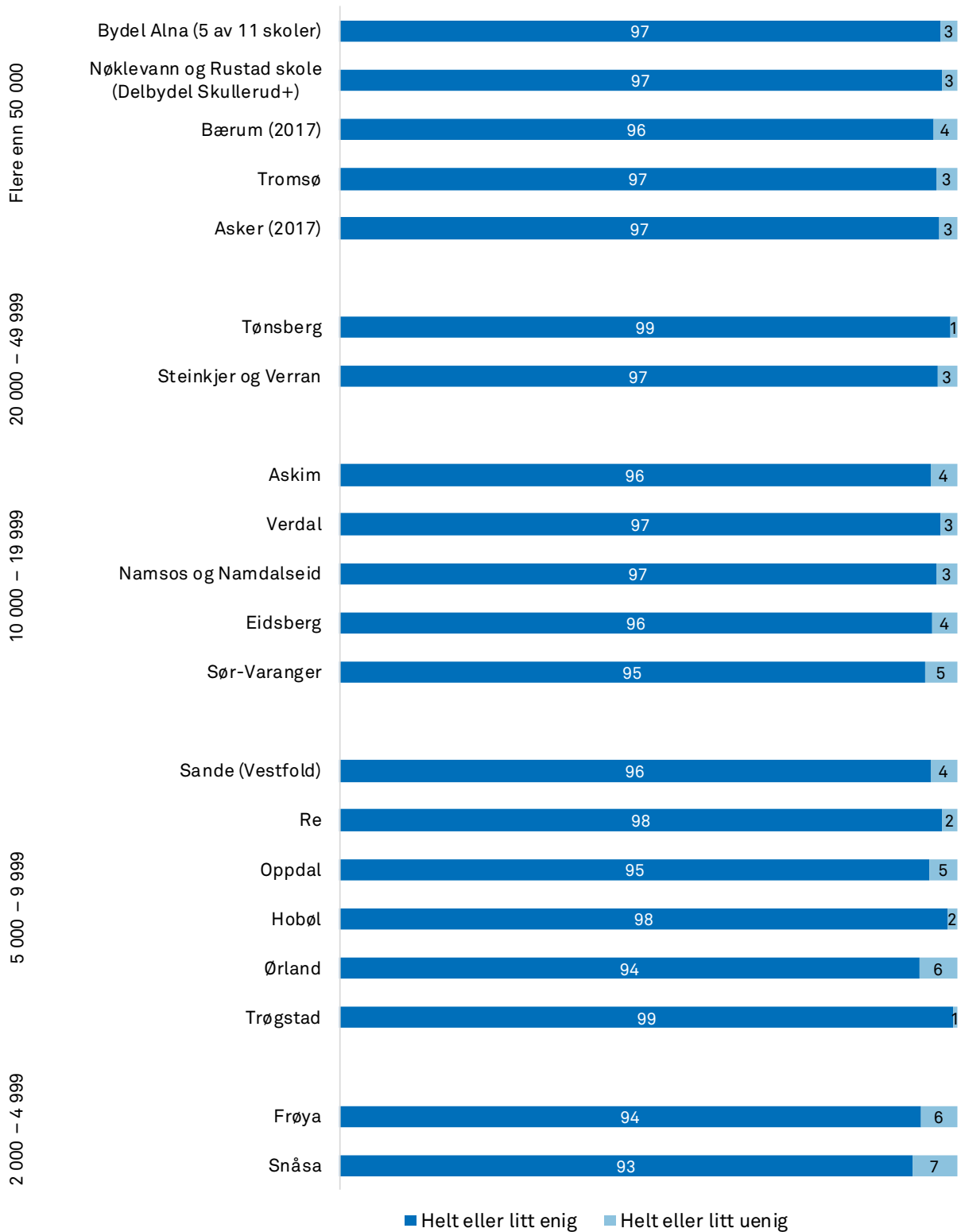


## Hvordan barn opplever foreldrene sine Etter sosial bakgrunn



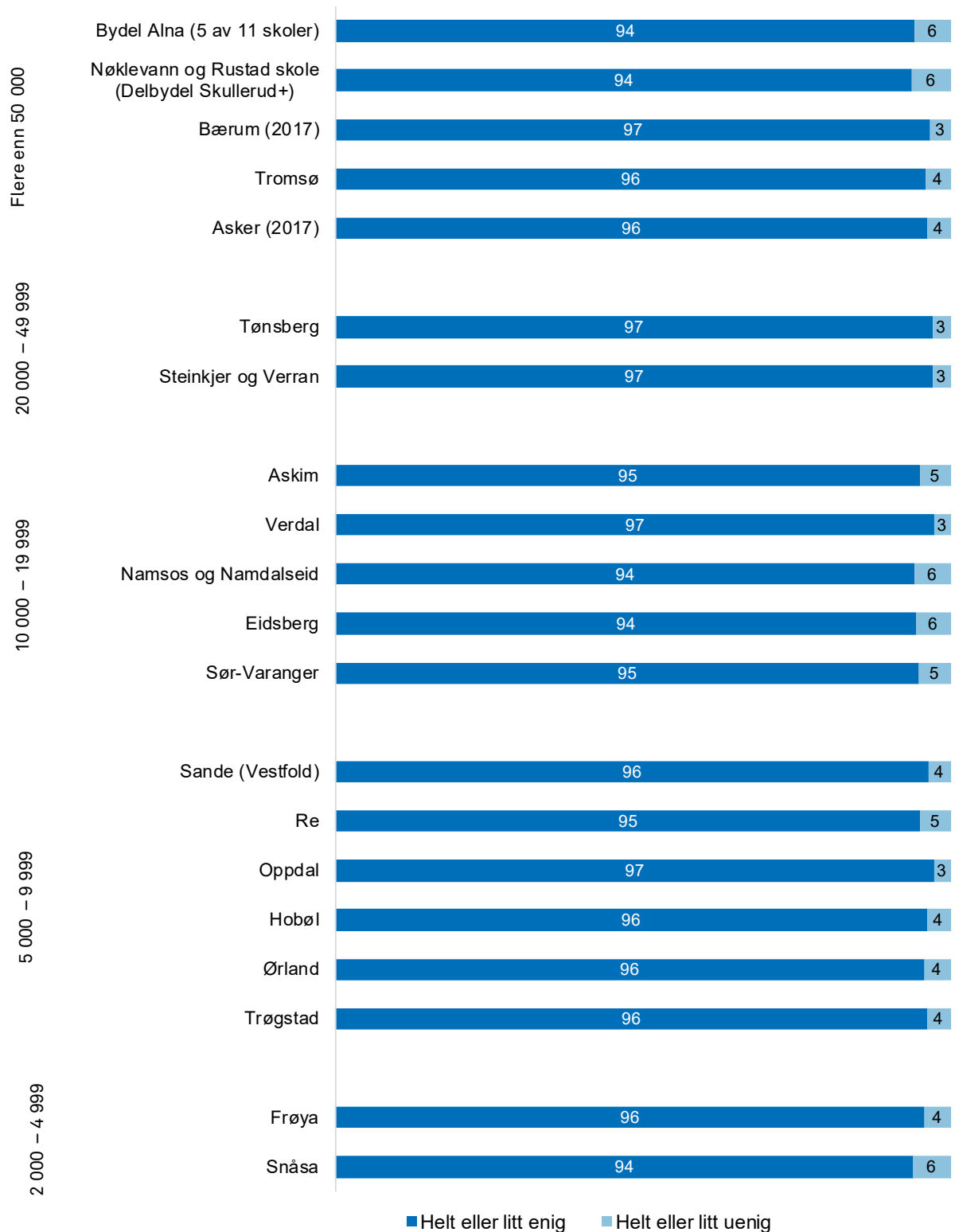
# Foreldre

## «Jeg liker å være sammen med foreldrene mine» I ulike kommuner etter kommunestørrelse



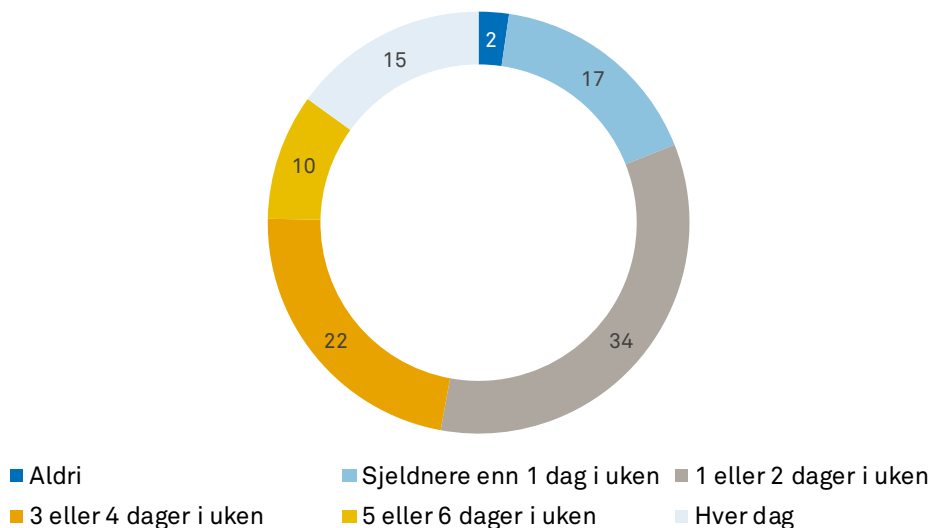
# Foreldre

## «Foreldrene mine kjenner vennene mine» I ulike kommuner etter kommunestørrelse



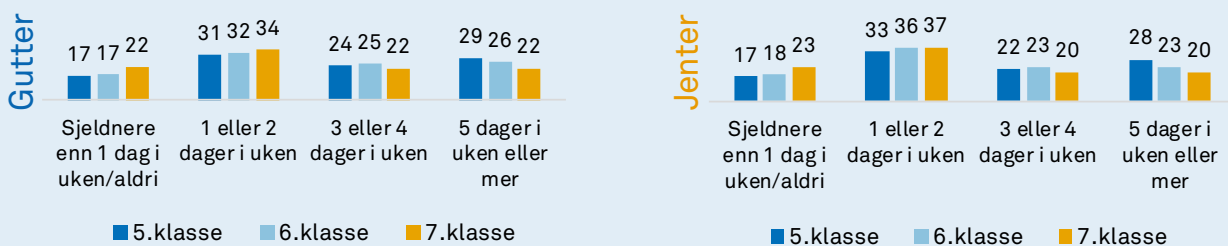
# Foreldre

## Vanligvis, hvor ofte gjør du noe sammen med familien?



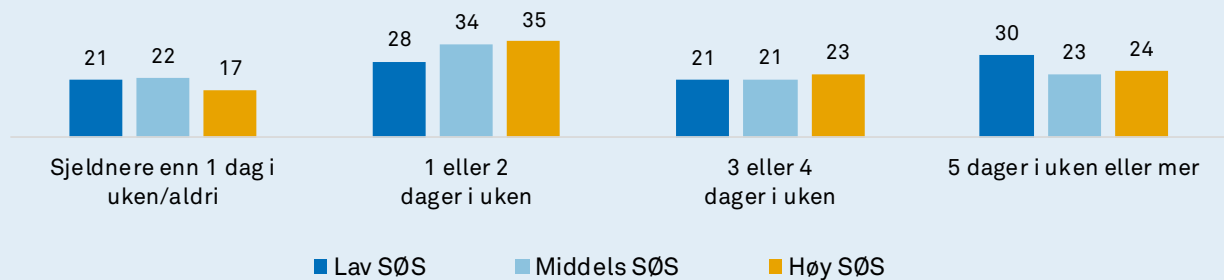
## Vanligvis, hvor ofte gjør du noe sammen med familien?

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn.

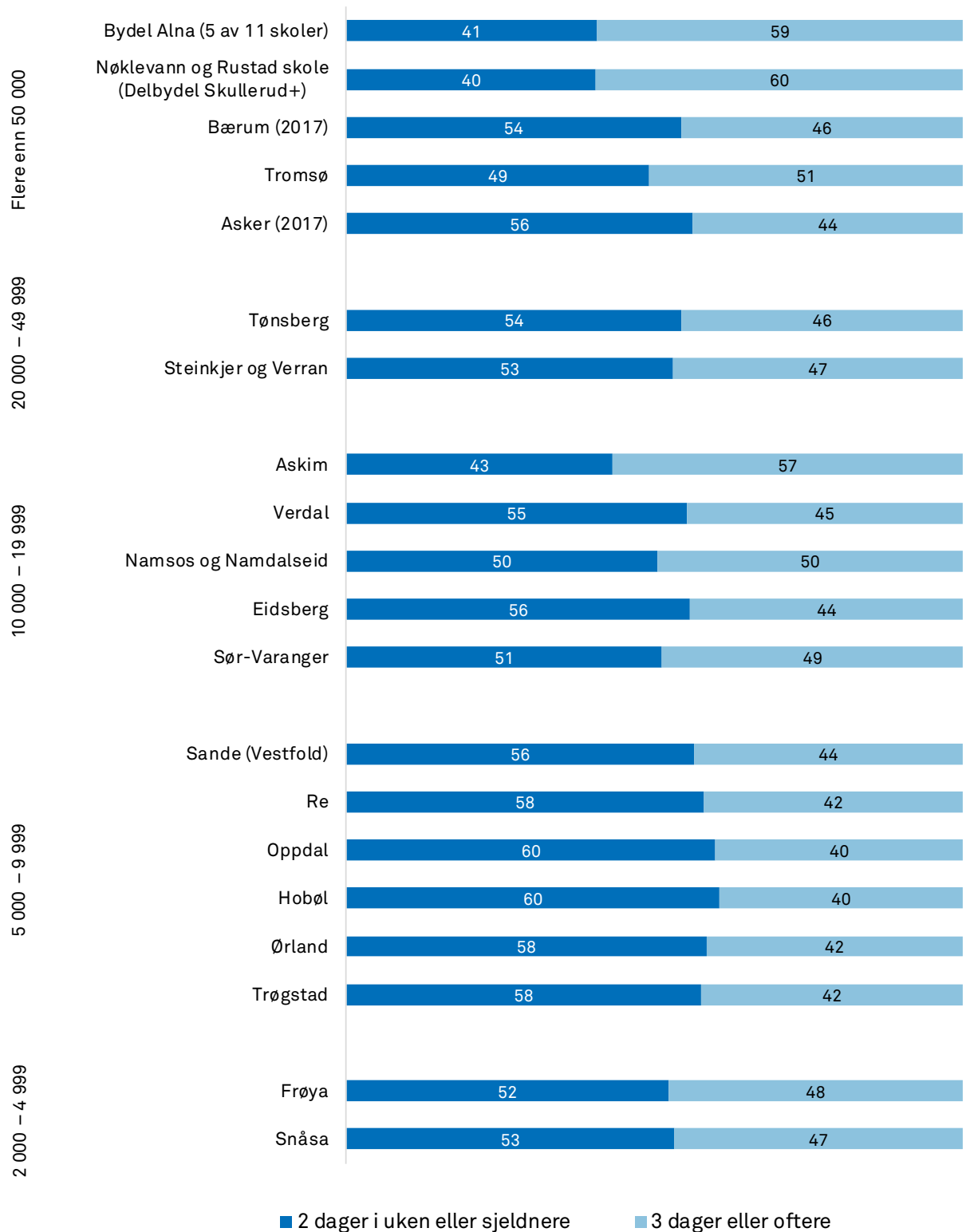


## Vanligvis, hvor ofte gjør du noe sammen med familien?

Etter sosial bakgrunn

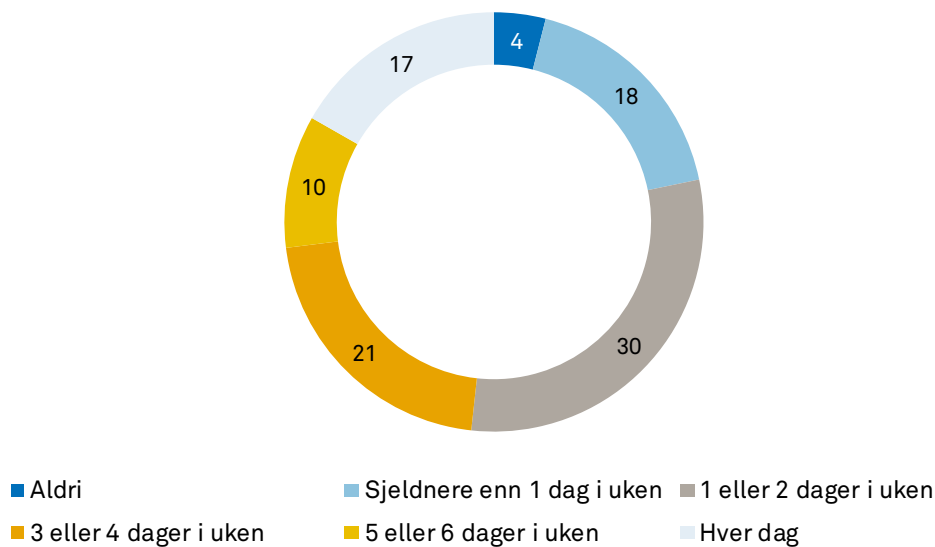


## Vanligvis, hvor ofte gjør du noe sammen med familien? I ulike kommuner etter kommunestørrelse

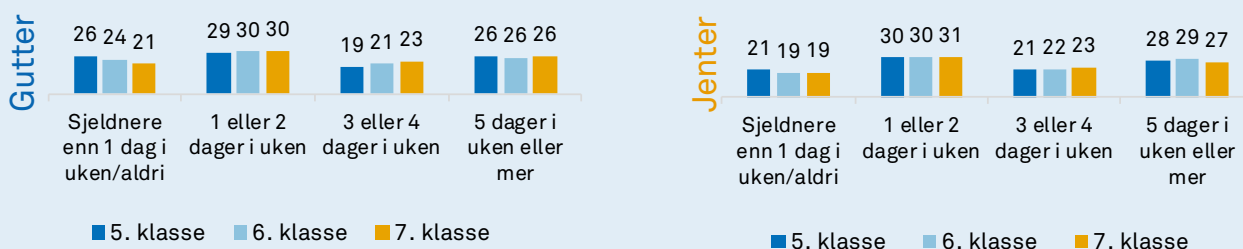


# Foreldre

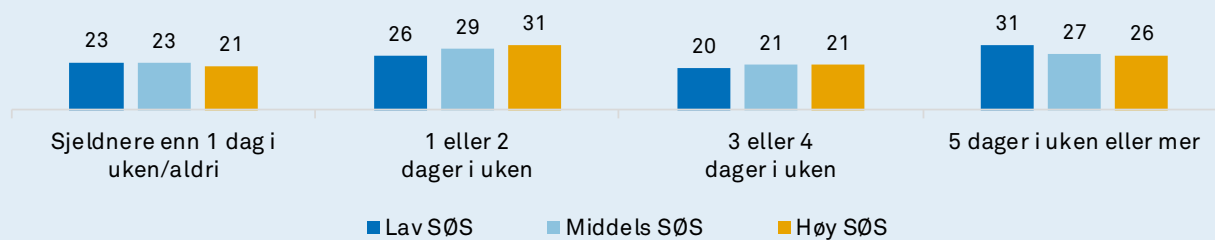
## Vanligvis, hvor ofte hjelper du til hjemme med husarbeid?



## Vanligvis, hvor ofte hjelper du til hjemme med husarbeid? Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

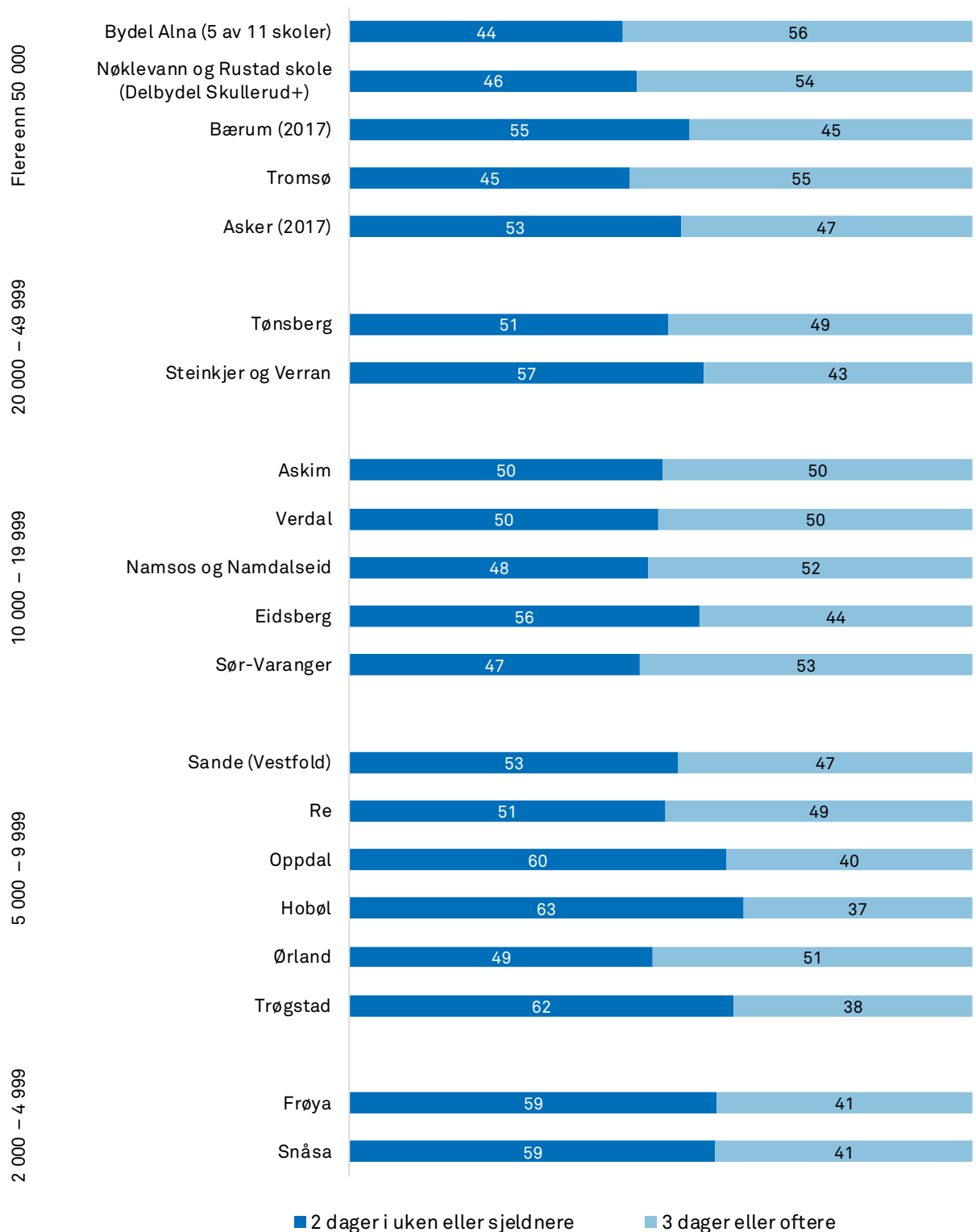


## Vanligvis, hvor ofte hjelper du til hjemme med husarbeid? Etter sosial bakgrunn





## Vanligvis, hvor ofte hjelper du til hjemme med husarbeid? I ulike kommuner etter kommunestørrelse





Venner er for de fleste en kilde til lek, glede, støtte, samhørighet og bekreftelse. Å være sammen med venner er for mange den mest sentrale aktiviteten i deres liv. Et godt vennskap kan være som et sosialt immunforsvar som øker robustheten overfor ulike utfordringer i oppveksten. På lengre sikt kan samspillet med jevnaldrende ha betydning for utvikling av selvbilde og sosial kompetanse. På motsatt måte, kan fravær av nære venner, eller manglende stabilitet i jevnalderrelasjoner, være en belastning og bidra til økt sårbarhet.

Undersøkelsen viser at de aller fleste barna har venner. Det store flertallet oppgir at de har minst én fortrolig venn, det vil si en person som de kan stole på og snakke med om alt mulig. 69 prosent er sikre på at de har en slik venn og ytterligere 23 prosent tror de har det. Syv prosent tror ikke at de har en fortrolig venn og én prosent svarer at de har ingen de vil kalle venner nå for tida.

Andelen gutter som oppgir å ha en fortrolig venn varierer ikke mellom ulike klassetrinn. Andelen er noe lavere blant jenter enn blant gutter i femte klassetrinn, men øker til samme andel som blant guttene på syvende klassetrinn (93 prosent). Det er også noe variasjon mellom barn med ulik sosial bakgrunn og mellom de ulike kommunene. 89 prosent av barn med lav sosial bakgrunn svarer at de har en fortrolig venn, mot 93 prosent av barn med høy sosial bakgrunn. Mellom kommunene varierer dette tallet litt mer, fra 86 til 95 prosent.

I undersøkelsen ble barna spurt om de har noen å være sammen med i fritiden og i friminuttene på skolen. Den store majoriteten har noen å være sammen med på fritiden, men seks prosent svarer at de aldri eller som regel ikke har det. I friminuttene er det enda færre som mangler noen å være sammen med (to prosent). Tallene er svært like for jenter og gutter, og det er lite variasjon etter alder. Det er derimot noe variasjon mellom barn med ulik sosial bakgrunn i hvor mange som har venner å være sammen med på fritiden. Mens 96 prosent av barn med høy sosial bakgrunn alltid eller

som regel har noen å være sammen med på fritiden, gjelder dette 91 prosent av barn med lav sosial bakgrunn. Det er også noe variasjon mellom kommuner; fra 90 til 98 prosent som har noen å være sammen med på fritiden.

Hva som er viktig i sosiale miljøer vil for mange endre seg ettersom de blir eldre og noen orienterer seg i økende grad mot ungdomstiden. I Ungdata junior måles hvor viktige ulike typer av personlige egenskaper er for å være populær i det vennemiljøet barna inngår i. Barna ble bedt om å vurdere hvor viktig det er å være god på skolen, å være god i idrett, å ha dyre merkeklær, og å være til å stole på. Det som har aller størst betydning er å være en man kan stole på. 92 prosent mener at dette er viktig for å være populær i vennemiljøet. Dernest kommer det å være flink i idrett, som 63 prosent synes er viktig. På tredjeplass kommer det å være god på skolen (56 prosent) og til sist det å ha dyre merkeklær (26 prosent).

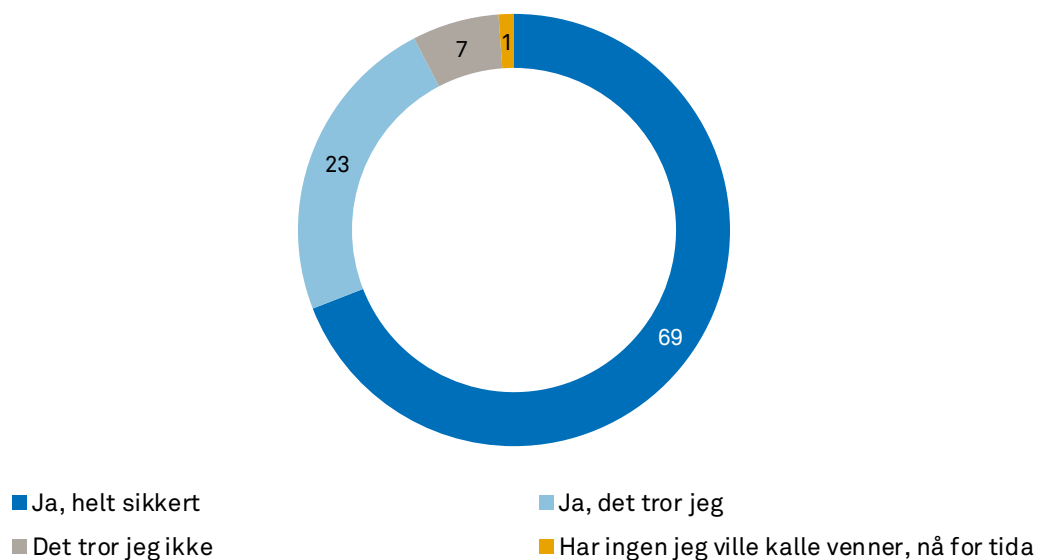
Gutter og jenter er forholdsvis enige i disse vurderingene, men det er også noen kjønnsforskjeller. Flere gutter enn jenter mener for eksempel at det å være god i idrett medfører økt popularitet, mens litt flere jenter enn gutter mener at det å ha dyre merkeklær er viktig. Betydningen av å ha merkeklær øker markant med økende alder, noe som gjelder både blant gutter og jenter. Mens 16 prosent av femteklassingene mener at dyre merkeklær øker populariteten, mener 35 prosent av syvendeklassingene det samme. Også det å være flink i idrett er noe viktigere for de eldste enn for de yngste, mens det å være god på skolen avtar i betydning med økende alder.

Vi har også undersøkt om det er forskjeller mellom barn med ulik sosial bakgrunn. Noen flere barn med lav sosial bakgrunn vurderer at det å være god på skolen er viktig; 66 prosent mot 53 prosent av barn med høy sosial bakgrunn. På andre områder ser ikke sosial bakgrunn ut til å spille så stor rolle for hva som betyr noe for å være populær i vennemiljøet.

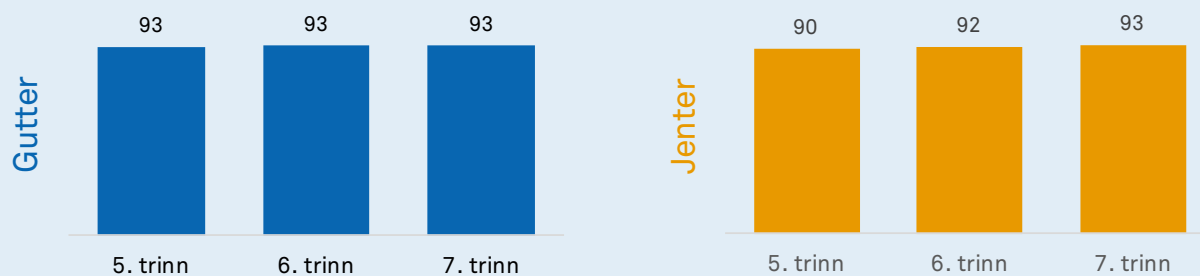
Det å være god på skolen betyr mer noen steder enn andre, og andelen som mener at det er veldig viktig varierer fra 14 til 36 prosent.

# Venner

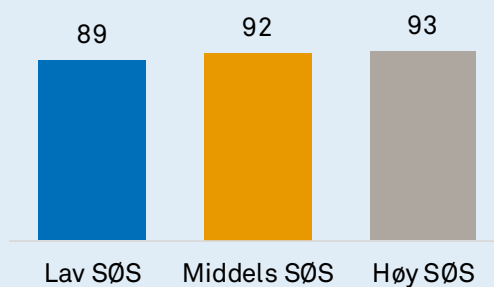
Har du minst én venn som du kan stole helt på og snakke med om alt mulig?



## Prosentandel som har en fortrolig venn Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

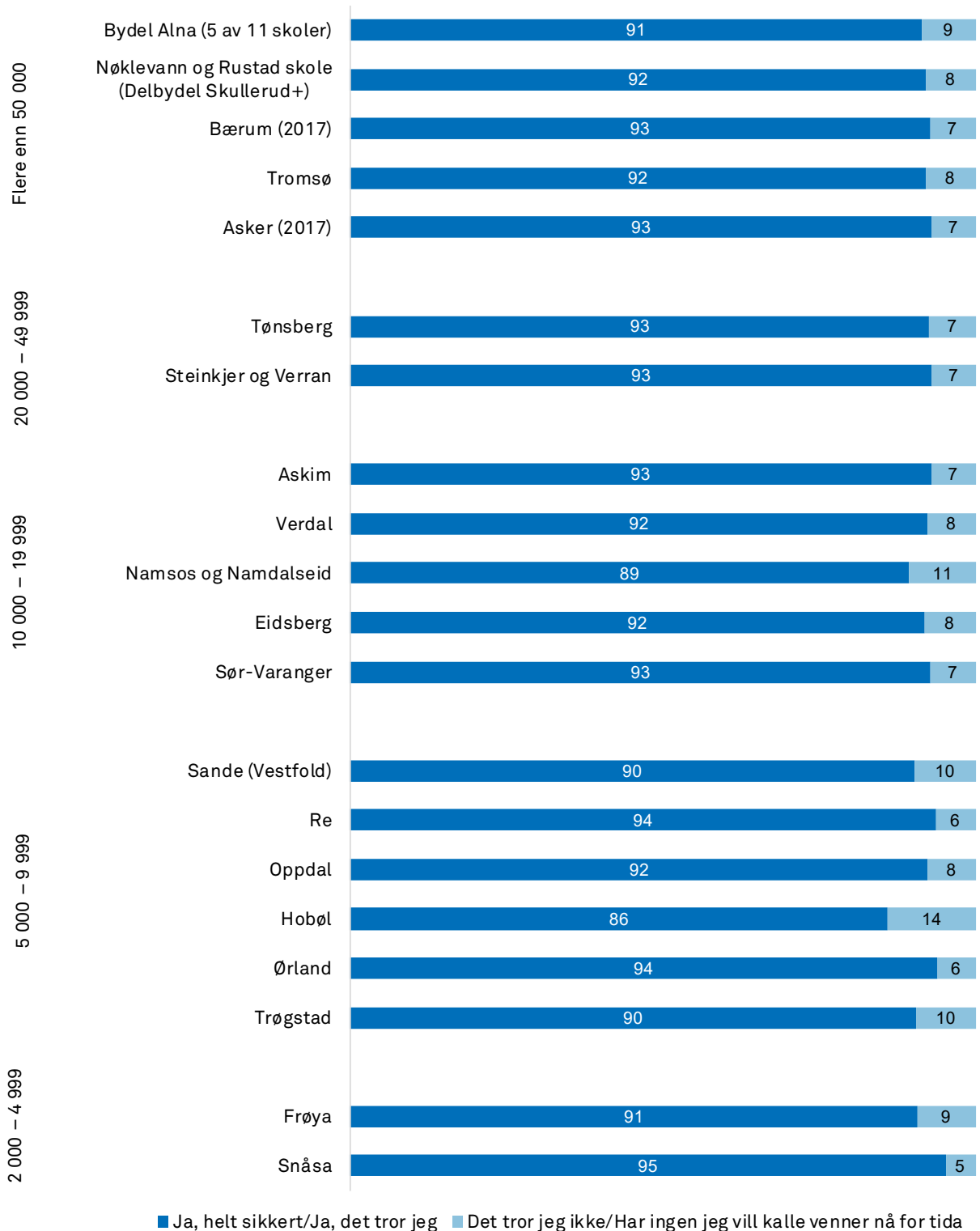


## Prosentandel som har en fortrolig venn Etter sosial bakgrunn



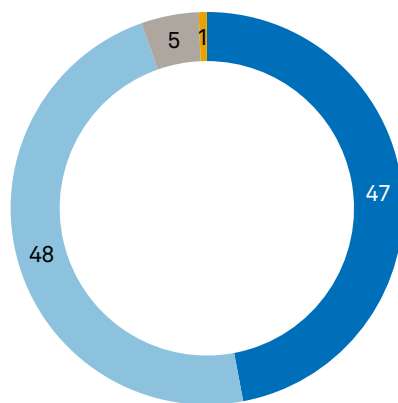
# Venner

Har du minst én venn som du kan stole helt på og snakke med om alt mulig?  
I ulike kommuner etter kommunestørrelse



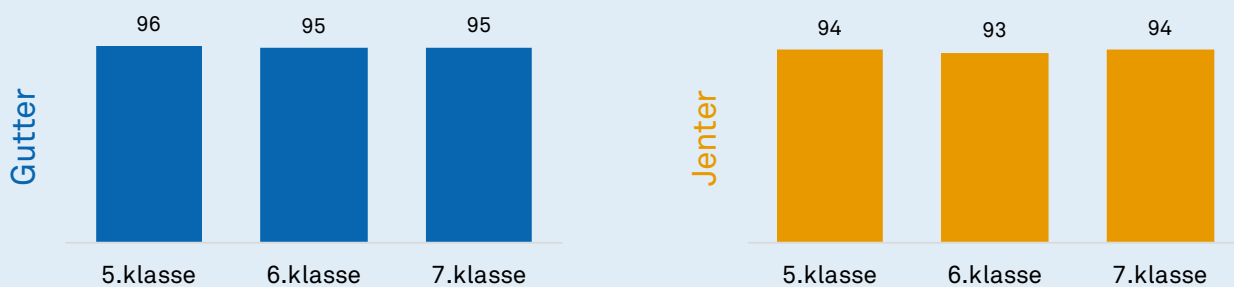
# Venner

Har du noen å være sammen med på fritida?

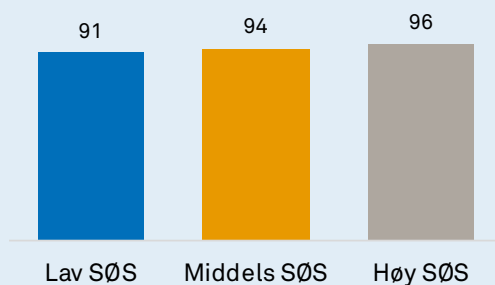


■ Ja, alltid ■ Ja, som regel ■ Nei, som regel ikke ■ Nei, aldri

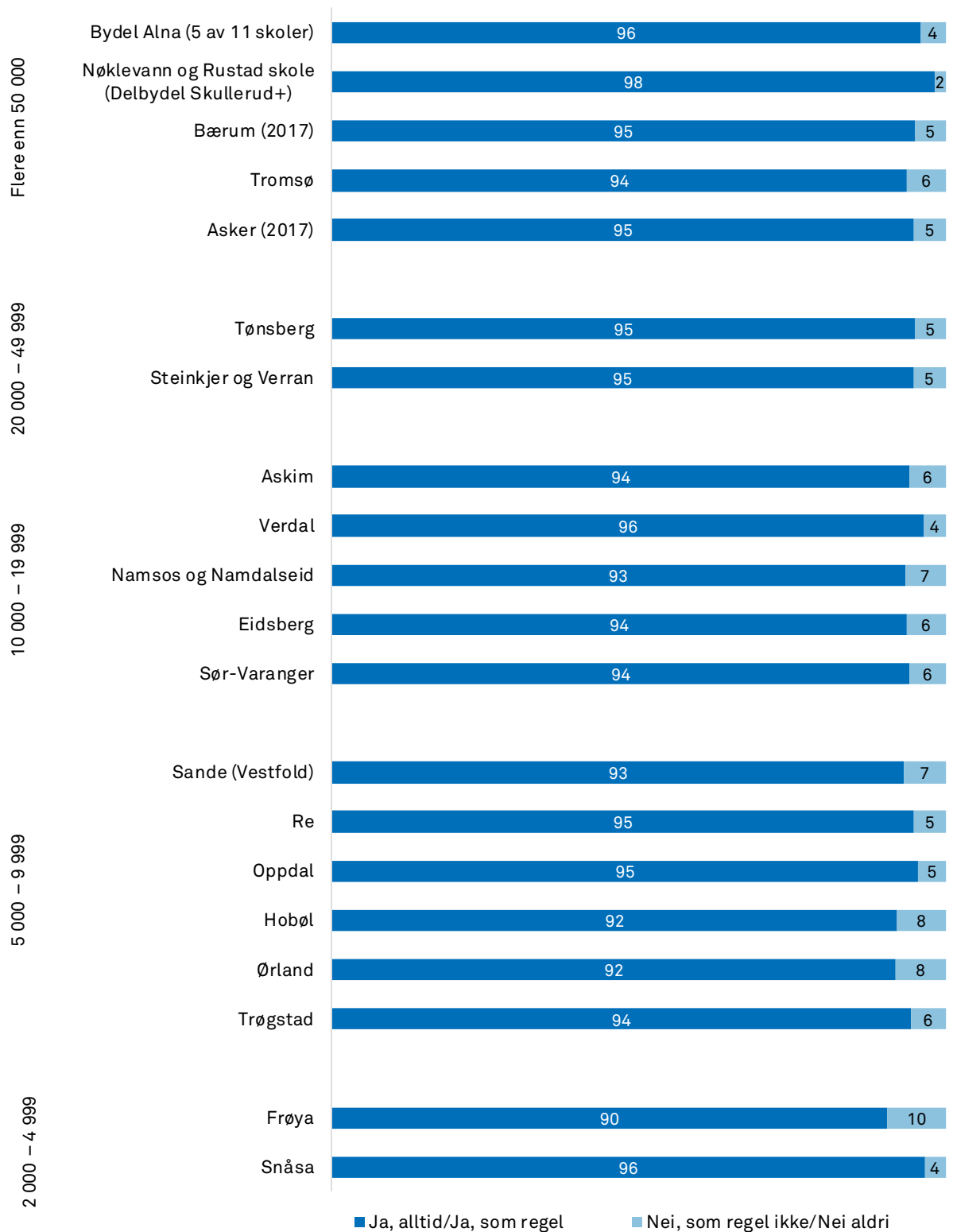
Prosentandel som har noen å være sammen med på fritida  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



Prosentandel som har noen å være sammen med på fritida  
Etter sosial bakgrunn

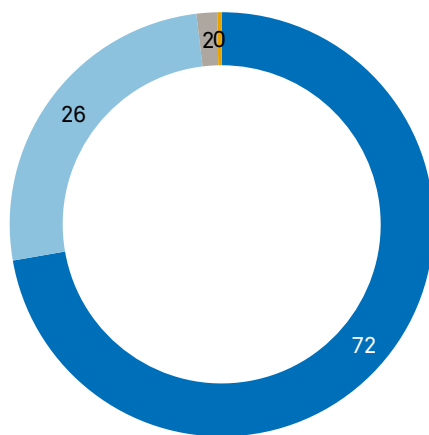


## Har du noen å være sammen med på fritida? I ulike kommuner etter kommunestørrelse



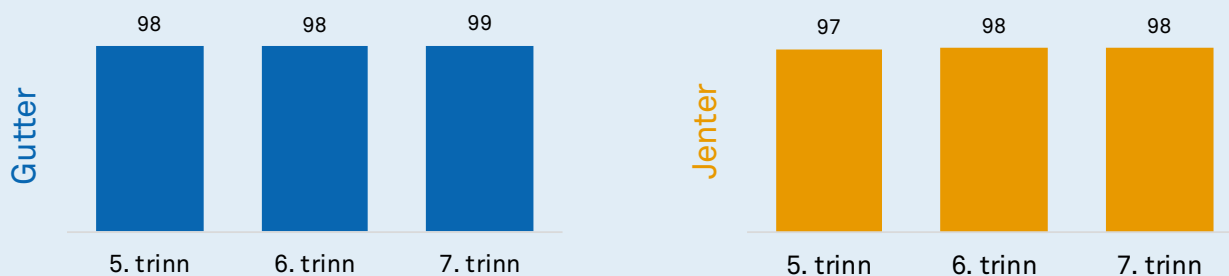
# Venner

Har du noen å være sammen med i friminuttene?

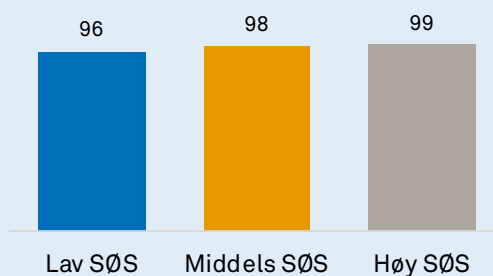


■ Ja, alltid ■ Ja, som regel ■ Nei, som regel ikke ■ Nei, aldri

Prosentandel som har noen å være sammen med i friminuttene  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

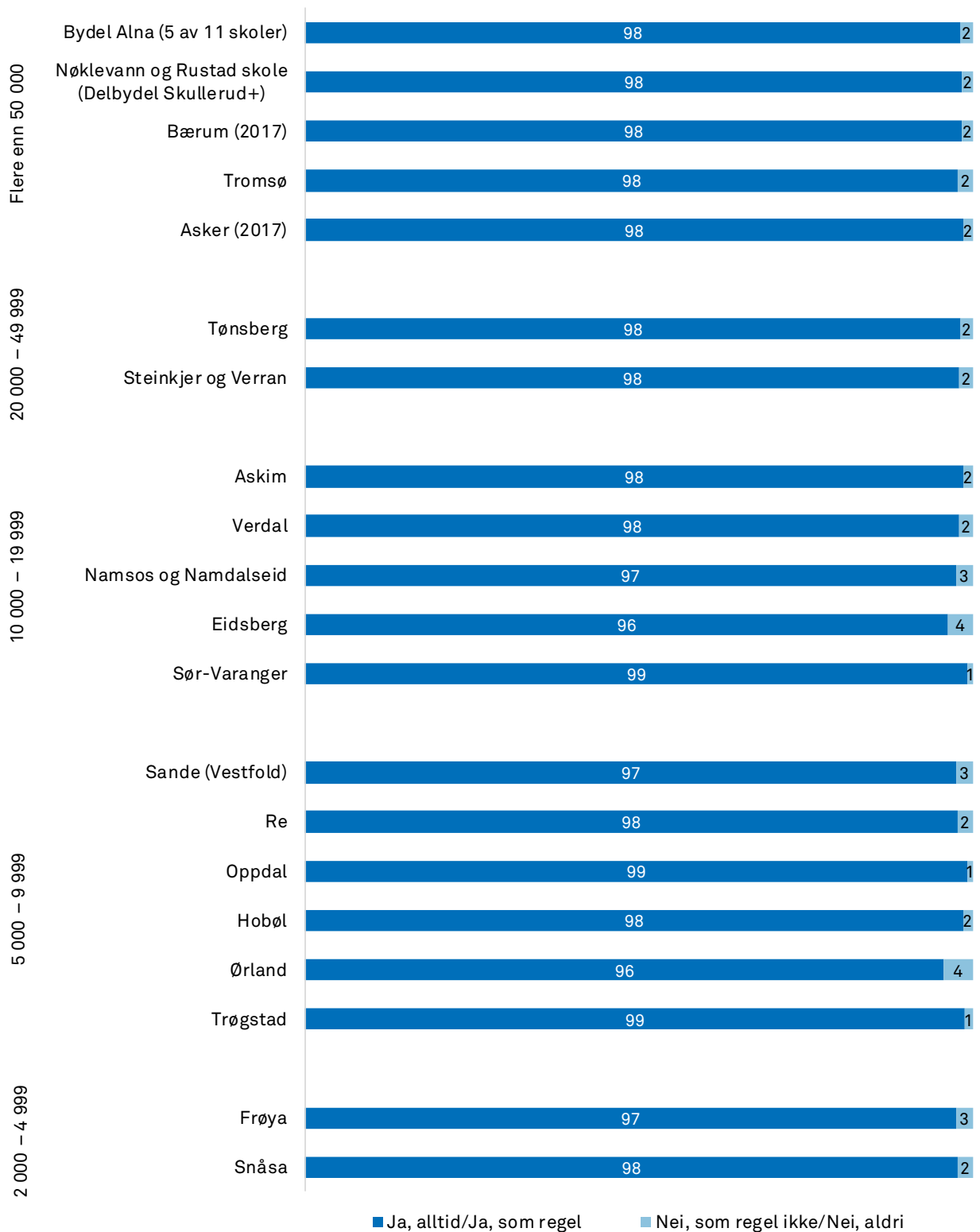


Prosentandel som har noen å være sammen med i friminuttene  
Etter sosial bakgrunn



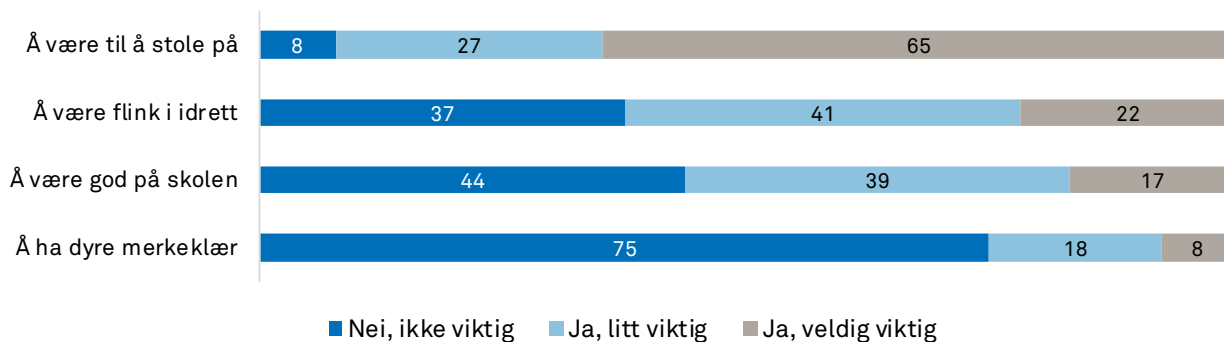


## Har du noen å være sammen med i friminuttene? I ulike kommuner etter kommunestørrelse

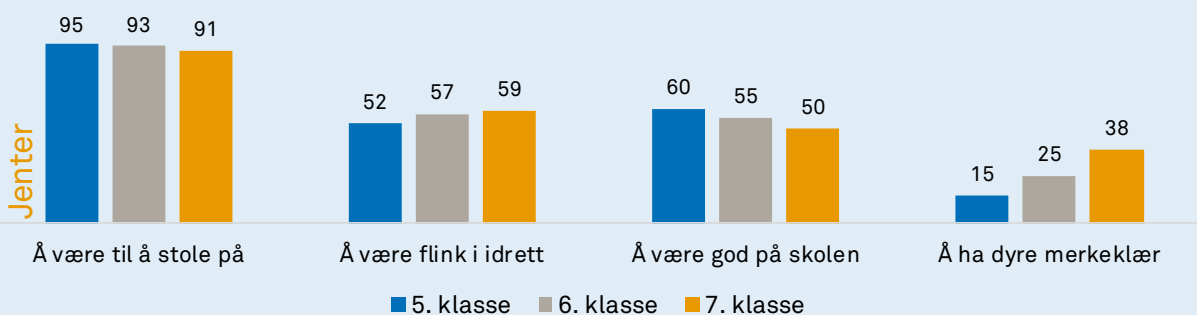
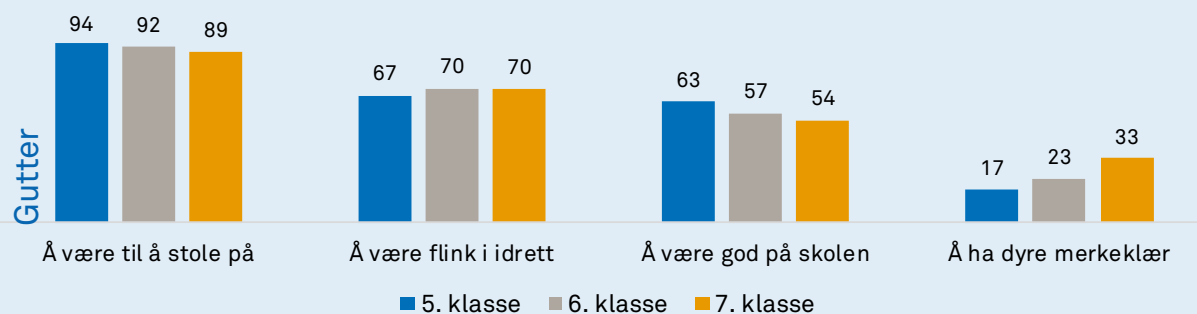


# Venner

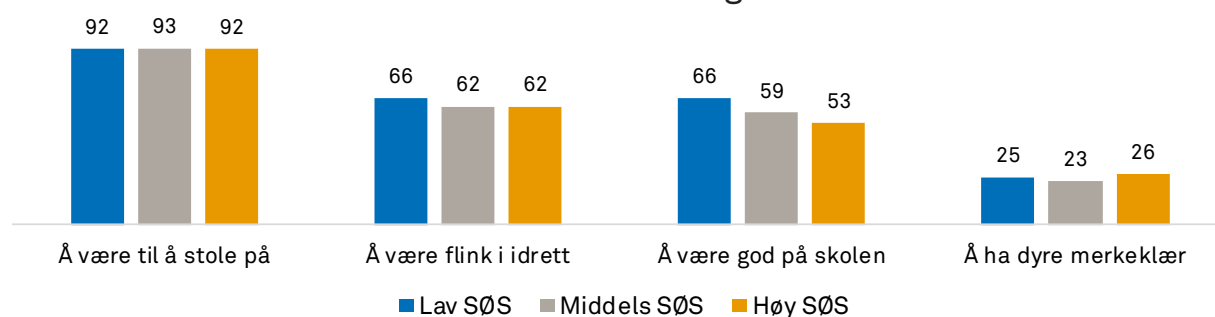
## Er noe av dette viktig for å være populær i ditt vennemiljø?



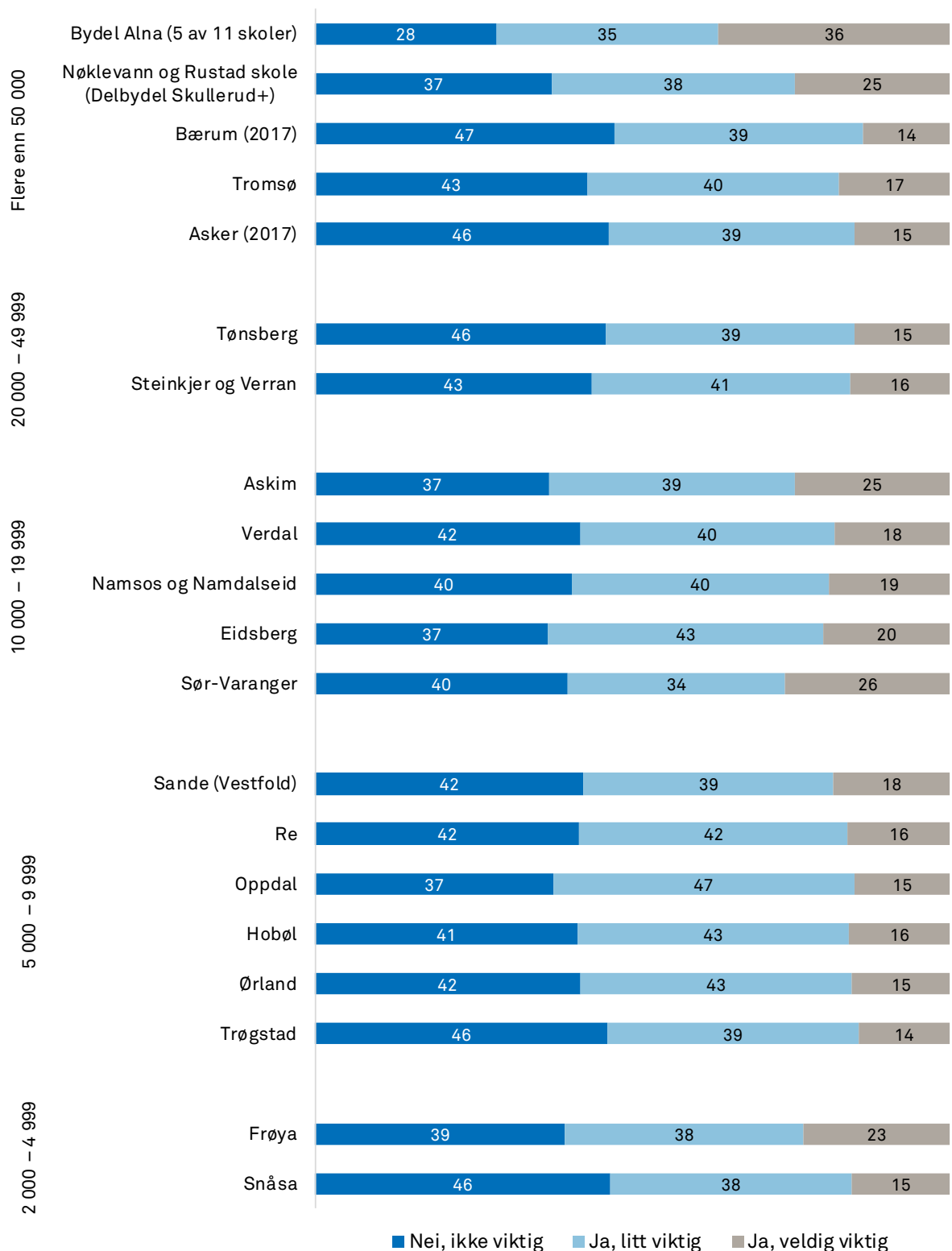
## Andel som svarer at dette er viktig for å være populær i vennemiljøet Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



## Andel som svarer at dette er viktig for å være populær i vennemiljøet Etter sosial bakgrunn



## Er det å være god på skolen viktig for å være populær i vennemiljøet? I ulike kommuner etter kommunestørrelse





På spørsmål om hvordan barna har det på skolen, gir svarene fra Ungdata junior et todelt bilde. Barna har på mange områder et godt forhold til skolen. Samtidig er det en del som gruer seg til å gå på skolen og som kjeder seg i timen.

Ungdata junior kartlegger hvordan barna opplever ulike sider ved det å være skoleelev, blant annet om skoletrivsel og hvor fornøyd de er med skolen de går på. De aller fleste trives - noe 71 prosent er helt enige i. 23 prosent er litt enige, mens 6 prosent er litt eller helt uenige i at de trives på skolen. Trivselen er høy uansett kjønn, alder, sosial bakgrunn og hvor i landet de bor.

Den store majoriteten ikke bare trives, men gir uttrykk for at de generelt er fornøyd med skolen sin. 83 prosent er veldig eller ganske fornøyd, 13 prosent er litt fornøyd, og 4 prosent er ikke fornøyd i det hele tatt. Litt flere jenter enn gutter er veldig eller ganske fornøyde, og for både gutter og jenter synker andelen som er fornøyde med alder. Noen færre barn med lav sosial bakgrunn er veldig eller ganske fornøyde. Det er en del variasjon mellom kommuner i andel barn som er fornøyde med skolen de går på; fra 60 til 86 prosent som er veldig eller litt fornøyde.

At barna har et godt forhold til skolen viser de også på andre spørsmål. De aller fleste mener at læreren deres bryr seg om dem, at de passer inn i klassen og at de alltid har det bra i friminuttene. Allikevel sier seks av ti at de kjeder seg i skoletimene, og en av fem at de ofte gruer seg til å gå på skolen. Det er svært likt mellom gutter og jenter på disse spørsmålene, med to unntak. Litt flere gutter enn jenter føler at de passer inn blant elevene i klassen og litt flere gutter enn jenter har det alltid bra i friminuttene (93 mot 89 prosent). Det er noen ulikheter mellom barn med ulik sosial bakgrunn. Noen færre barn med lav sosial bakgrunn føler at de passer inn blant elevene i klassen eller at de alltid har det bra i friminuttene. Samtidig svarer noe færre barn med lav sosial bakgrunn at de gruer seg til å gå på skolen eller at de kjeder seg i skoletimene. I alle kommuner føler majoriteten at læreren bryr seg om dem, men det er noe variasjon. 85 til 98 prosent sier seg litt eller helt enige i påstanden «Lærerne mine bryr seg om meg» og 18 til 28

prosent er helt eller litt enige i påstanden «Jeg gruer meg ofte til å gå på skolen».

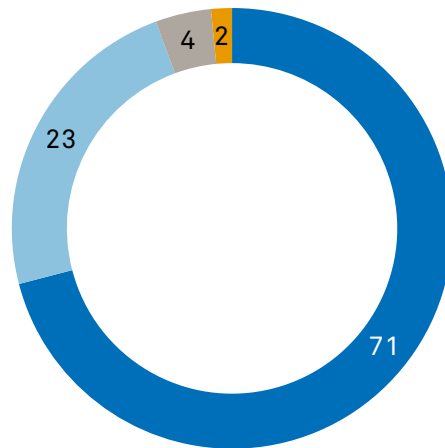
I Ungdata junior blir barna spurt om de føler seg redde hvis de må snakke foran klassen. 36 prosent føler ikke dette, 49 prosent føler dette noen ganger, 9 prosent føler dette ganske ofte og 6 prosent gruer seg veldig ofte hvis de må snakke foran klassen. En av ti gutter fra femte til syvende klassetrinn er redde ganske eller veldig ofte. For jenter er den høyere i femte klassetrinn (17 prosent) og øker til 22 prosent i syvende klassetrinn. Det er også slik at flere barn med lav sosial bakgrunn er redde ganske eller veldig ofte hvis de må snakke høyt foran klassen; 18 prosent av barn med lav sosial bakgrunn, mot 13 prosent med høy sosial bakgrunn. Det er noe variasjon mellom kommunene i andel som ganske eller veldig ofte føler seg redde, fra 12 til 28 prosent.

Det samme mønsteret fremkommer når barna blir spurt om de gruer seg veldig når de skal ha en prøve, med den forskjellen at andelen jevnt over er høyere. Rundt 14 prosent av guttene på alle klassetrinn gruer seg. Blant jenter på femte klassetrinn gruer 22 prosent seg, og blant jenter på syvende klassetrinn har dette økt til 27 prosent. Blant barn med lav sosial bakgrunn er det 23 prosent som gruer seg ganske eller veldig ofte, mot 18 prosent av barn med høy sosial bakgrunn. Det er variasjon mellom kommunene i andel som gruer seg ganske eller veldig ofte, fra 15 til 27 prosent.

Lekser opptar mye av fritiden til barna. Det er vanligst å bruke mellom en halvtime og en time i løpet av en vanlig dag. Dette gjelder 45 prosent. Ytterligere 20 prosent bruker mer enn én time. 31 prosent bruker derimot mindre enn en halvtime, og tre prosent gjør aldri eller nesten aldri lekser. For både gutter og jenter øker tiden de bruker på lekser fra femte til syvende klassetrinn. Jenter bruker imidlertid mer tid på lekser enn gutter, på alle klassetrinn. Det er små forskjeller i tid brukt på lekser mellom barn med ulik sosial bakgrunn. Det er til dels store variasjoner mellom kommunene i andelen som bruker mer enn én time, fra ni til 39 prosent.

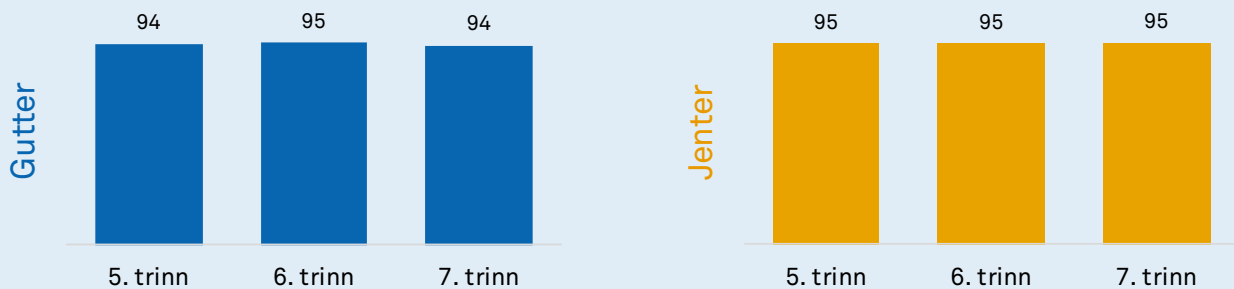
# Skole

## Prosentandel som er enig eller uenig i utsagnet «Jeg trives på skolen»

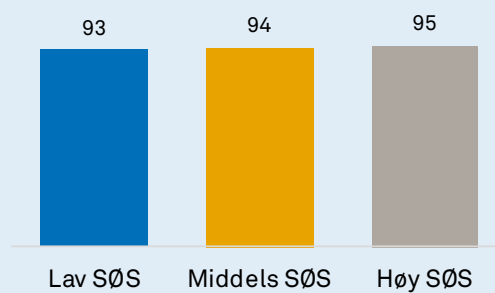


■ Helt enig ■ Litt enig ■ Litt uenig ■ Helt uenig

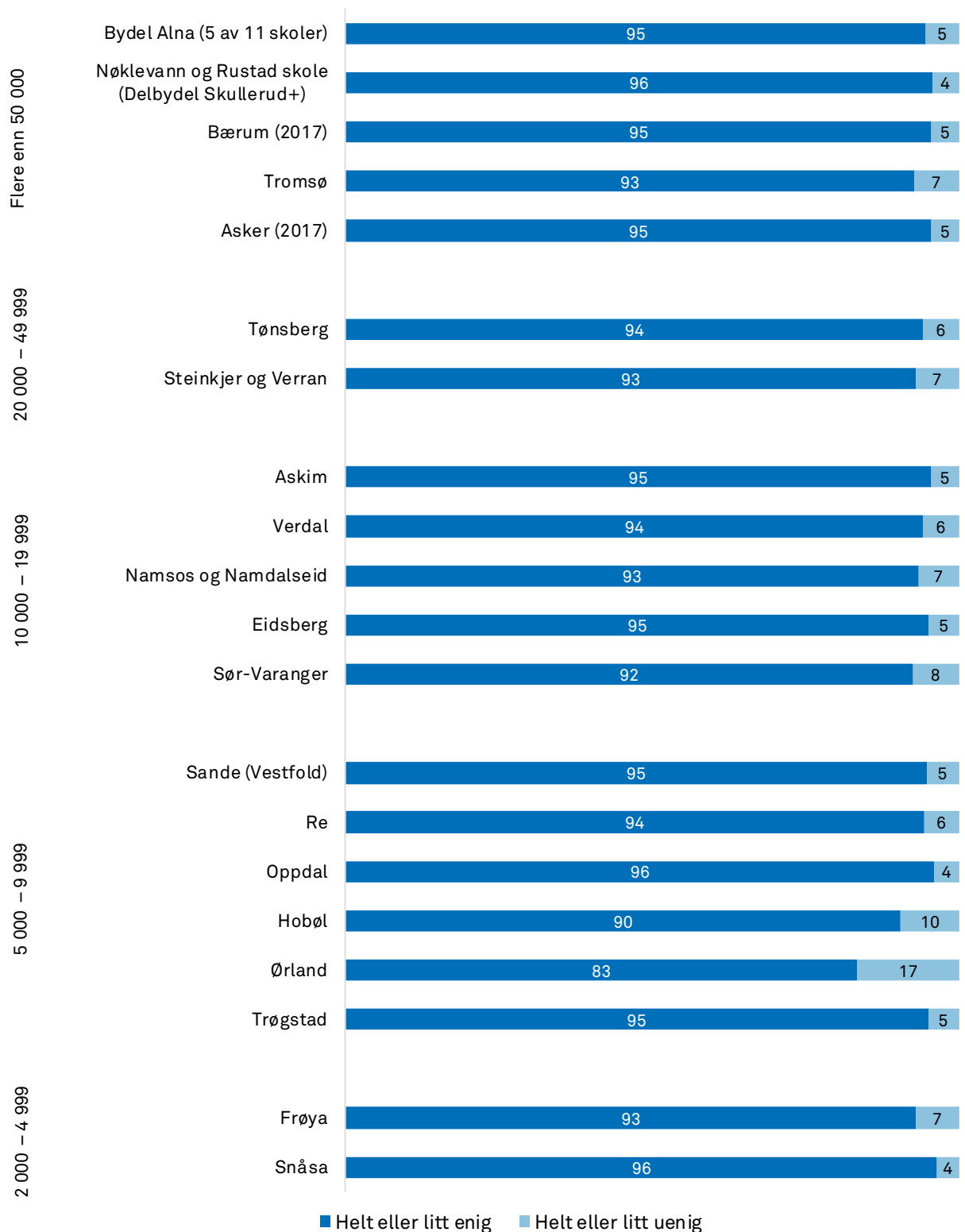
## Prosentandel som er enige i utsagnet «Jeg trives på skolen» Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



## Prosentandel som er enige i utsagnet «Jeg trives på skolen» Etter sosial bakgrunn

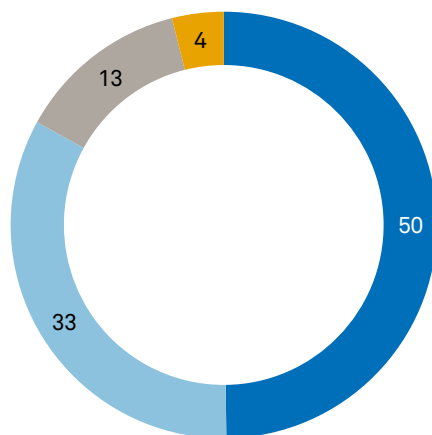


## Prosentandel som er enig eller uenig i utsagnet «Jeg trives på skolen» I ulike kommuner etter kommunestørrelse



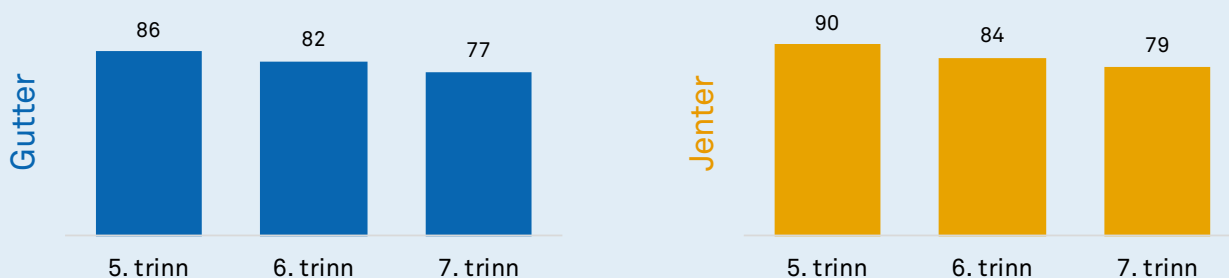
# Skole

Hvor fornøyd er du med skolen du går på?

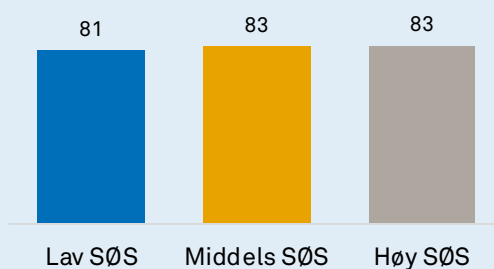


■ Veldig fornøyd ■ Ganske fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Ikke fornøyd i det hele tatt

Prosentandel som er ganske eller veldig fornøyd med skolen de går på  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

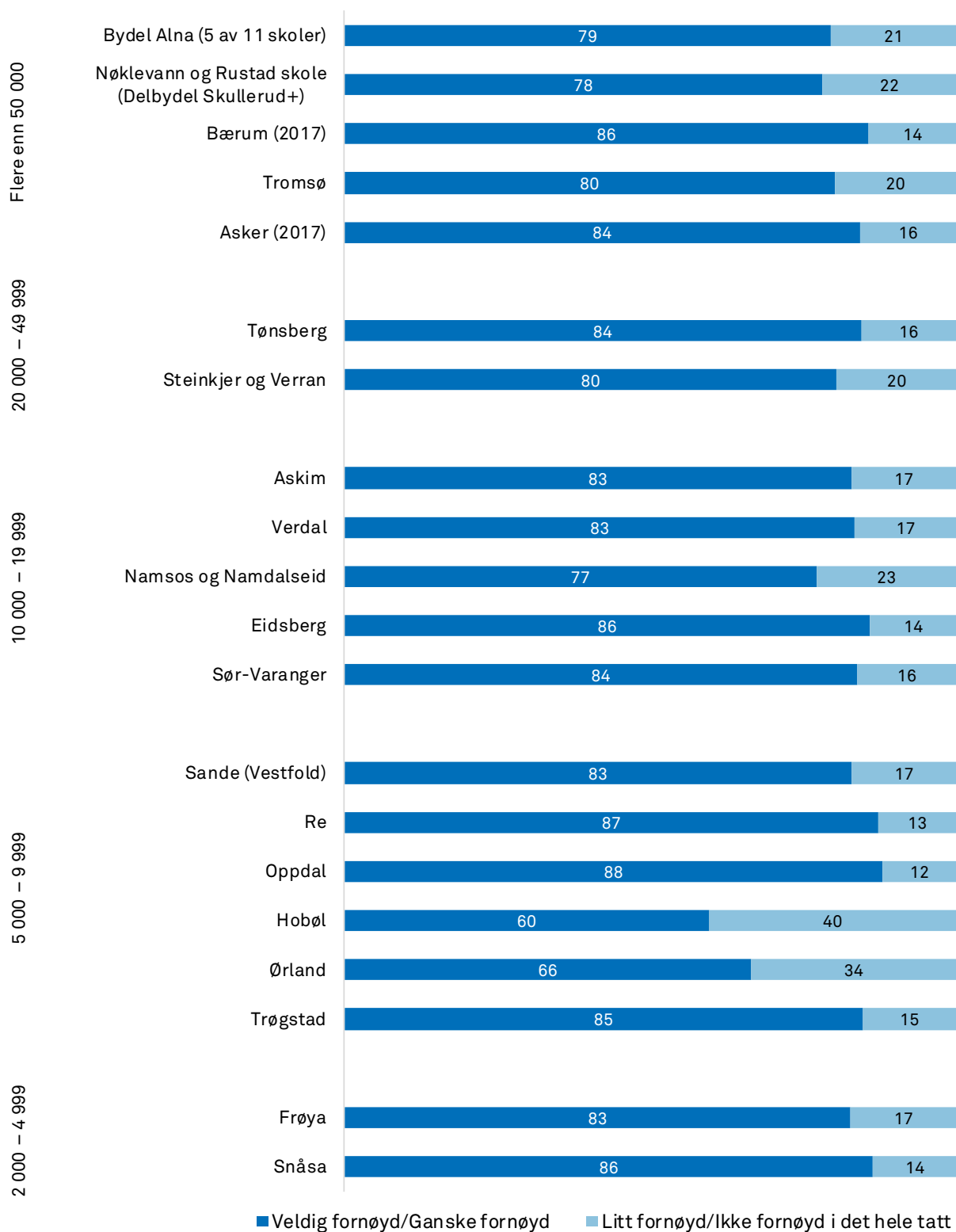


Prosentandel som er ganske eller veldig fornøyd med skolen de går på  
Etter sosial bakgrunn

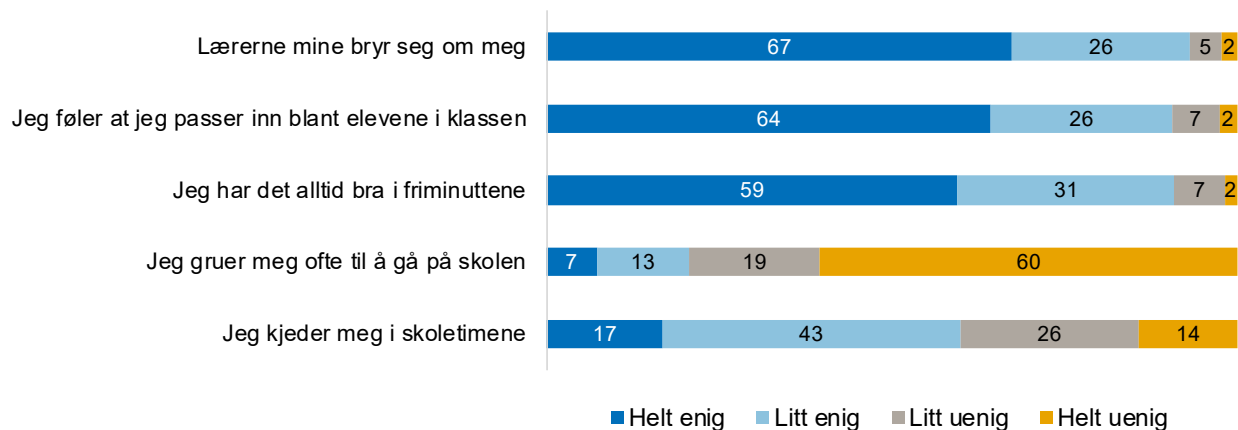




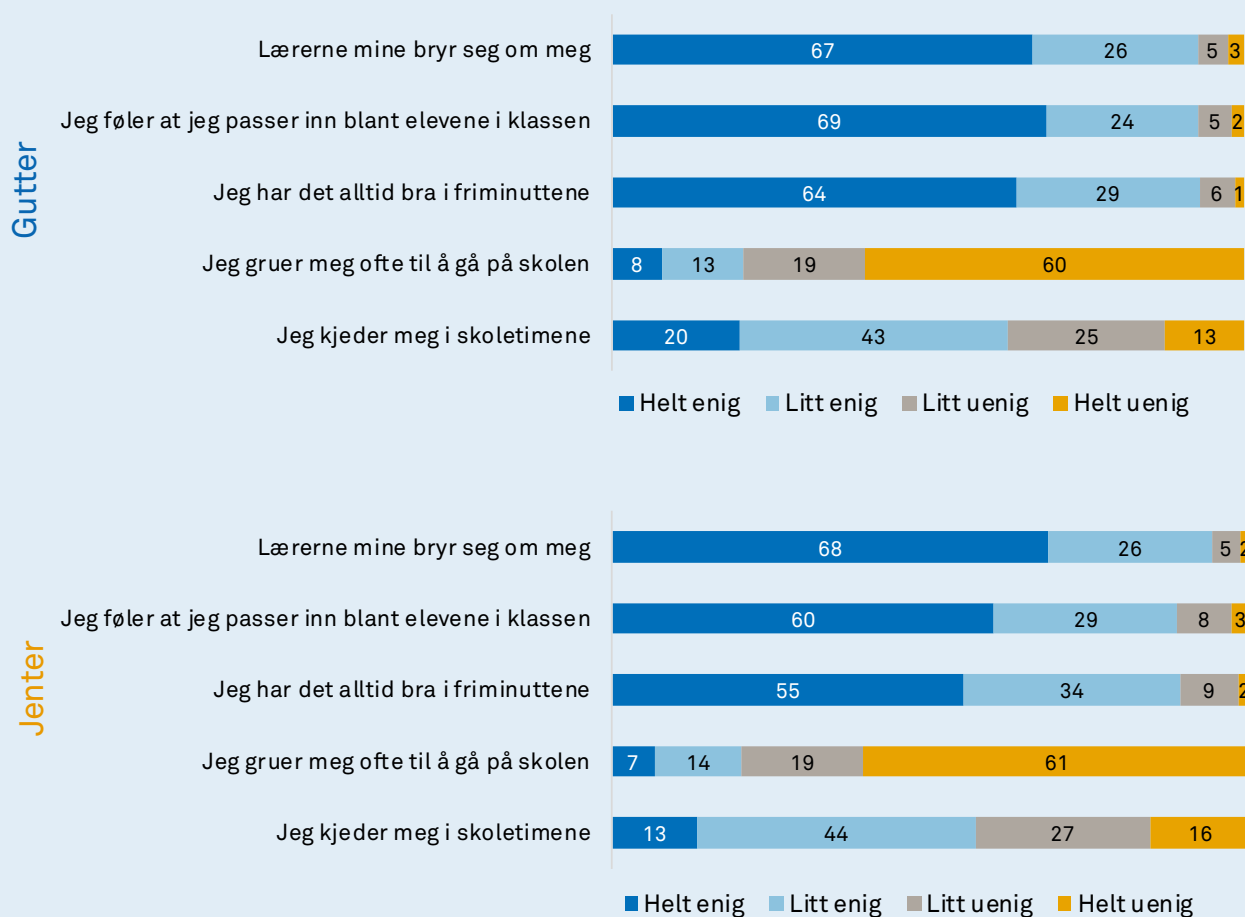
## Hvor fornøyd er du med skolen du går på? I ulike kommuner etter kommunestørrelse



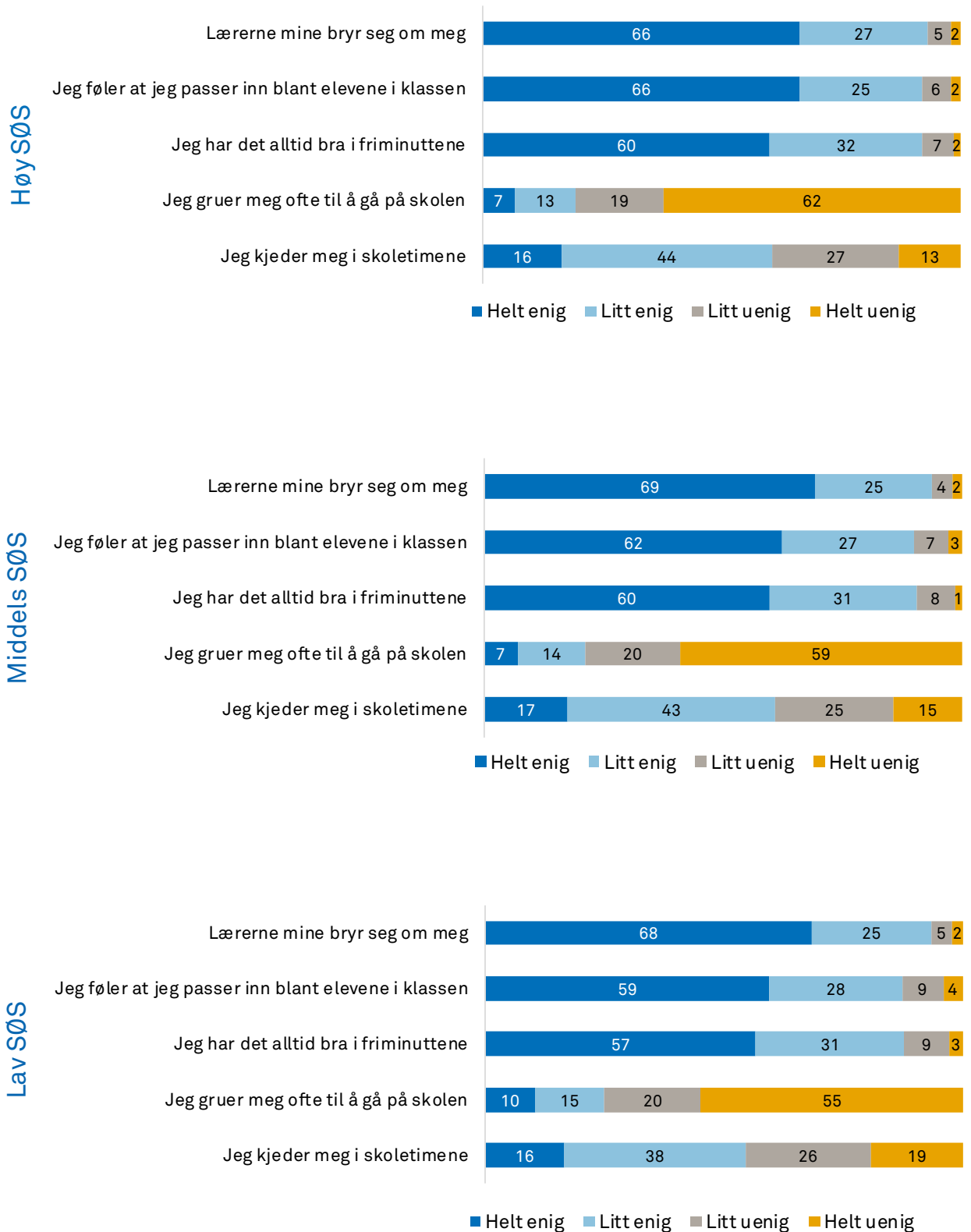
## Hvordan har du det på skolen?



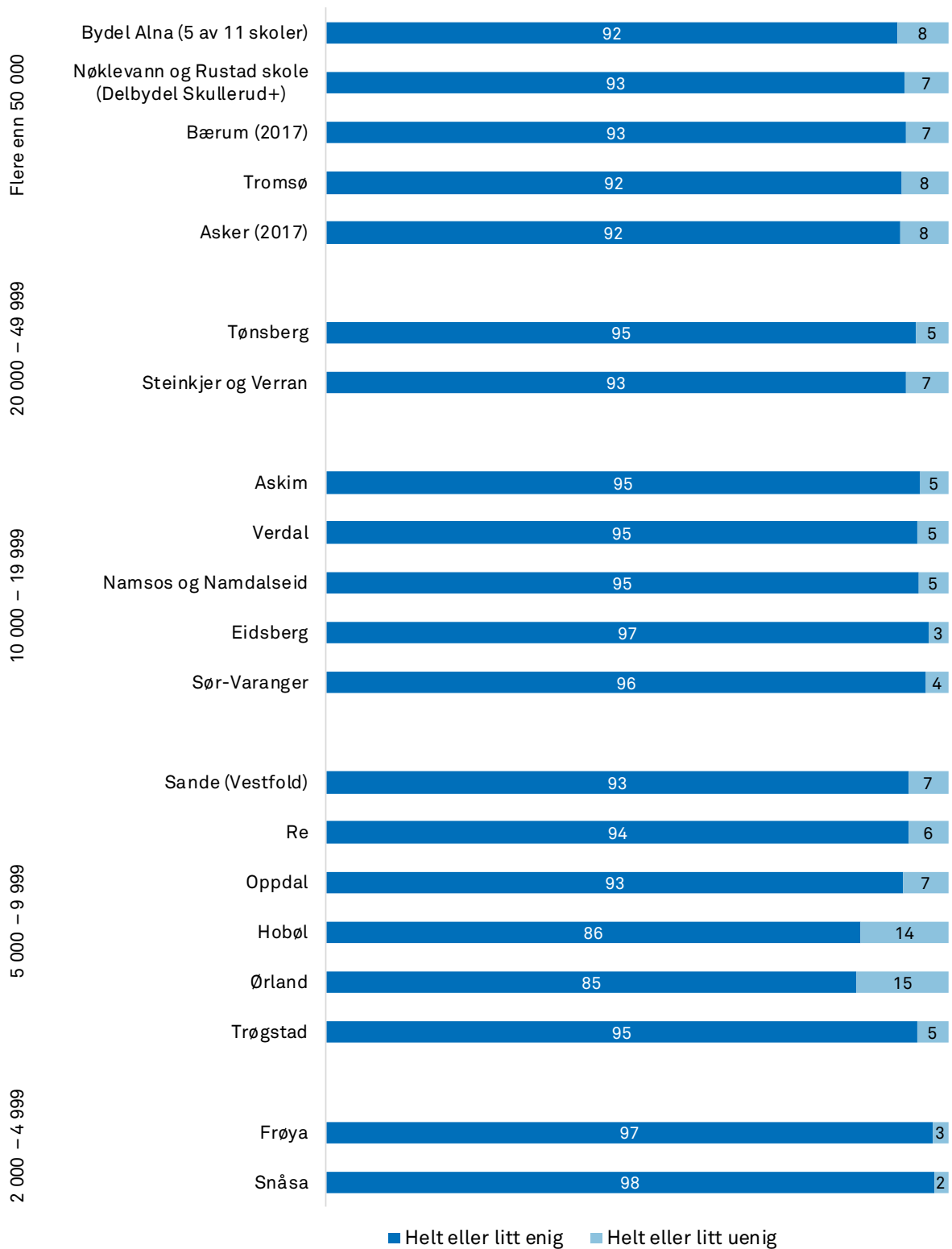
## Hvordan har du det på skolen? Blant gutter og jenter



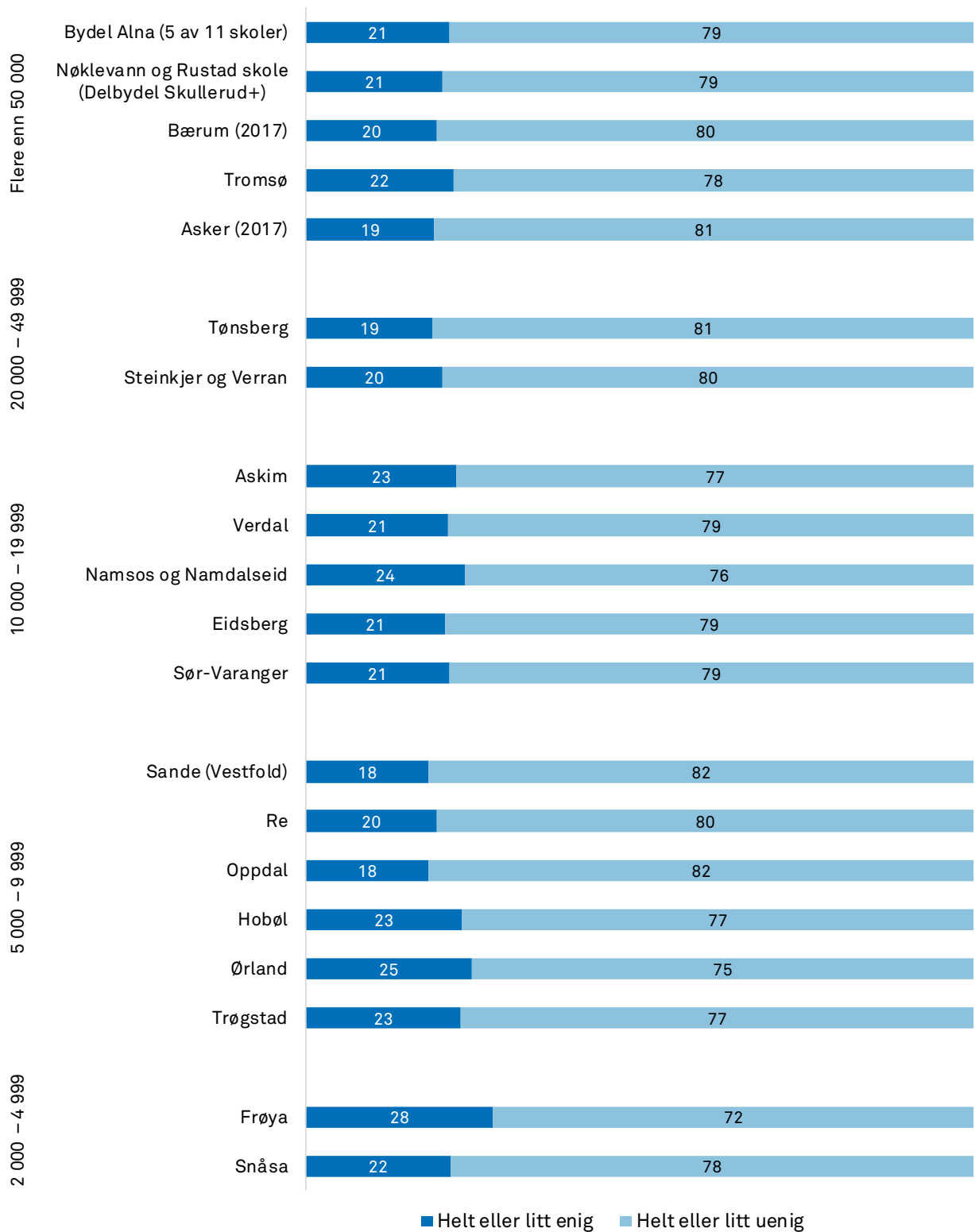
## Hvordan har du det på skolen? Etter sosial bakgrunn



## «Lærerne mine bryr seg om meg» I ulike kommuner etter kommunestørrelse

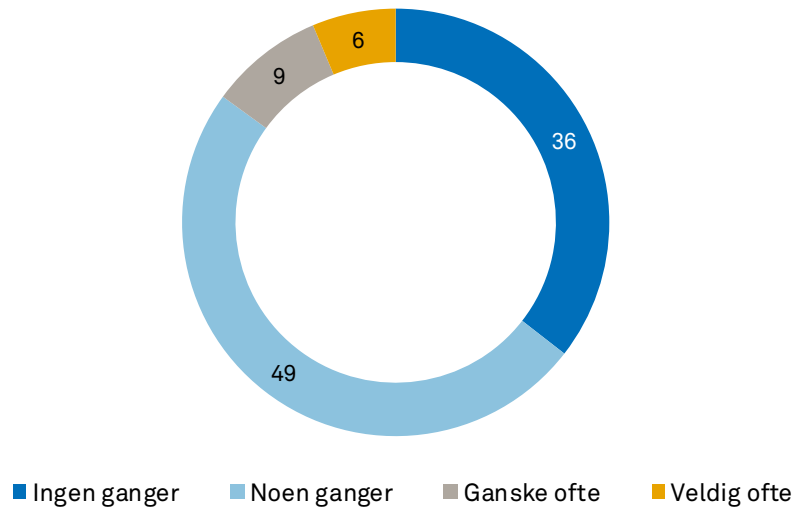


## «Jeg gruer meg ofte til å gå på skolen» I ulike kommuner etter kommunestørrelse



# Skole

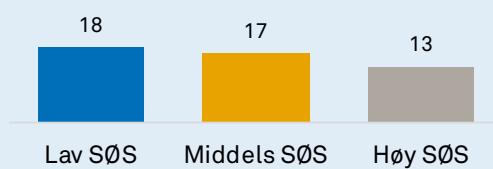
«Jeg føler meg redd hvis jeg må snakke foran klassen»



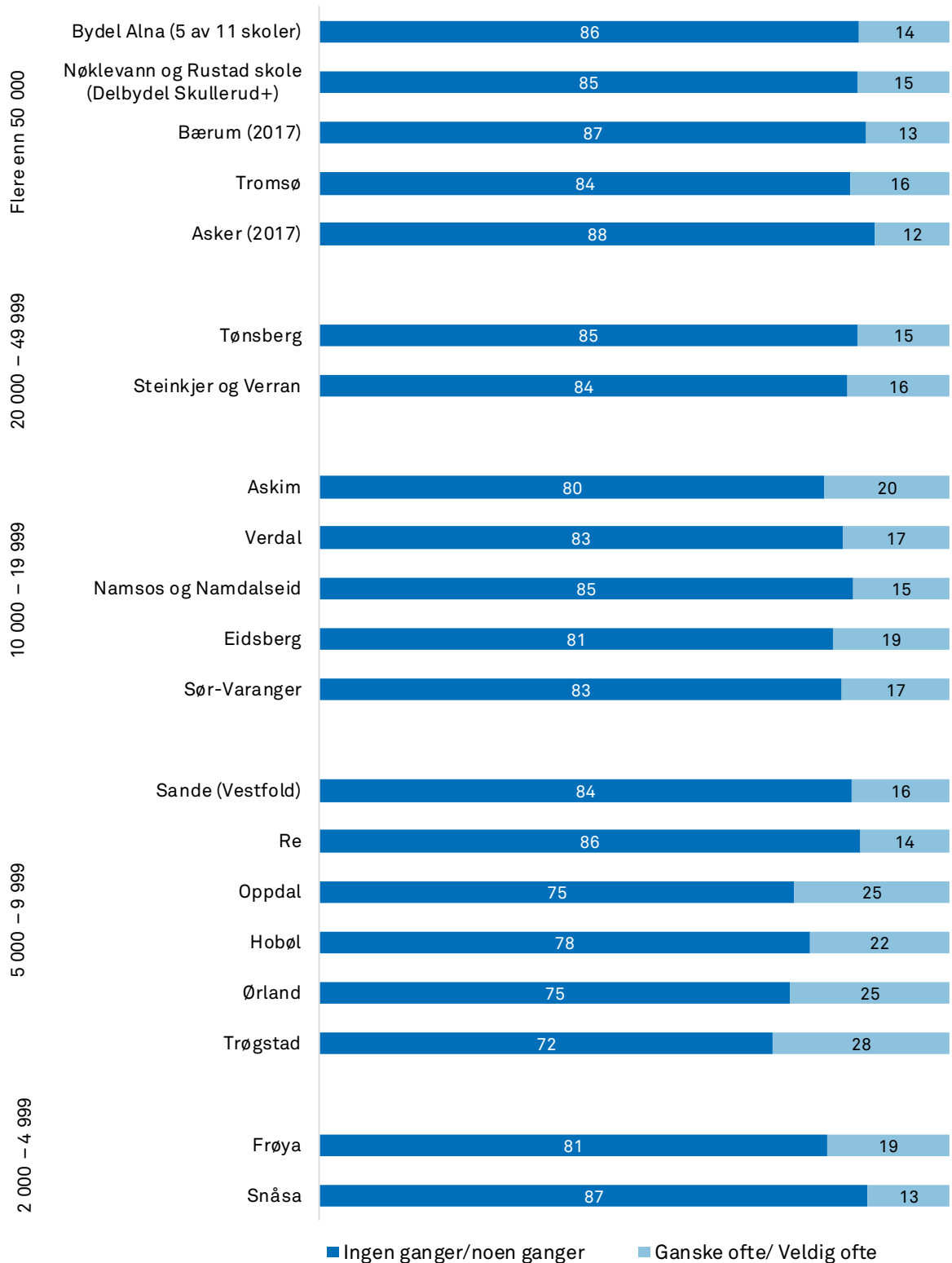
**Prosentandel som ofte føler seg redde hvis de må snakke foran klassen**  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



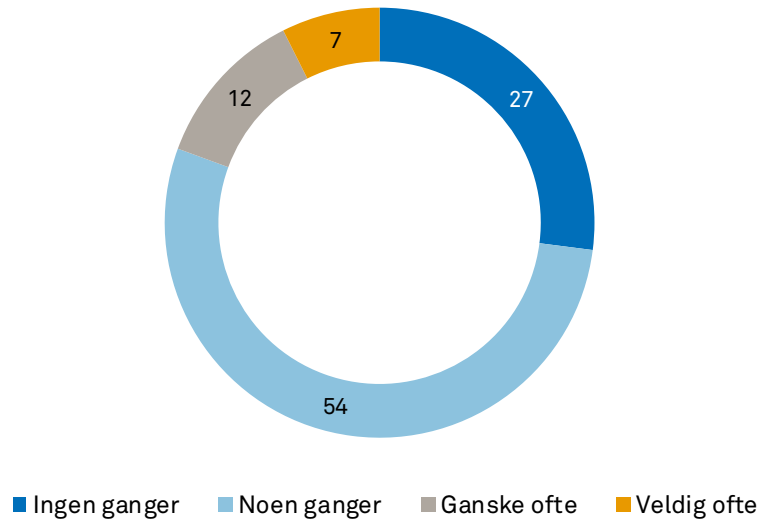
**Prosentandel som ofte føler seg redde hvis de må snakke foran klassen**  
Etter sosial bakgrunn



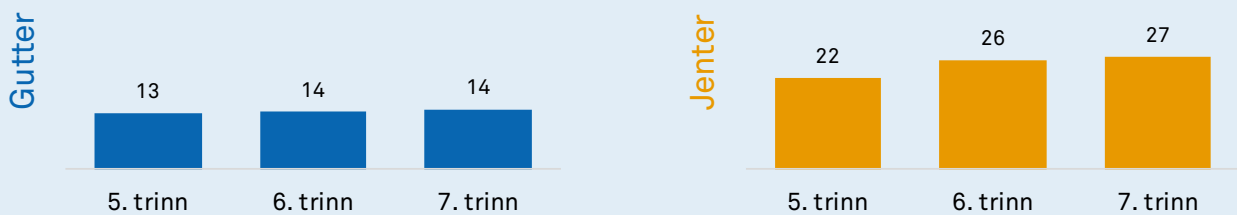
## «Jeg føler meg redd hvis jeg må snakke foran klassen» I ulike kommuner etter kommunestørrelse



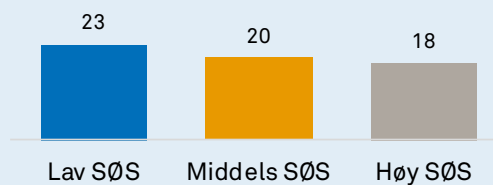
## «Jeg gruer meg veldig når jeg skal ha en prøve»



## Prosentandel som ofte gruer seg veldig når de skal ha en prøve Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

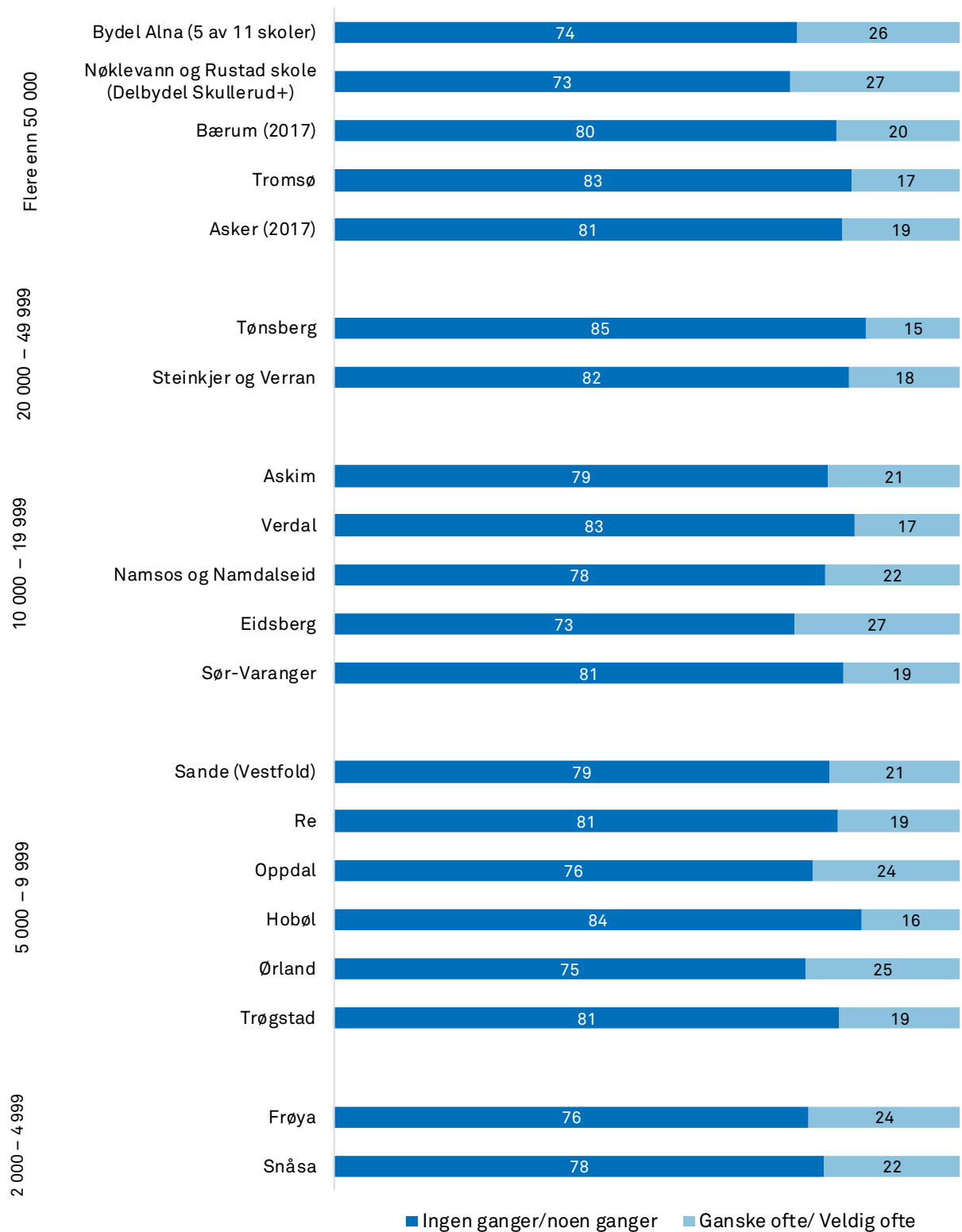


## Prosentandel som ofte gruer seg veldig når de skal ha en prøve Etter sosial bakgrunn

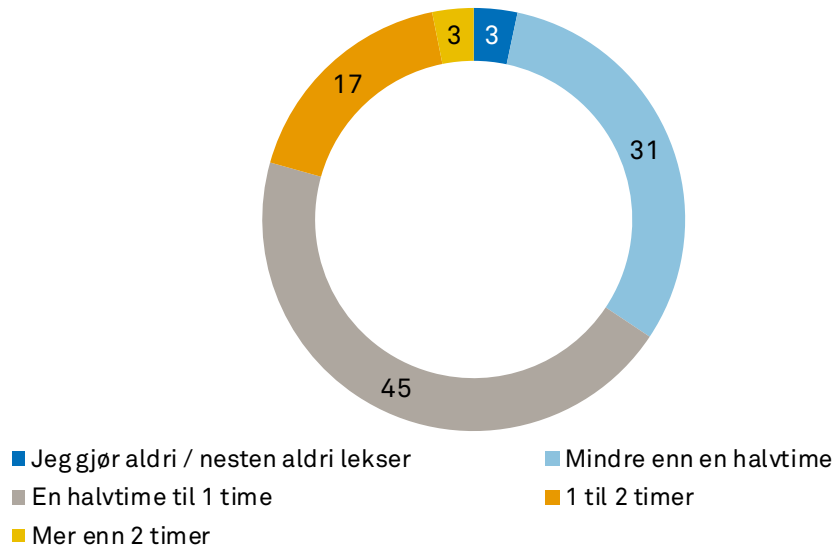




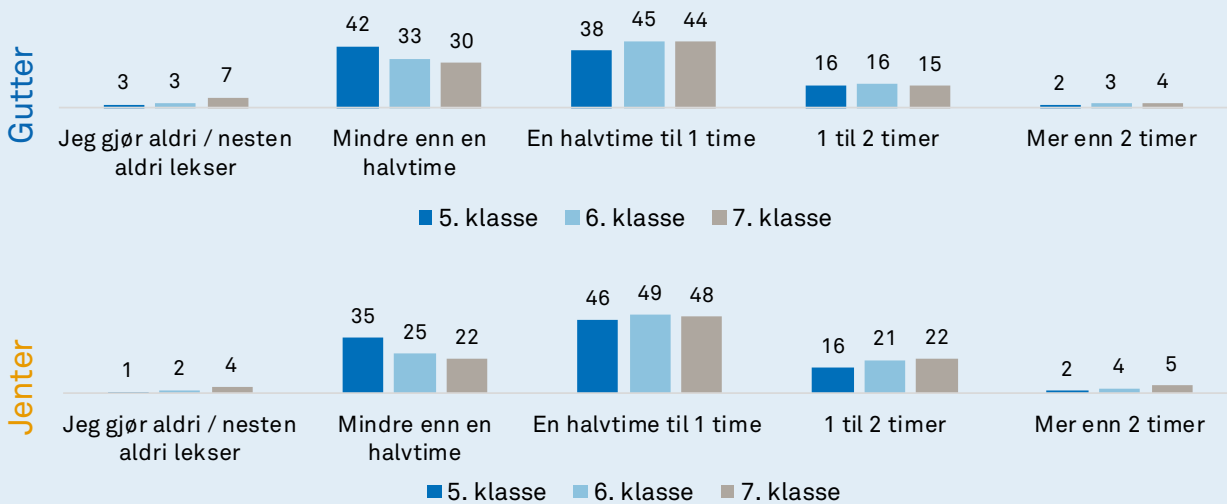
## «Jeg gruer meg veldig når jeg skal ha en prøve» I ulike kommuner etter kommunestørrelse



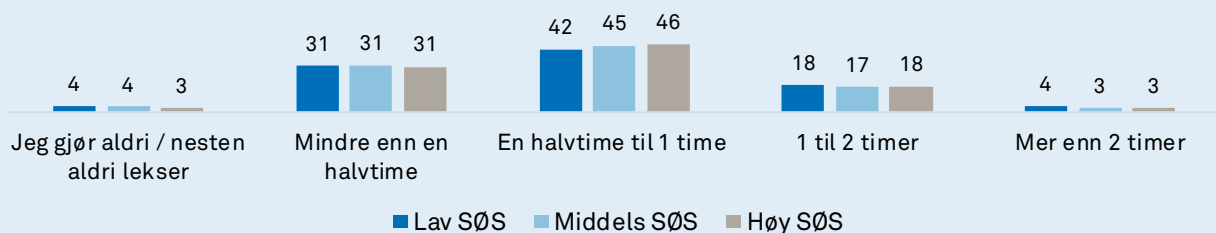
## Omtrent hvor lang tid bruker du på lekser i løpet av en vanlig dag?



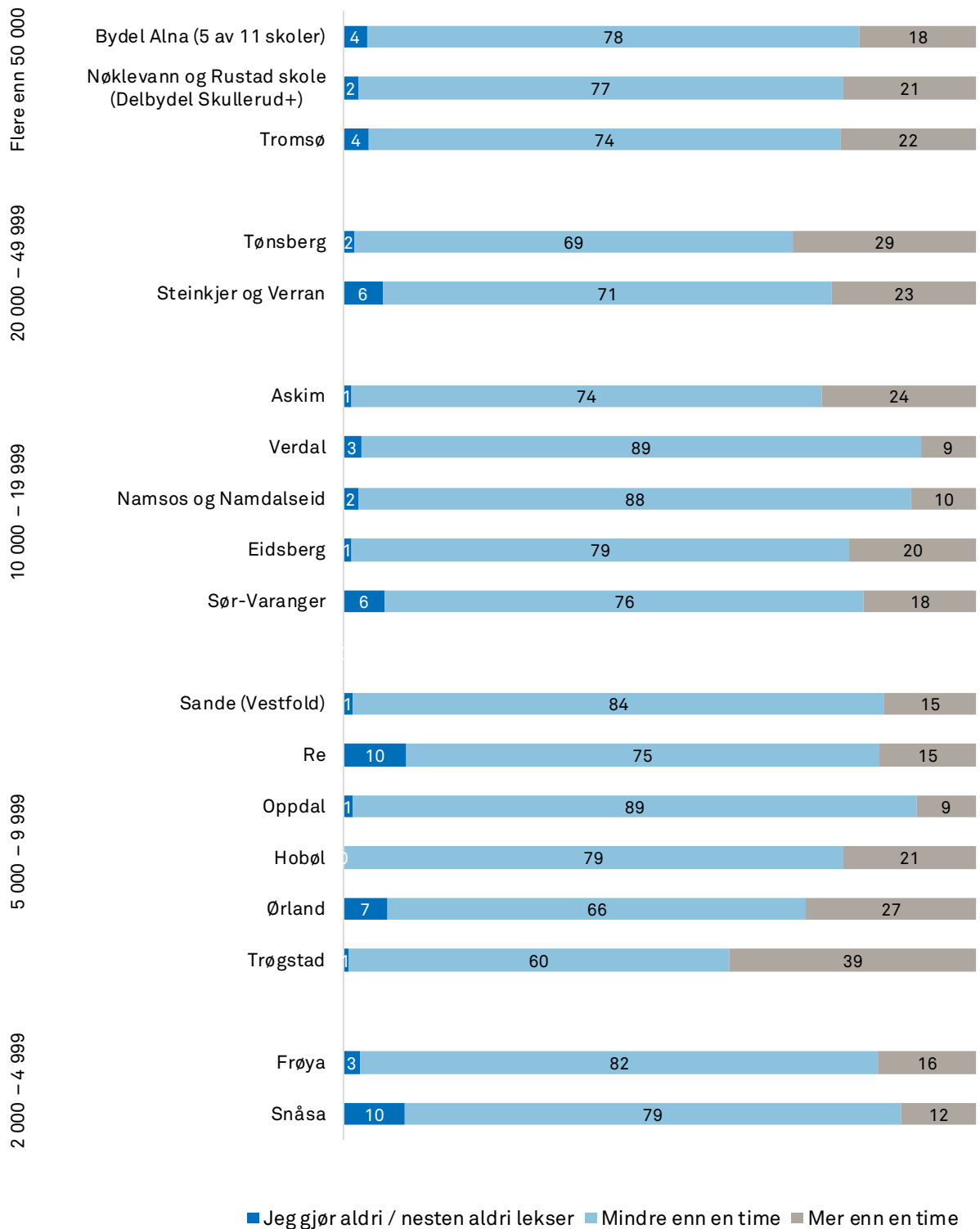
## Omtrent hvor lang tid bruker du på lekser i løpet av en vanlig dag? \* Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



## Omtrent hvor lang tid bruker du på lekser i løpet av en vanlig dag? Etter sosial bakgrunn



## Omtrent hvor lang tid bruker du på lekser i løpet av en vanlig dag? I ulike kommuner etter kommunestørrelse





# Nærområdet

Å vokse opp betyr å vokse opp på et bestemt sted. Forskjellige nærområder kan gi ulike muligheter for aktiviteter og sosialt samvær. Tilbudet av organisasjoner, fritids- og kulturtilbud påvirker individuell utfoldelse og bidrar samtidig til å skape identitet og tilhørighet i et nærområde. Det samme gjelder tilgangen på åpne møteplasser, rekreasjonsområder og urørt natur. Barn og unge bruker nærområdet i større grad og på en annen måte enn voksne. Trygge og sunne nærområder er derfor særlig viktig for barns velferd og trivsel. Barn og unge kan også ha andre meninger enn voksne om hva som gir livskvalitet i nærområdet deres.

I Ungdata junior ble barna spurt om hvor fornøyd de er med nærområdet der de bor og om de føler seg trygge når de er ute. Den store majoriteten er fornøyd med nærområdet sitt. 68 prosent er veldig fornøyd, og ytterligere 23 prosent er ganske fornøyd. 10 prosent er litt fornøyd eller ikke fornøyd i det hele tatt.

Grad av fornøydhet er svært likt mellom gutter og jenter, og varierer lite med alder. Færre barn med lav sosial bakgrunn (84 prosent) er veldig fornøyd med nærområdet sitt sammenlignet med barn med høy sosial bakgrunn (93 prosent). Mellom kommuner varierer andelen som er litt eller ikke fornøyd i det hele tatt en del, fra fem til 19 prosent.

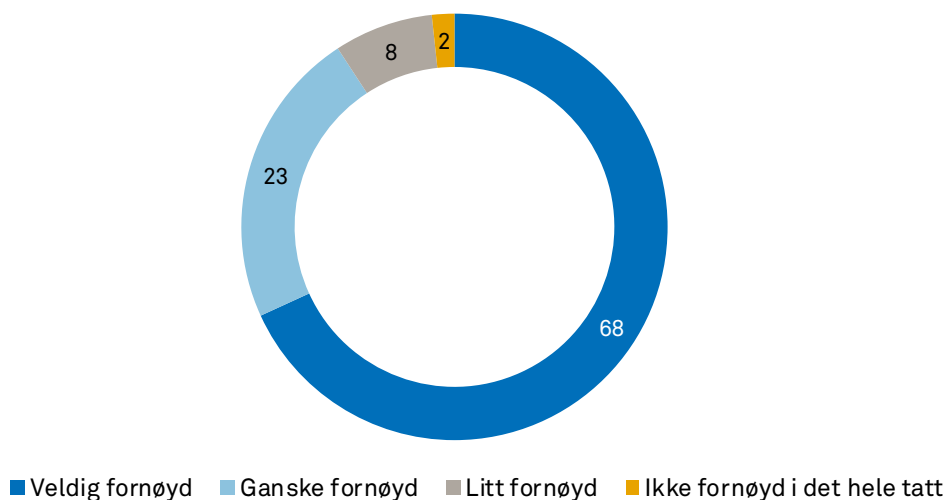
Hvor trygge føler barna seg når de ferdes ute i nærområdet sitt, enten når de er ute eller på skoleveien? Svarene tyder på at de aller fleste er trygge. 72 prosent opplever at de veldig trygge når de ute, og 62 prosent er veldig trygge på vei til og fra skolen. De resterende svarer stort sett at de er ganske trygge, noe som kan bety litt forskjellige ting. For noen vil det å være ganske trygg bety at de av og til kan føle seg trygge, eller at de er trygge på noe, men ikke på alt. Det er likevel kun én prosent som svarer at de ikke er trygge i det hele tatt, og mellom to og fire prosent som sier at de ikke er så trygge.

Generelt er trygghetsfølelsen svært lik blant gutter enn jenter. Dette gjelder både når det gjelder å være ute i området der de bor og til og fra skolen, selv om guttene føler seg noe tryggere enn jentene på skoleveien. Følelsen av trygghet på skoleveien øker noe med alder blant både gutter og jenter. Trygghetsfølelsen ute i nærområdet og på skoleveien er noe lavere blant barn med lav sosial bakgrunn.

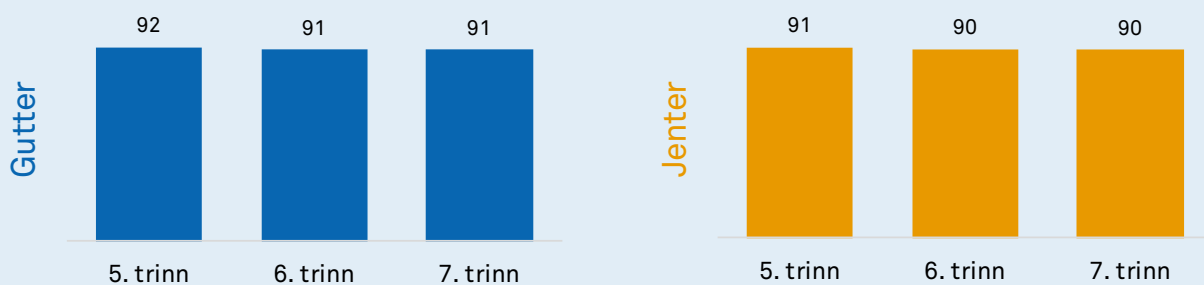
Trygghetsfølelse når barna er ute i nærområdet varierer lite mellom kommuner. Den store majoriteten barn er veldig eller ganske trygge, og mellom to til syv prosent svarer at de ikke føler seg så trygge eller ikke trygge i det hele tatt. Også på skoleveien føler den store majoriteten seg trygge, mens andelen som ikke føler seg så trygg eller ikke trygg i det hele tatt varierer fra tre til 10 prosent mellom kommunene.

# Nærområde

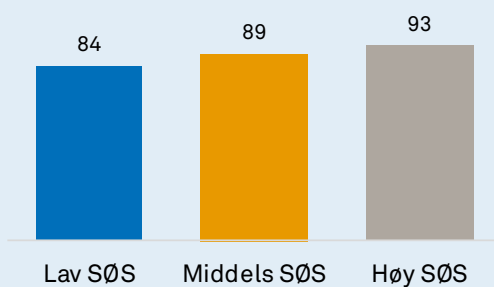
Hvor fornøyd er du med nærområdet der du bor?



Prosentandel som er ganske eller veldig fornøyd med nærområdet  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

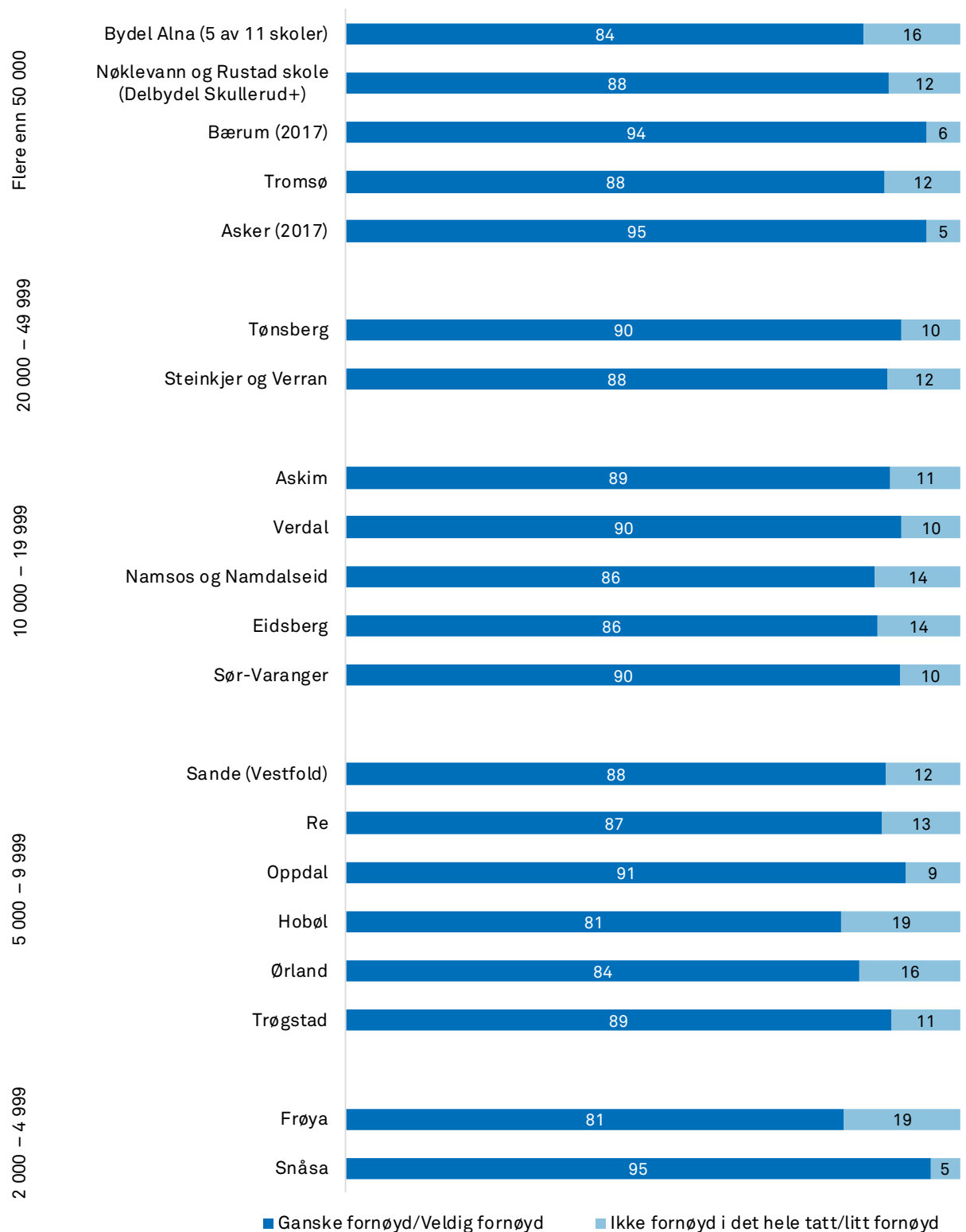


Prosentandel som er ganske eller veldig fornøyd med nærområdet  
Etter sosial bakgrunn



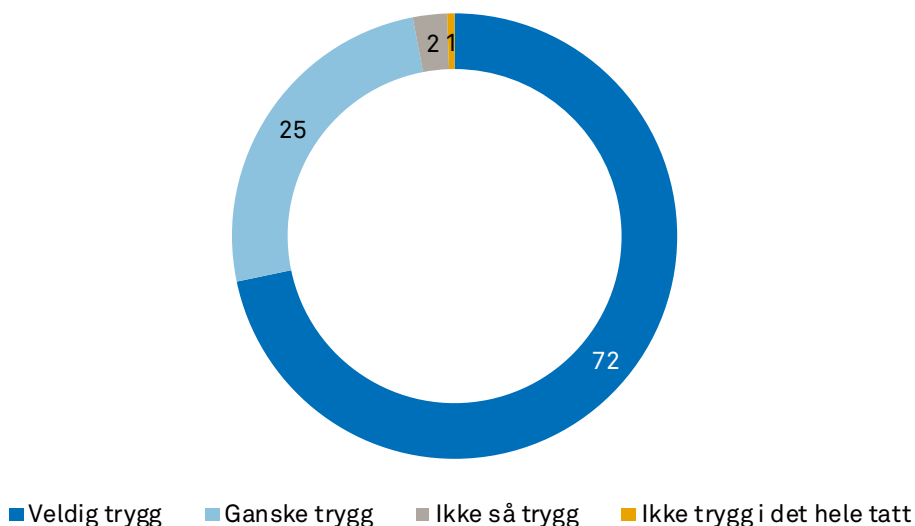
# Nærområde

## Hvor fornøyd er du med nærområdet der du bor? I ulike kommuner etter kommunestørrelse

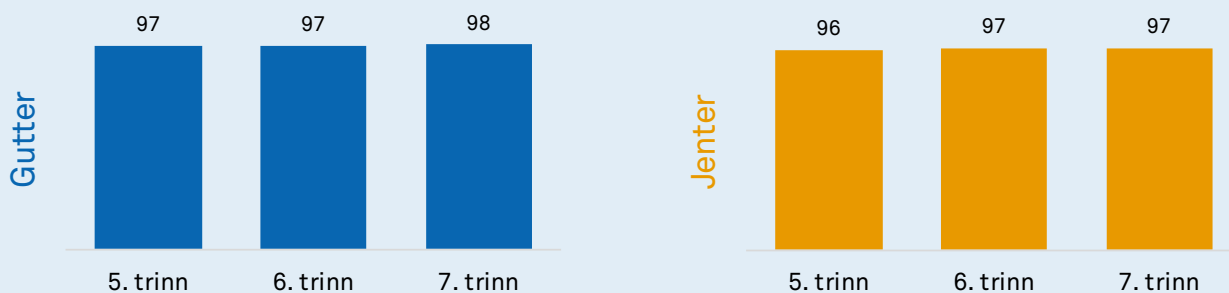


# Nærområde

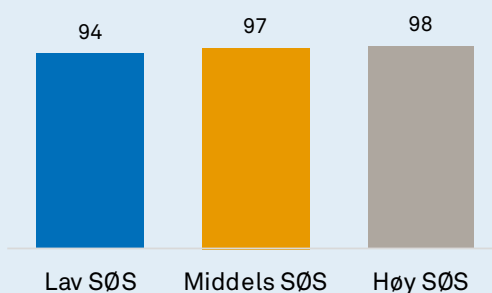
Hvor trygg føler du deg når du er ute i området der du bor?



Prosentandel som føler seg trygge når de er ute i området der de bor  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



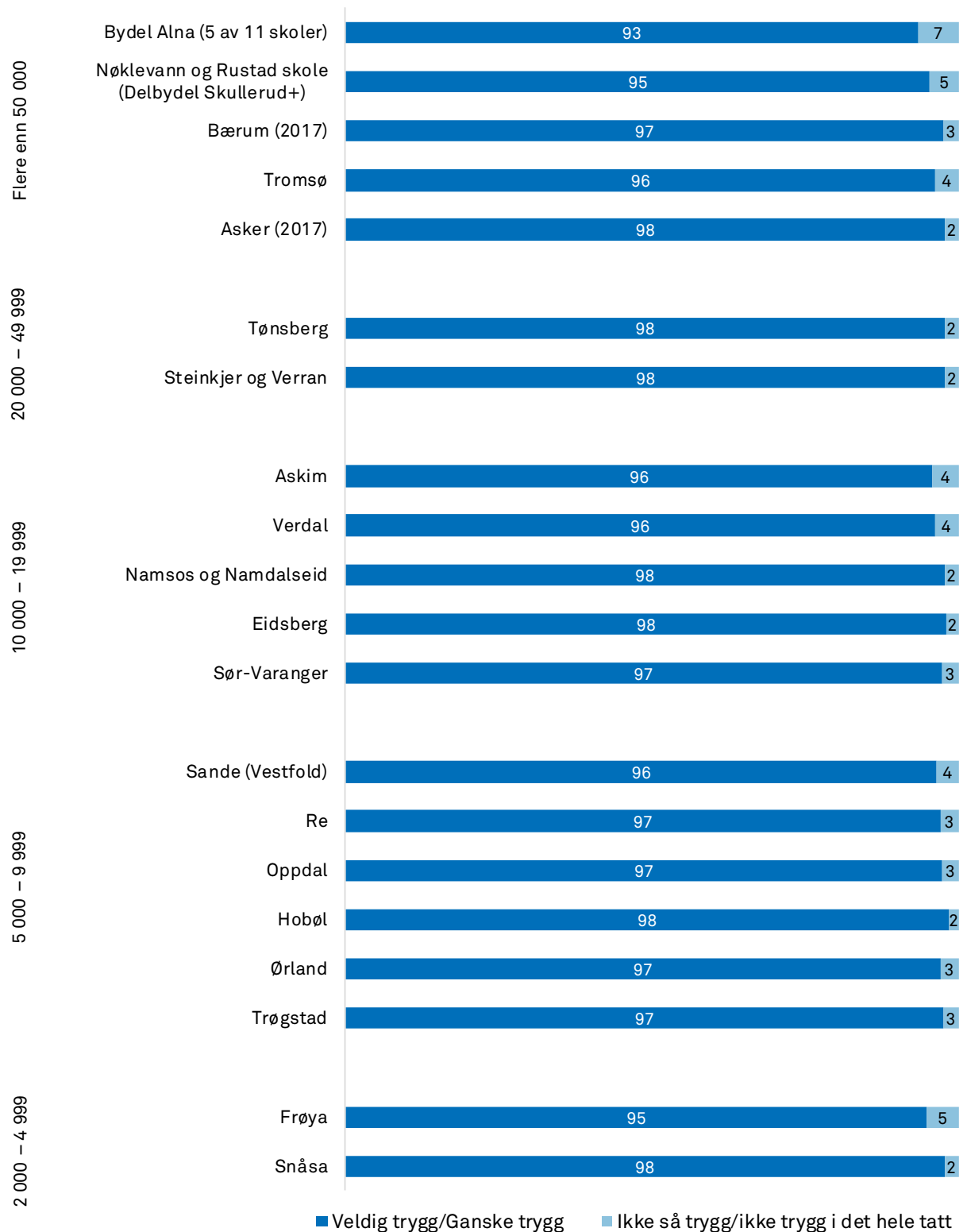
Prosentandel som føler seg trygge når de er ute i området der de bor  
Etter sosial bakgrunn





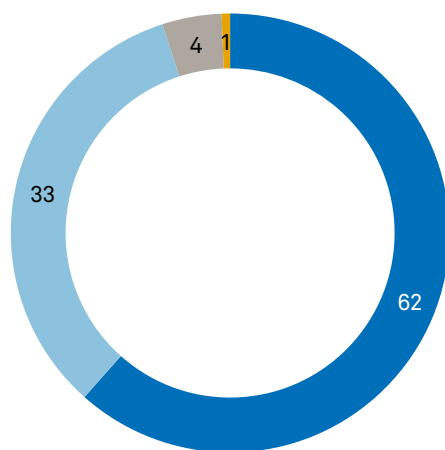
# Nærområde

## Hvor trygg føler du deg når du er ute i området der du bor? I ulike kommuner etter kommunestørrelse



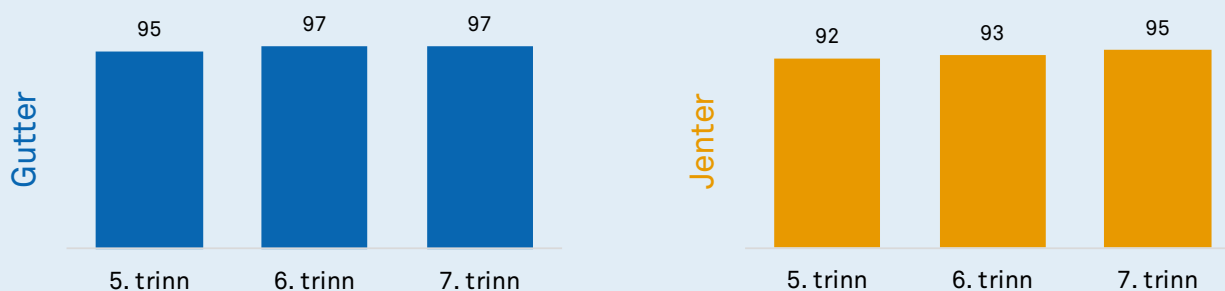
# Nærområde

Hvor trygg føler du deg på vei til og fra skolen?

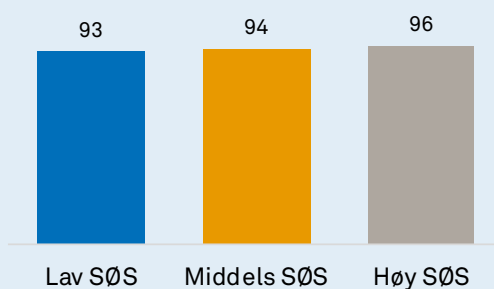


■ Veldig trygg ■ Ganske trygg ■ Ikke så trygg ■ Ikke trygg i det hele tatt

Prosentandel som føler seg trygge på vei til og fra skolen  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

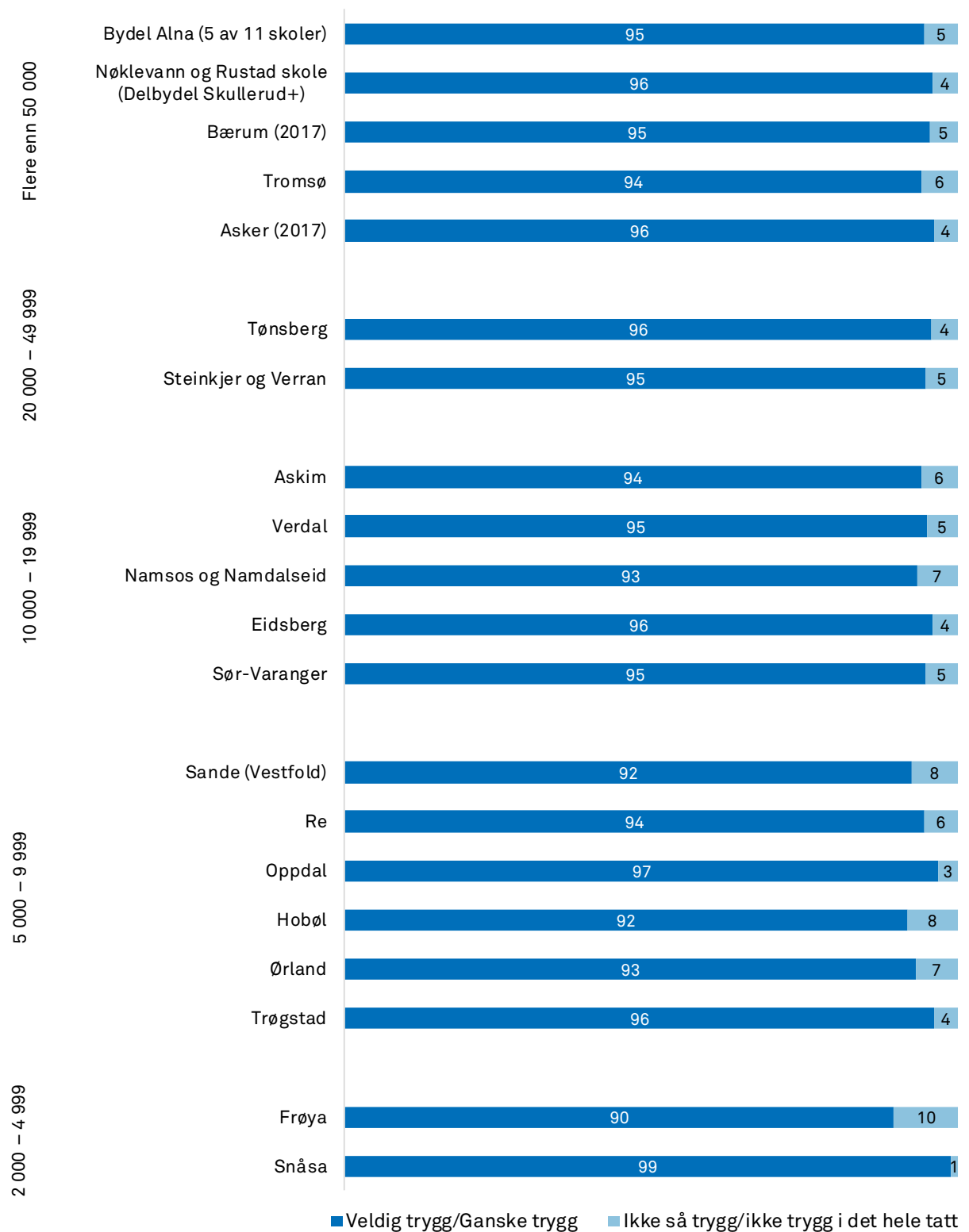


Prosentandel som føler seg trygge på vei til og fra skolen  
Etter sosial bakgrunn



# Nærområde

## Hvor trygg føler du deg på vei til og fra skolen? I ulike kommuner etter kommunestørrelse





Fritiden til dagens barn er mer organisert enn tidligere. Sammenlignet med foreldregenerasjonen bruker barn i dag langt mer tid på organiserte fritidsaktiviteter med voksne tilstede. Organiserte aktiviteter er en viktig sosial arena, og kan gi andre erfaringer enn det barn opplever i skolen, på nettet og gjennom lek og uformelt samvær med venner. Forutsigbarhet og åpenhet gjør slike aktiviteter bredt tilgjengelige. Samtidig kan et barns deltakelse i fritidsaktiviteter kreve flere ressurser enn enkelte familier har. Av barn og ungdom er 9–12-åringer de som oftest deltar i organiserte fritidsaktiviteter, og særlig idrettsorganisasjonene rekrutterer mange barn. Det er også en tendens til at barn i mindre grad enn før bruker tid ute i nærområdet. Med internett og sosiale medier blir det mer attraktivt for barn å være hjemme. En hjemmeorientert fritid gir foreldre muligheter til å ha oversikt over og kontrollere barnas handlinger og tidsbruk, samtidig som det oppstår bekymringer knyttet til sosialt samvær med jevnaldrende.

I undersøkelsen blir det kartlagt hvor mange som deltar på faste, organiserte fritidsaktiviteter. Resultatene viser at så mange som 84 prosent deltar i dette. 13 prosent har vært med tidligere, men har sluttet nå, og det er kun tre prosent som aldri har vært med. Gutter og jenter er med i omtrent like stor grad, og deltakelsen varierer lite mellom de tre klassetrinnene.

Elever med lav sosial bakgrunn deltar i faste fritidsaktiviteter i mindre grad enn andre barn. Selv om det er tydelige forskjeller, er deltakelsen høy også blant barn med lav sosial bakgrunn – 7 av 10 barn deltar i faste fritidsaktiviteter mot 9 av 10 blant barn med høy sosial bakgrunn. Det er en god del variasjon mellom kommuner i andel barn som deltar i faste fritidsaktiviteter; fra 59 til 90 prosent.

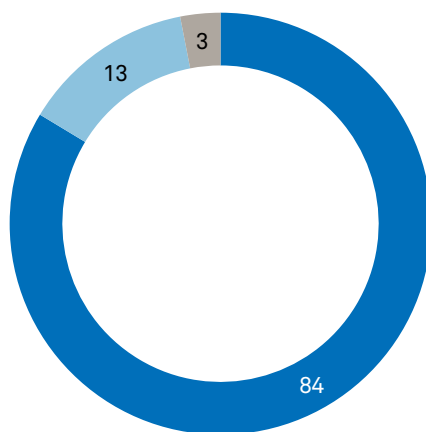
Undersøkelsen viser at de fleste bruker flere kvelder i uken på faste fritidsaktiviteter, og antallet kvelder øker en del gjennom de siste årene på barneskolen. Det vanligste er å bruke tre kvelder i uka til slike aktiviteter, og mange er på faste fritidsaktiviteter fire kvelder eller mer. Svært få bruker kun én kveld i uka eller ingen kvelder i uka til faste fritidsaktiviteter.

Hvilke typer fritidsaktiviteter er barna med på? Mange barn er med på flere typer faste aktiviteter, men som enkeltaktivitet er det idrett som dominerer. Litt flere enn 7 av 10 er med på idrett på fast basis. Rundt 16 prosent spiller instrument eller synger. Det er også mange som er med på teater eller dans eller andre typer av faste fritidsaktiviteter. En del flere jenter enn gutter spiller instrument eller synger, og langt flere jenter enn gutter driver med teater eller dans. Litt flere gutter enn jenter driver med sport eller idrett. Ser vi på hvor mange som har idrett eller sport som fast fritidsaktivitet på tvers av kommuner, ser vi en god del variasjon – fra 49 til 81 prosent.

Gjennom Ungdata junior kartlegges hvor mange som er sammen med venner på fritida – enten hjemme hos hverandre eller ute. Blant både gutter og jenter i alle aldre er det vanligste å være sammen med venner hjemme hos noen en eller to dager i uken. Andelen er noe høyere blant jenter. Gutter i alle aldre henger noe oftere ute sammen med venner enn det jenter gjør. Gutter slapper også oftere av for seg selv størsteparten av kvelden enn det jenter gjør. Mellom kommuner varierer andelen som er sammen med venner hjemme hos noen og som henger ute sammen med venner, en god del. Andelen som slapper av for seg selv størsteparten av kvelden varierer derimot lite mellom kommuner.

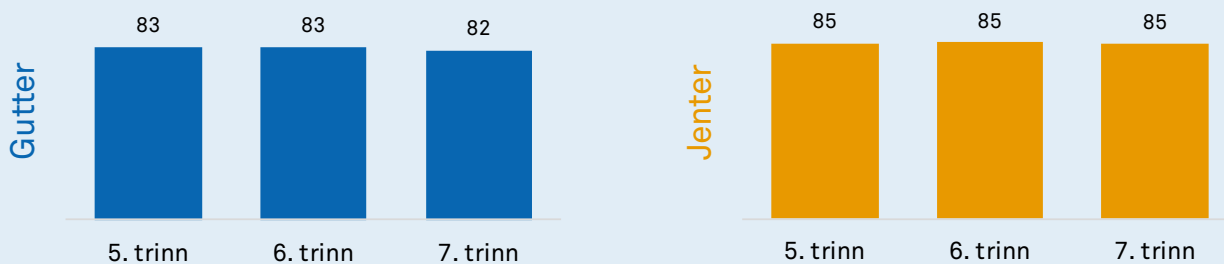
# Fritiden

## Er du med på noen faste fritidsaktiviteter?

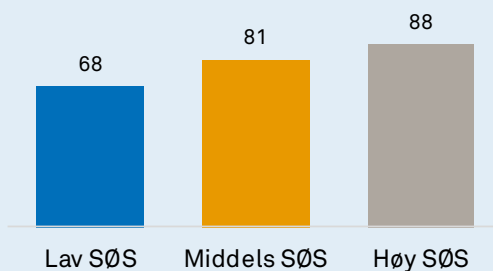


■ Ja ■ Nei, men jeg har vært med før ■ Nei, jeg har aldri vært med

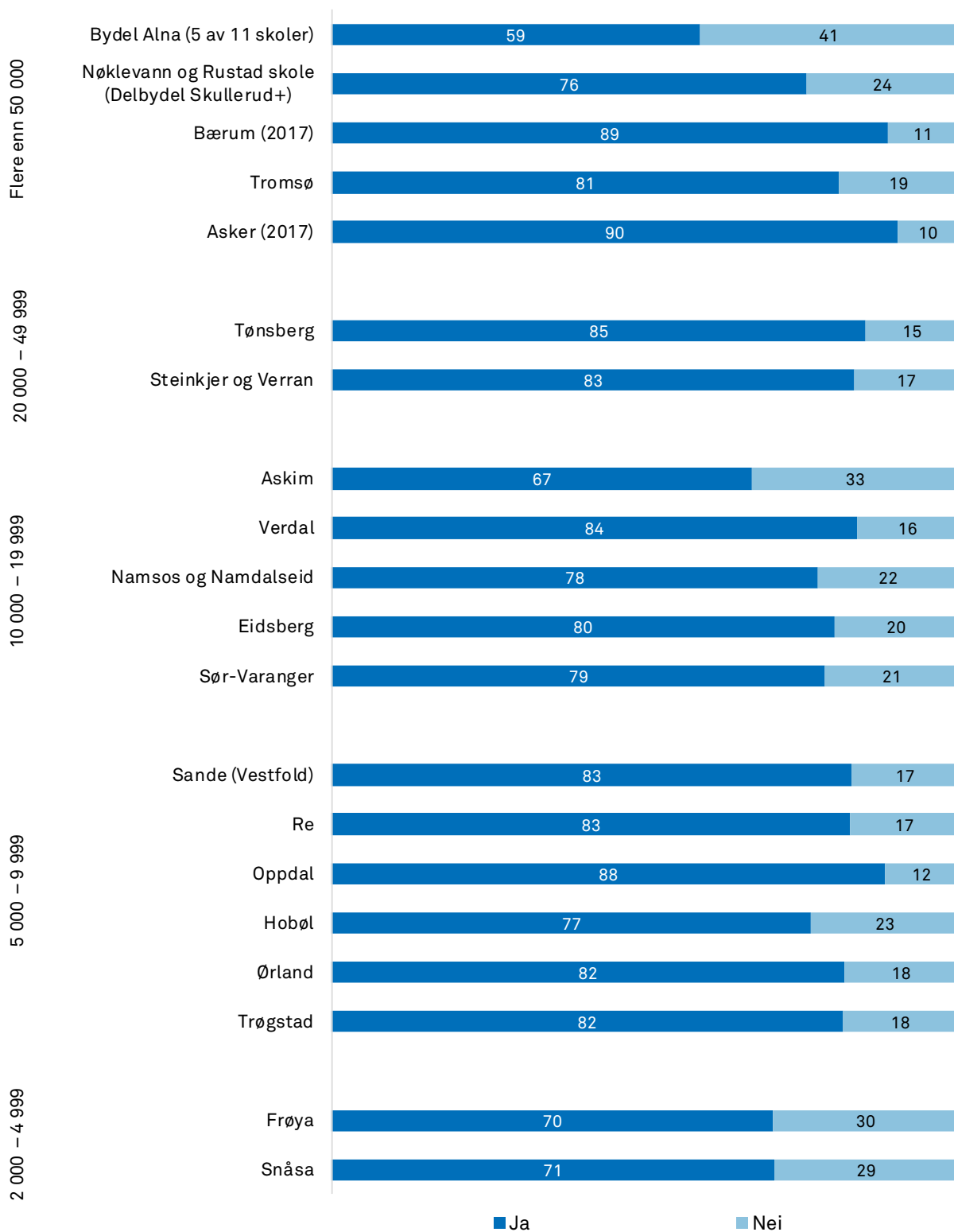
## Prosentandel som er med på faste fritidsaktiviteter Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



## Prosentandel som er med på faste fritidsaktiviteter Etter sosial bakgrunn



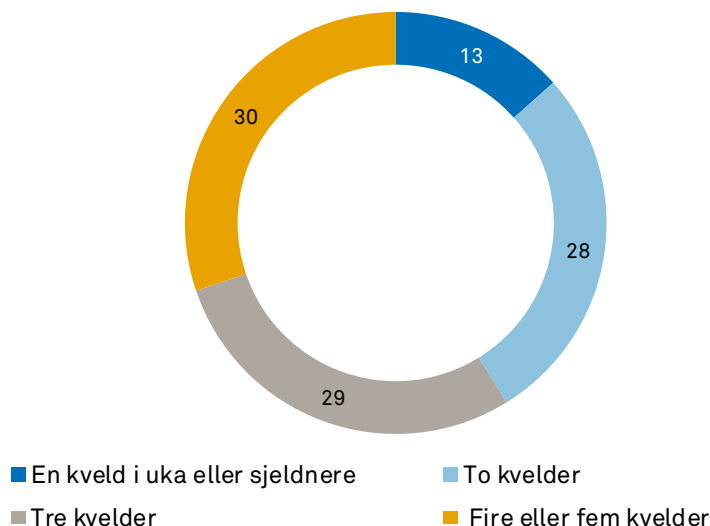
## Er du med på noen faste fritidsaktiviteter? I ulike kommuner etter kommunestørrelse



# Fritiden

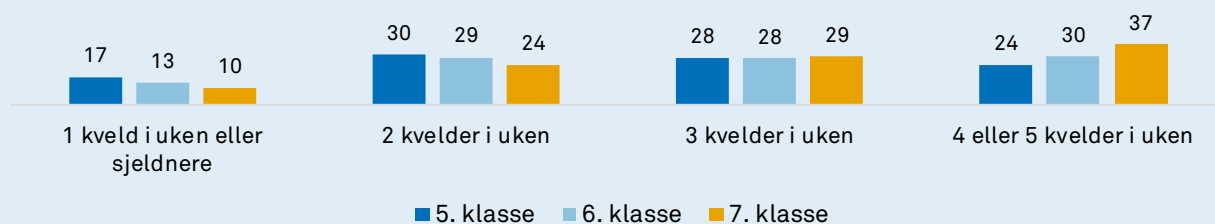
## Fra mandag til fredag, hvor mange kvelder er du med på faste fritidsaktiviteter?

Elever på ulike klassetrinn. Beregnet blant de som driver med faste fritidsaktiviteter



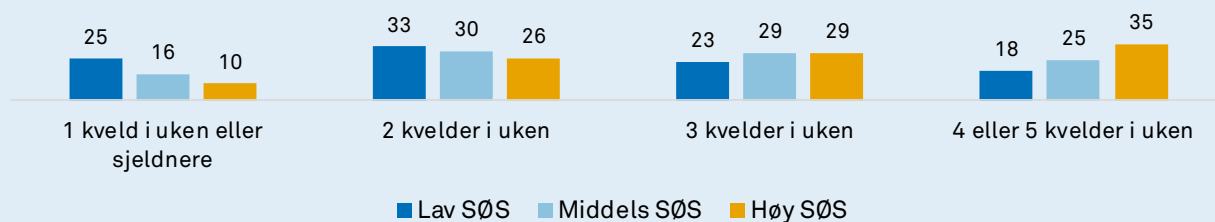
## Fra mandag til fredag, hvor mange kvelder er du med på faste fritidsaktiviteter?

Elever på ulike klassetrinn. Beregnet blant de som driver med faste fritidsaktiviteter



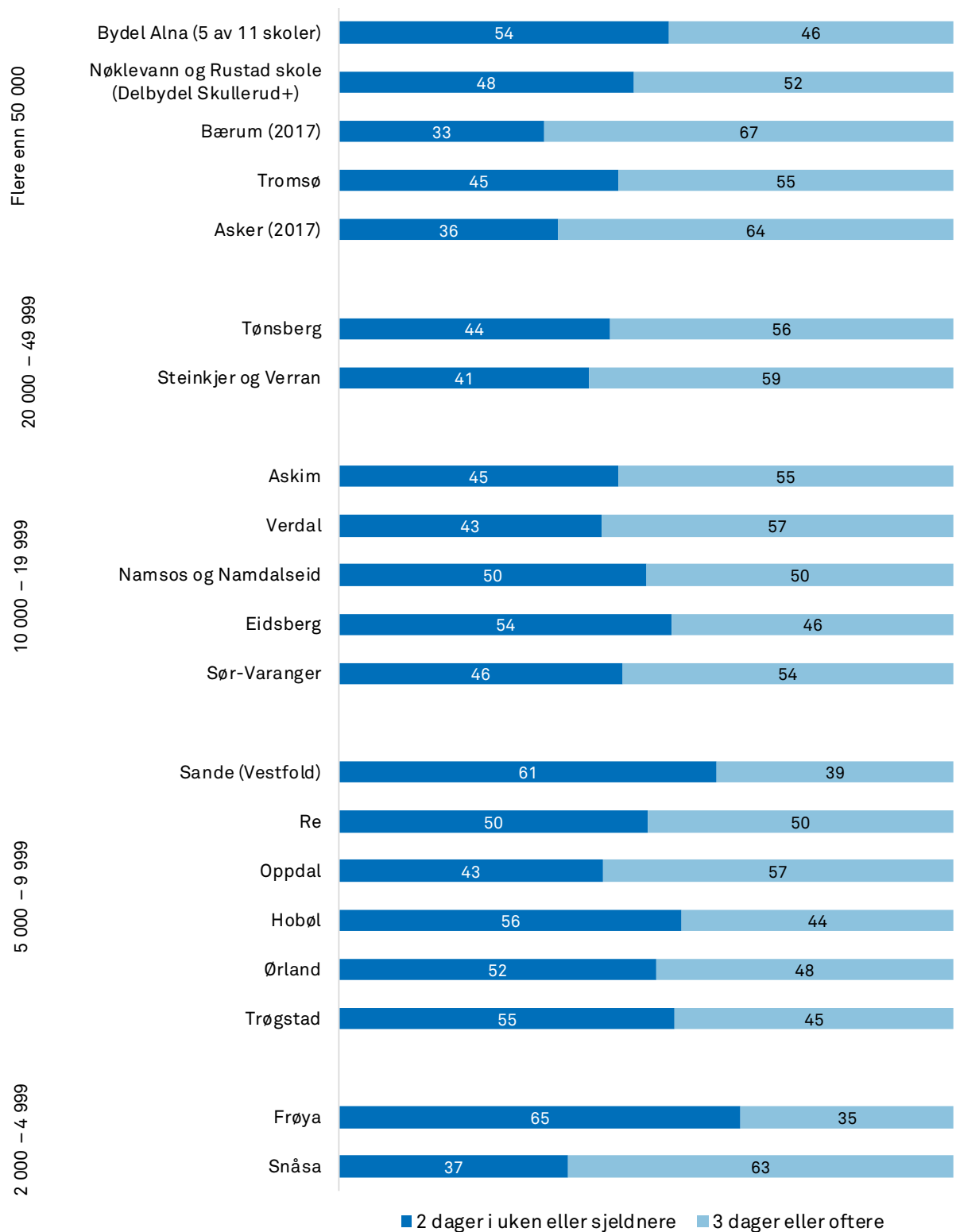
## Fra mandag til fredag, hvor mange kvelder er du med på faste fritidsaktiviteter?

Etter sosial bakgrunn. Beregnet på de som driver med faste fritidsaktiviteter



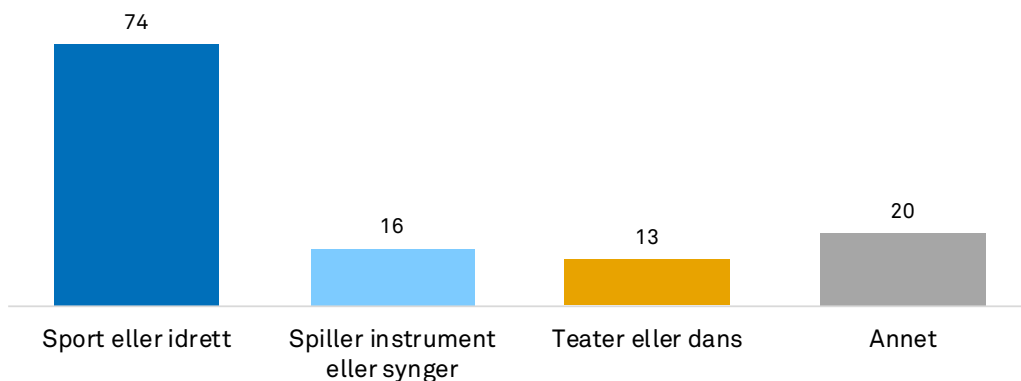


**Fra mandag til fredag, hvor mange kvelder er du med på faste fritidsaktiviteter?**  
 I ulike kommuner etter kommunestørrelse.  
 Beregnet på de som driver med faste fritidsaktiviteter



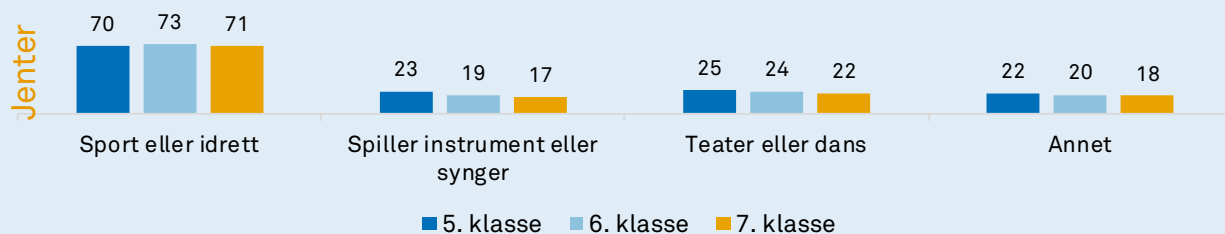
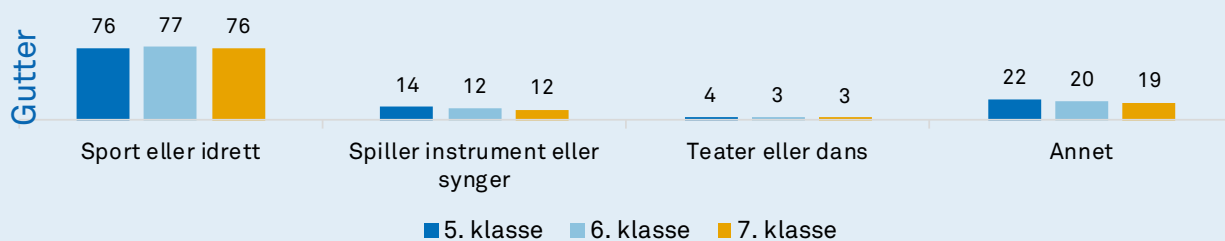
# Fritiden

## Hva slags faste fritidsaktiviteter er du med på?



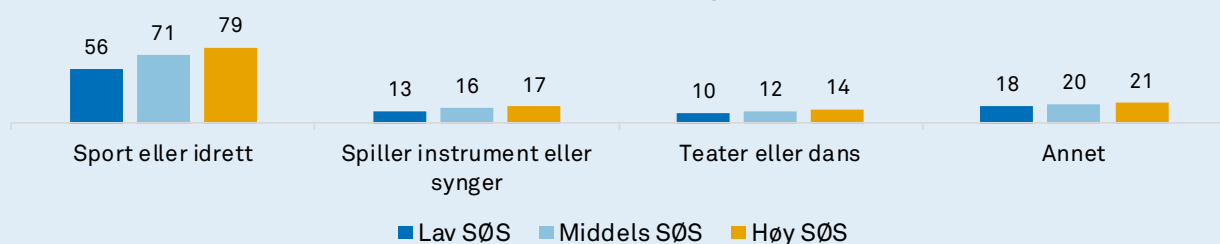
## Hva slags faste fritidsaktiviteter er du med på?

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

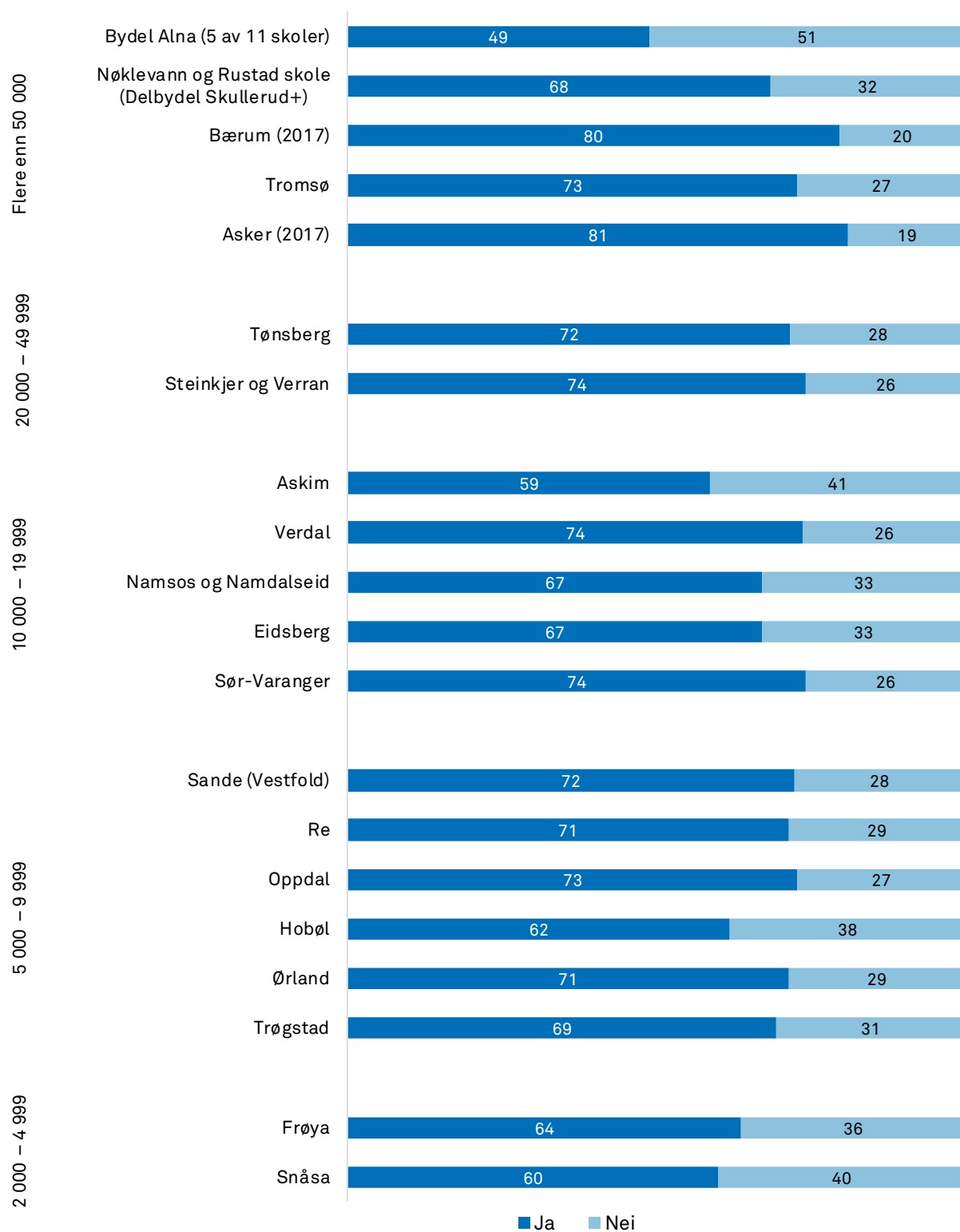


## Hva slags faste fritidsaktiviteter er du med på?

Etter sosial bakgrunn

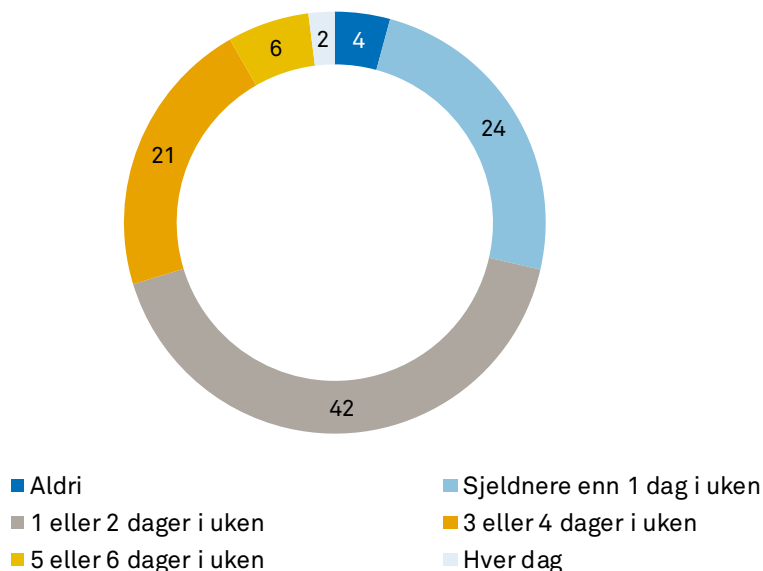


## Prosentandel som driver med sport eller idrett som fast fritidsaktivitet I ulike kommuner etter kommunestørrelse

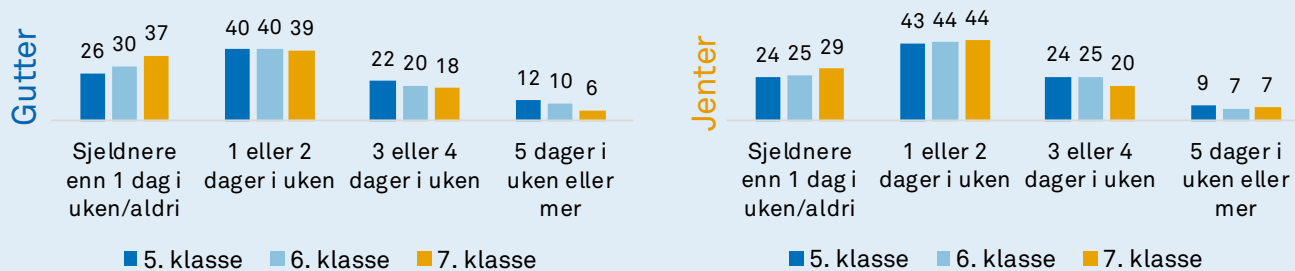


# Fritiden

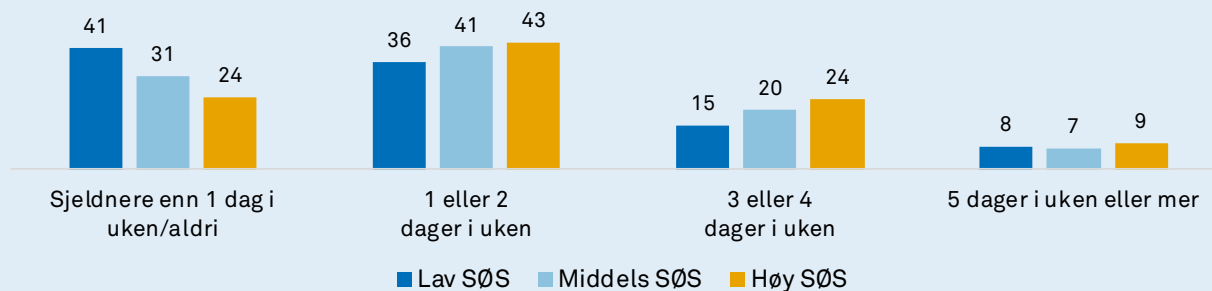
## Vanligvis, hvor ofte er du sammen med venner hjemme hos noen?



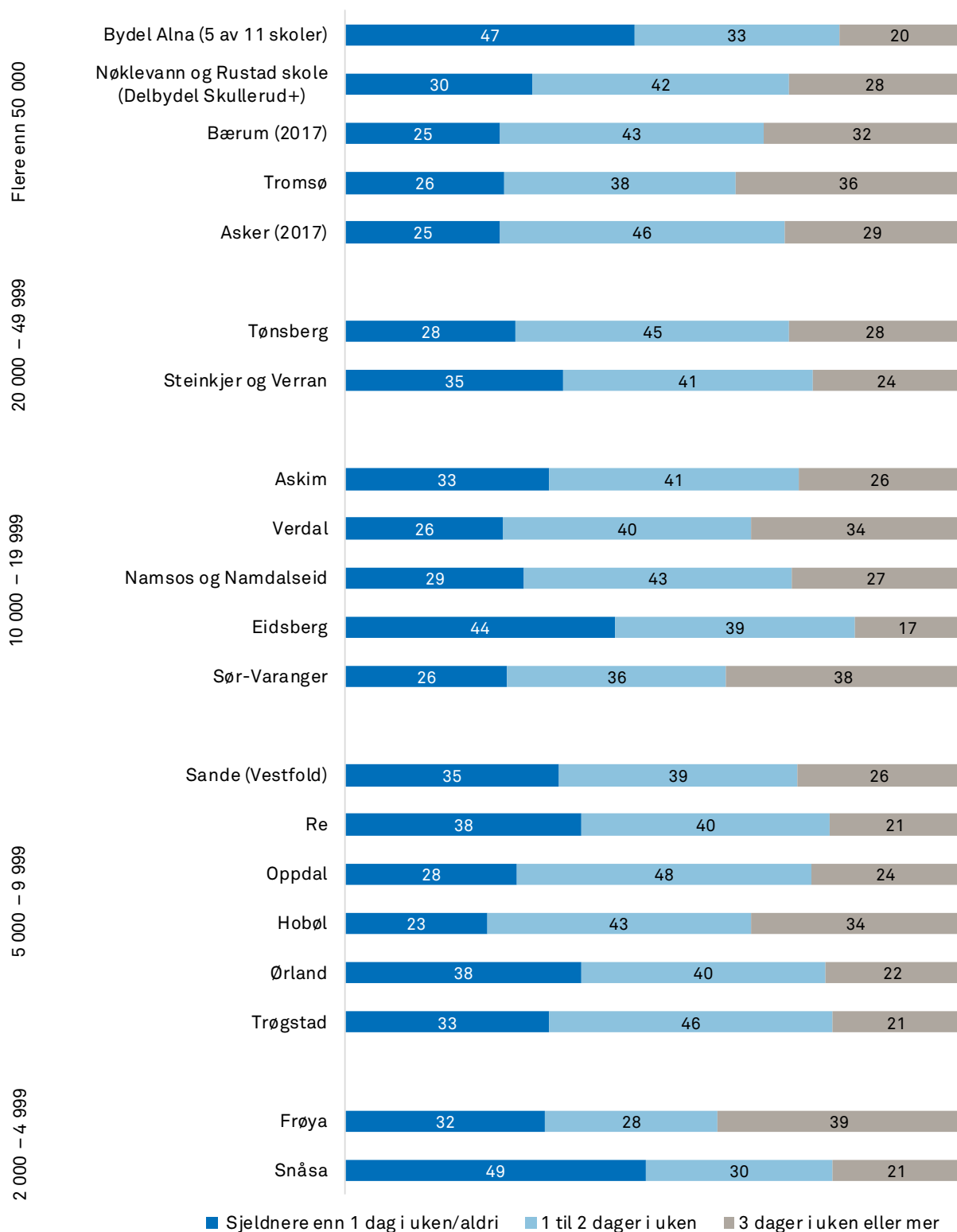
## Vanligvis, hvor ofte er du sammen med venner hjemme hos noen? Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



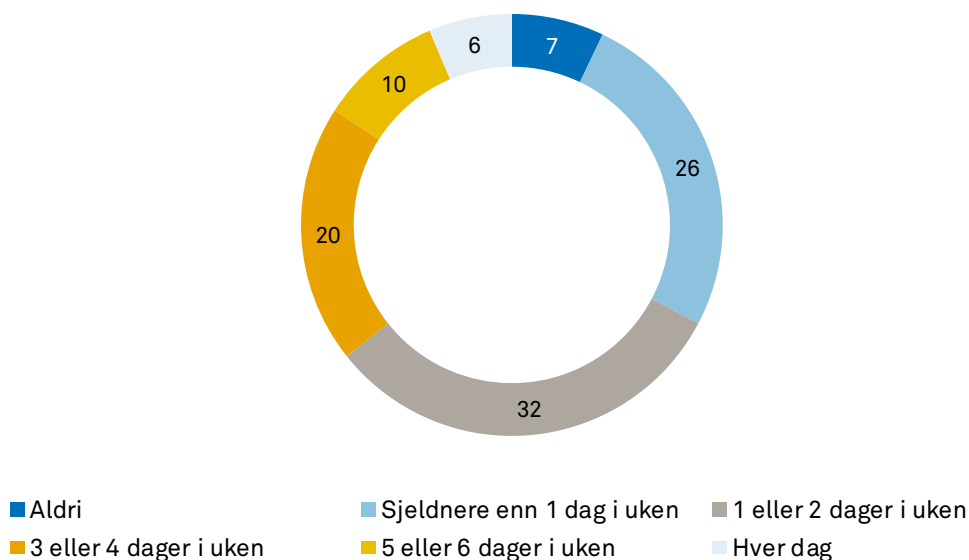
## Vanligvis, hvor ofte er du sammen med venner hjemme hos noen? Etter sosial bakgrunn



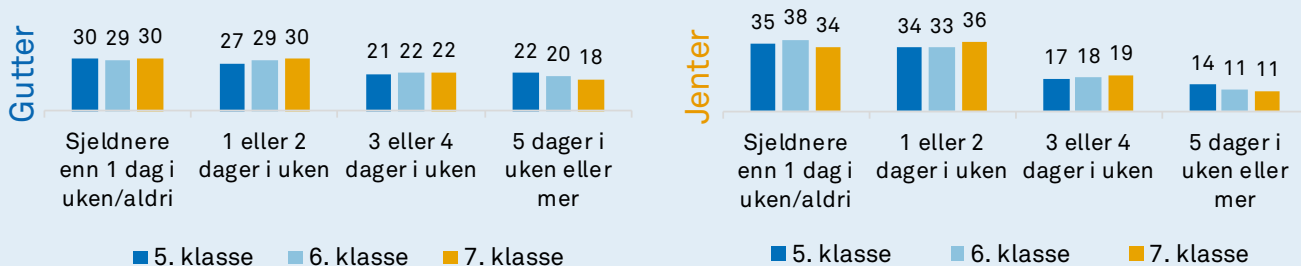
## Vanligvis, hvor ofte er du sammen med venner hjemme hos noen? I ulike kommuner etter kommunestørrelse



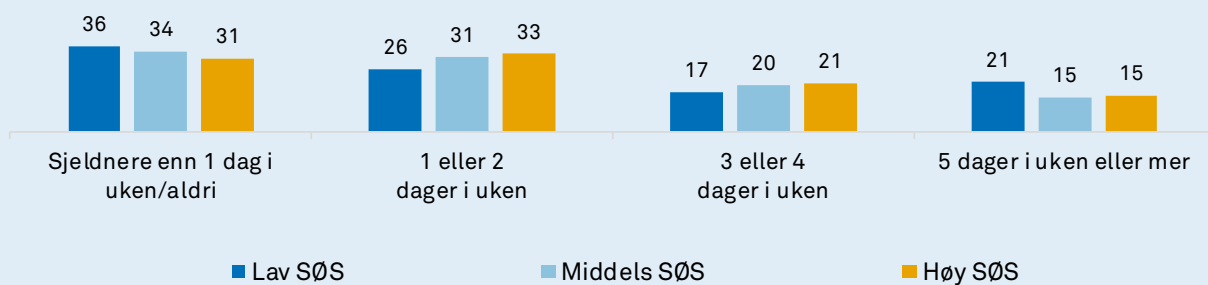
## Vanligvis, hvor ofte henger du ute sammen med venner?



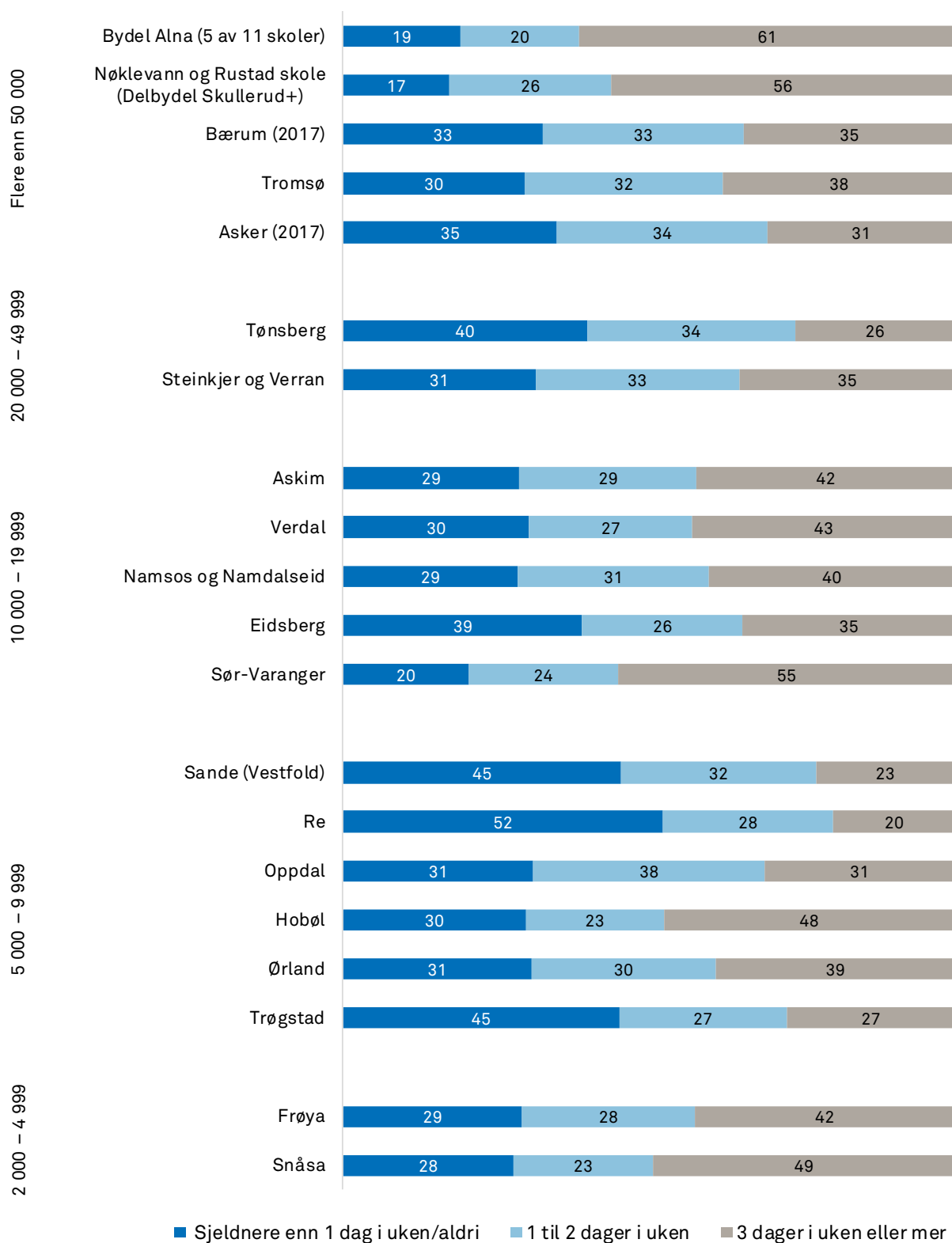
## Vanligvis, hvor ofte henger du ute sammen med venner? Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



## Vanligvis, hvor ofte henger du ute sammen med venner? Etter sosial bakgrunn

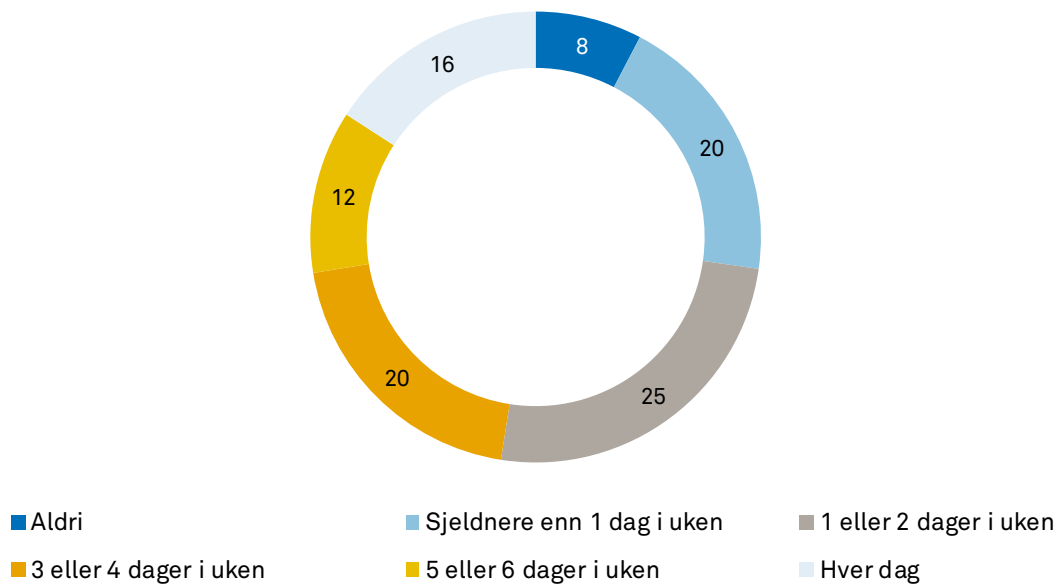


## Vanligvis, hvor ofte henger du ute sammen med venner I ulike kommuner etter kommunestørrelse

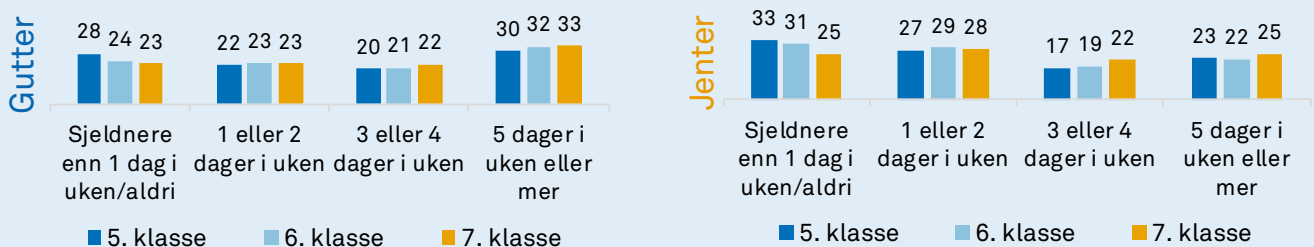


# Fritiden

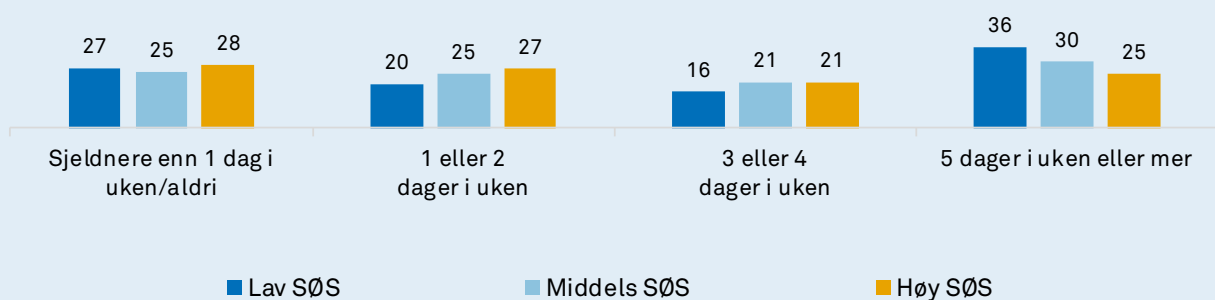
Vanligvis, hvor ofte slapper du av for deg selv størsteparten av kvelden?



Vanligvis, hvor ofte slapper du av for deg selv størsteparten av kvelden?  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

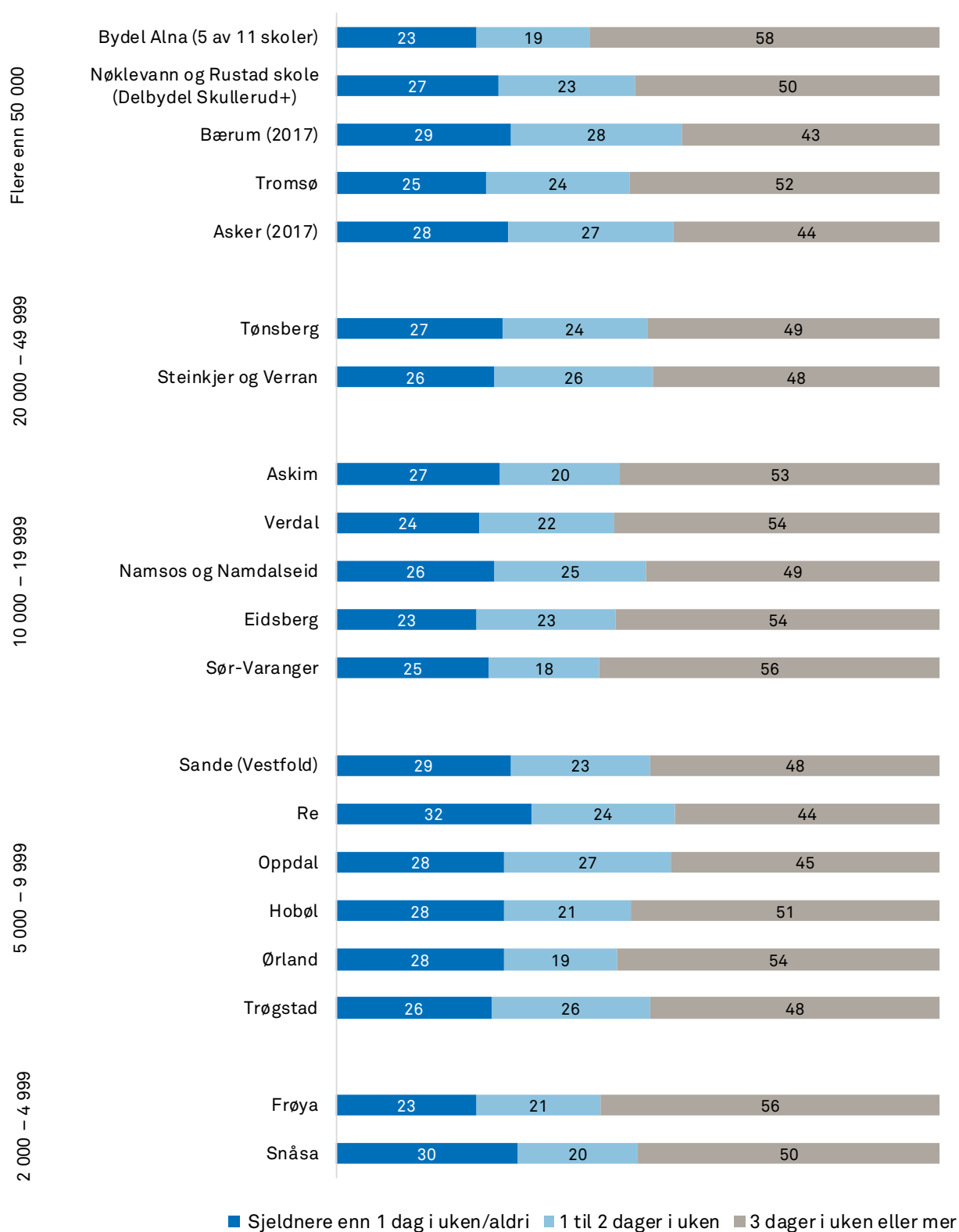


Vanligvis, hvor ofte slapper du av for deg selv størsteparten av kvelden?  
Etter sosial bakgrunn





## Vanligvis, hvor ofte slapper du av for deg selv størsteparten av kvelden? I ulike kommuner etter kommunestørrelse





I løpet av kort tid har det skjedd noe i retning av en digital revolusjon. Medietilsynet fant at i 2018 hadde omtrent alle 10-åringer tilgang til mobiltelefon og over 90 prosent hadde en smarttelefon. Digitale medier spiller i dag en sentral rolle i hverdagen – både for skolearbeid og for barns sosiale liv. Den nye teknologien gjør at barn og unge kommer i kontakt med jevnaldrende på nye måter og at de kan være sammen uten å være fysisk tilstede på samme sted.

Ungdata junior kartlegger noen sider ved barns mediebruk. Barna ble først spurt om hvor mange timer de bruker på aktiviteter foran en skjerm en vanlig dag etter skolen. Svarene viser stor variasjon i tidsbruk. 13 prosent svarer at de bruker mindre enn én time daglig på skjermaktiviteter og 28 prosent bruker én til to timer. 24 prosent bruker to til tre timer, 19 prosent bruker tre til fire timer og 17 prosent bruker fire timer eller mer. Samlet bruker altså 38 prosent av barna minst tre timer foran en skjerm en vanlig dag etter skolen. Gutter bruker en del mer tid foran skjerm enn jenter, og tidsbruken øker betydelig blant både gutter og jenter gjennom de siste årene på barneskolen. Økningen er størst blant jenter, der andelen som bruker mer enn to timer daglig øker fra 39 til 67 prosent, men bruken er fremdeles høyere blant gutter der 75 prosent av syvendeklassingene bruker to timer eller mer foran en skjerm en vanlig dag etter skolen. Det er liten eller ingen variasjon i tidsbruk på skjermaktiviteter mellom barn med ulik sosial bakgrunn, men det er noe variasjon mellom kommuner – fra 54 til 72 prosent som bruker to timer eller mer en vanlig dag.

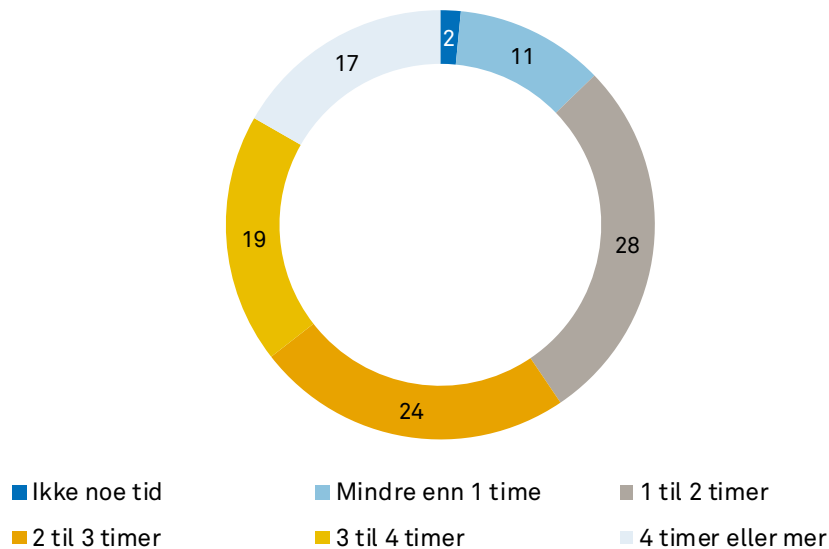
Barna ble videre spurt om hvor mye tid de bruker på ulike typer medier, inkludert enkelte medier som ikke nødvendigvis blir formidlet via skjerm. Også her ble det kartlagt tidsbruk en vanlig dag etter skolen. Barna bruker desidert mest tid på å se på TV, filmer, serier eller YouTube. 44 prosent av barna bruker minst én time daglig på dette. Mange bruker også mye tid på å spille på telefonen eller nettbrettet (26 prosent bruker én time eller mer), på sosiale medier (25 prosent bruker én time eller mer) og på data-

spill eller TV-spill (33 prosent bruker én time eller mer). En liten andel bruker én time eller mer på å lese bøker (åtte prosent), og en god del bruker noe tid på å lese bøker – 67 prosent bruker opptil én time på dette. En av fire leser ikke bøker i det hele tatt en vanlig dag etter skolen. 42 prosent leser aviser eller ser på nyheter opp til en time en vanlig dag, og en svært liten andel bruker mye tid på dette. Mer enn halvparten ser ikke på nyheter eller leser avisen.

Hvor mye tid barna bruker på ulike typer medier varierer etter både kjønn og klasstrinn. Generelt bruker gutter langt mer tid på dataspill enn jenter, og tidsbruken øker blant guttene fra 5. til 7. klasstrinn. Jentene er derimot mer aktive enn guttene på sosiale medier. Hvor mye tid barna bruker på sosiale medier øker betydelig i løpet av den aldersperioden som undersøkelsen omfatter. Blant femteklassingene er det seks til åtte prosent som bruker minst to timer på sosiale medier daglig. Blant jenter i syvende klasse bruker 27 prosent minst to timer daglig på sosiale medier, mens den samme andelen er 15 prosent blant guttene. Det er variasjon mellom kommunene i bruk av sosiale medier, både i andelene som ikke bruker slike medier, og hvor mye tid som blir brukt av dem som bruker sosiale medier. Andelen som bruker mye tid på å spille på telefon eller nettbrett er derimot svært lik blant gutter og jenter og varierer lite med barnas alder, og det samme gjelder for å lese bøker – men her er andelene som bruker to timer eller mer daglig svært lave.

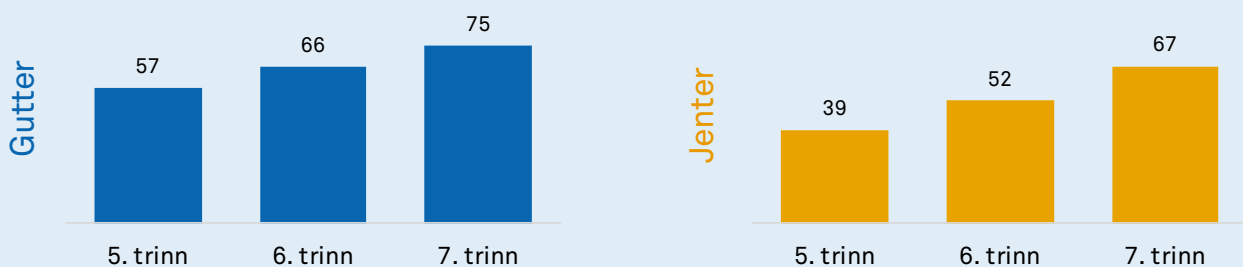
# Mediebruk

En vanlig dag etter skolen, hvor mange timer bruker du på aktiviteter foran en skjerm (unntatt skolearbeid)?



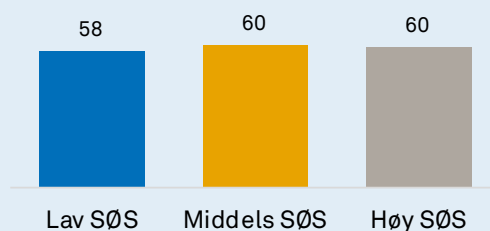
Prosentandel som daglig bruker minst to timer foran en skjerm (unntatt skolearbeid)

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



Prosentandel som daglig bruker minst to timer foran en skjerm (unntatt skolearbeid)

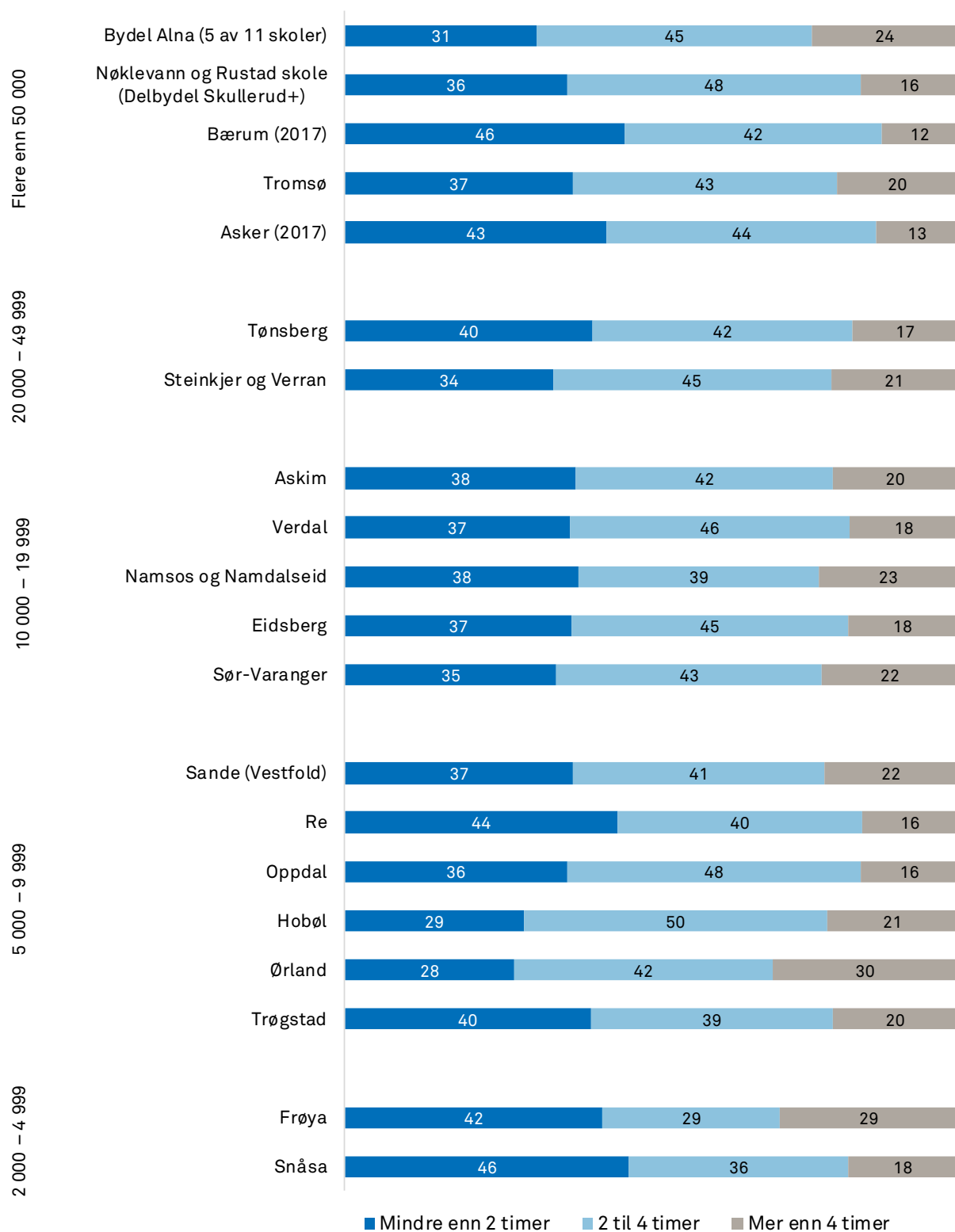
Etter sosial bakgrunn



# Mediebruk

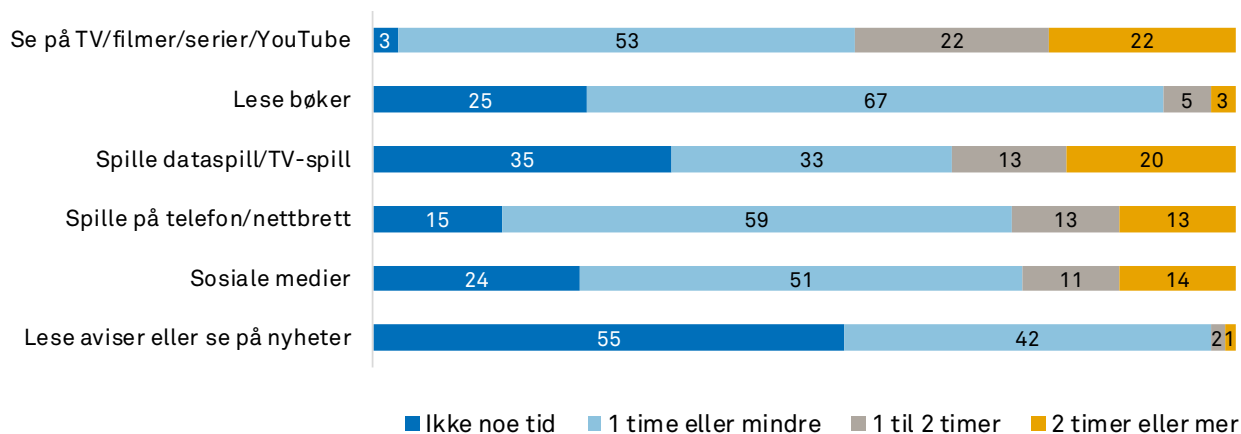
## En vanlig dag etter skolen, hvor mange timer bruker du på aktiviteter foran en skjerm (unntatt skolearbeid)?

I ulike kommuner etter kommunestørrelse

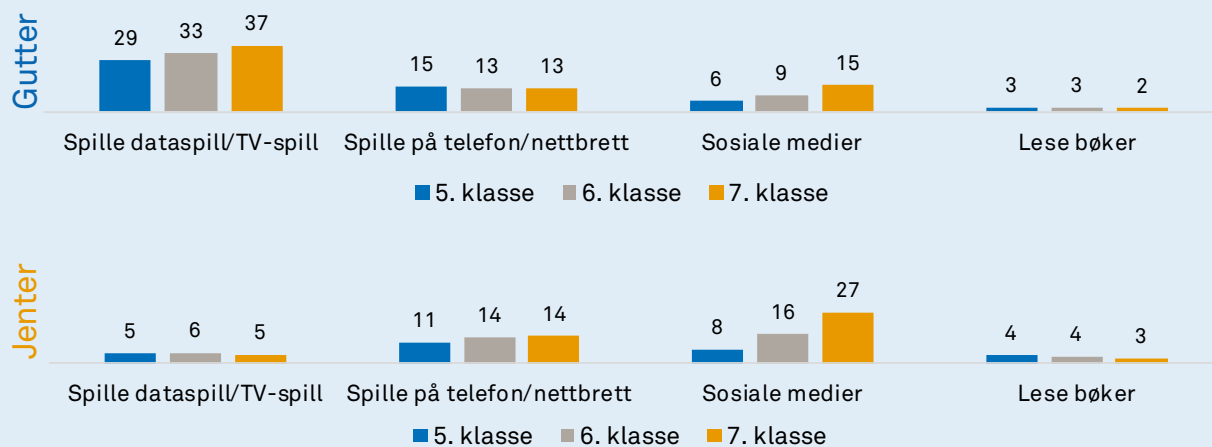


# Mediebruk

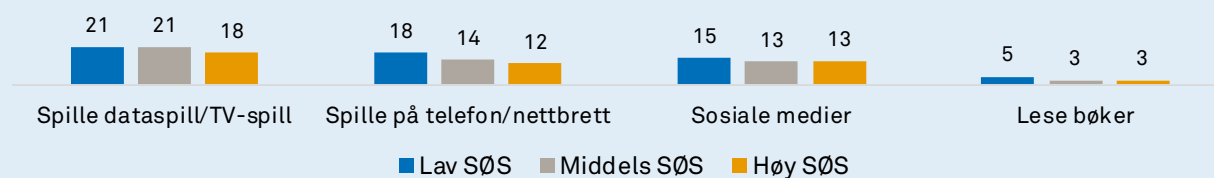
## Tidsbruk på ulike typer medier i løpet av en vanlig dag



## Prosentandel som spiller, bruker sosiale medier, eller leser bøker to timer eller mer i løpet av en vanlig dag Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

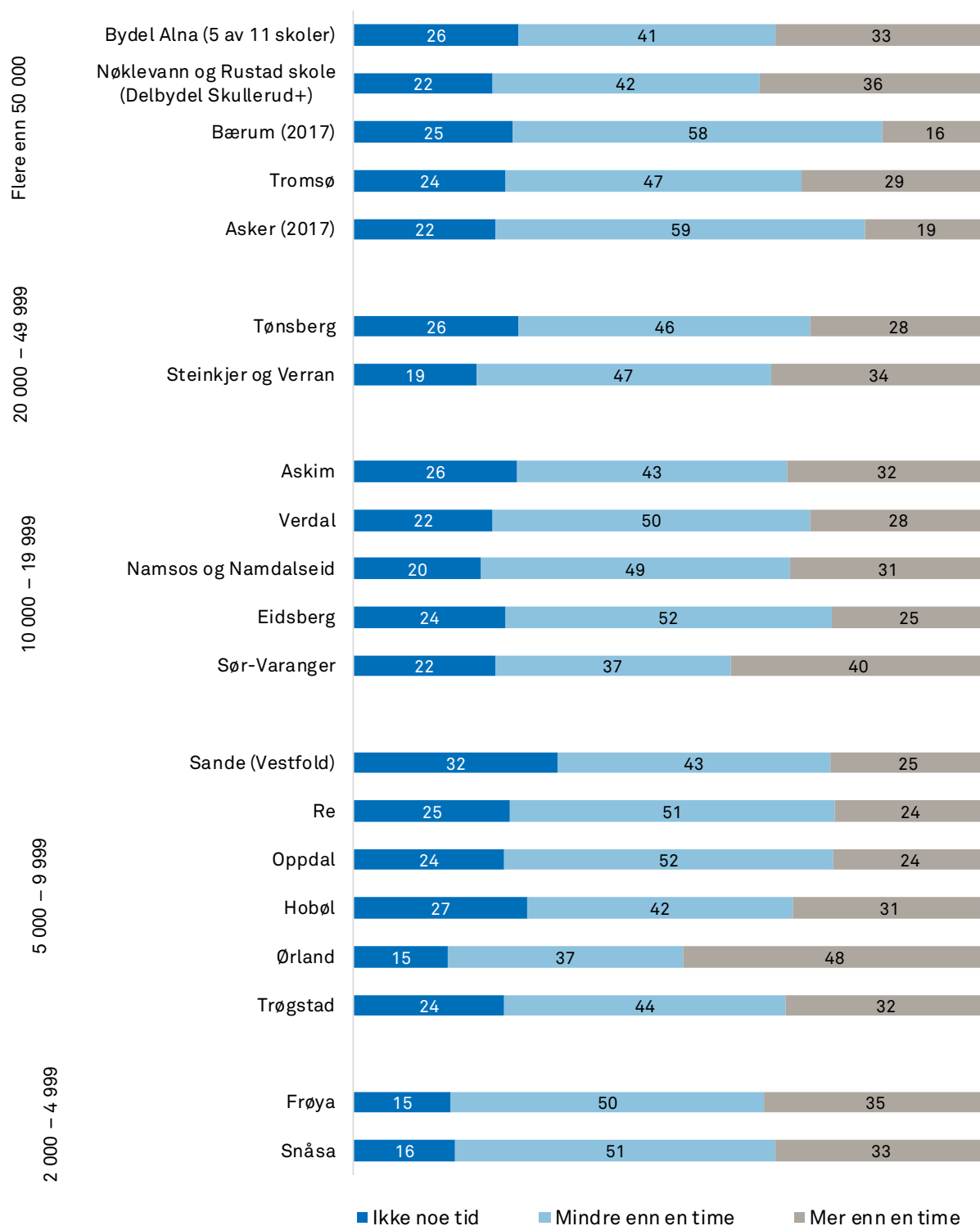


## Prosentandel som spiller, bruker sosiale medier, eller leser bøker to timer eller mer i løpet av en vanlig dag Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



# Mediebruk

## Tidsbruk på sosiale medier i løpet av en vanlig dag I ulike kommuner etter kommunestørrelse







# Mobbing

Mobbing er et alvorlig problem for de som blir rammet. Mobbing er gjentatte hendelser der én eller flere med hensikt skader eller utsetter noen for ubehag. Mobbing kan skje på mange måter, som for eksempel gjennom utestenging, trusler, plaging eller direkte vold. Med økt bruk av mobiltelefon og internett har mobbingen også antatt digitale former.

I Ungdata junior blir barna bedt om å tenke på de siste månedene og angi hvor mange ganger de har blitt stengt ute, blitt plaget eller truet av andre barn på skolen eller i fritida. Svarene viser at 86 prosent aldri eller nesten aldri har blitt utsatt for dette. 14 prosent har altså blitt utsatt for dette de siste månedene. Åtte prosent av barna opplever dette omtrent hver 14. dag eller oftere.

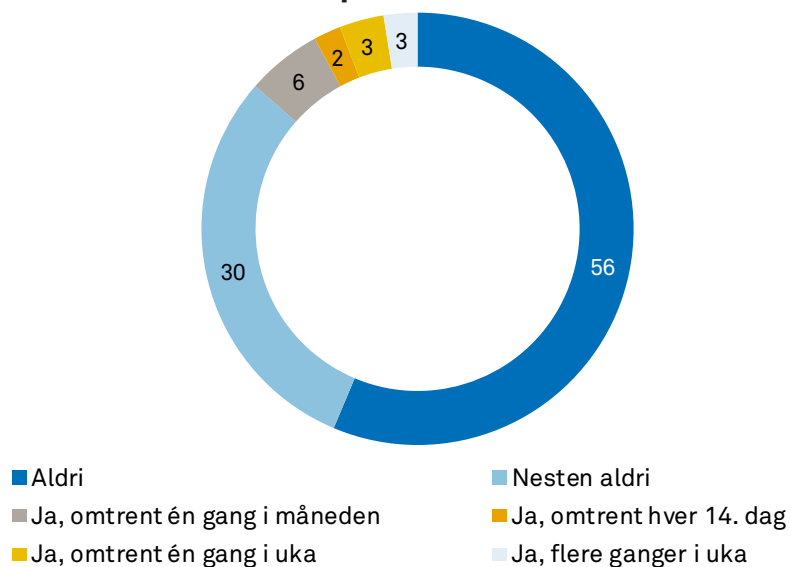
Jenter oppgir noe oftere å bli mobbet jevnlig (ni prosent) enn gutter (syv prosent), og blant guttene synker andelen fra femte til syvende klassetrinn. Blant barn med ulik sosial bakgrunn er det noe større forskjeller. 11 prosent av de med lav sosial bakgrunn opplever denne formen for mobbing minst hver 14. dag, mot syv prosent av barn med høy sosial bakgrunn. Andelen som er blitt mobbet omtrent hver 14. dag eller oftere varierer temmelig mye mellom kommunene, fra fire til 14 prosent.

I den senere tid har det vært mye oppmerksomhet rundt digital mobbing og krenkelser via nettet. Ungdata junior kartlegger hvor mange som i løpet av de siste månedene har blitt utsatt for trusler og utestengelse via nettet eller mobil, samt spredning av sårende ytringer, bilder eller filmer. Resultatene viser at majoriteten ikke har opplevd noe av dette. Det er likevel en god del som opplever å ha bli utsatt for flere slike hendelser. Det vanligste er at noen har skrevet sårende ting til dem eller om dem via nettet eller mobil, noe 18 prosent av barna på syvende klassetrinn har opplevd en gang eller mer. Nesten like mange har blitt stengt ute fra sosiale ting på nettet: 16 prosent av barna på syvende klassetrinn har opplevd dette en gang eller mer. Trusler via nett og mobil er mindre vanlig, men likevel er det omtrent syv prosent av barna som har opplevd dette en gang eller mer.

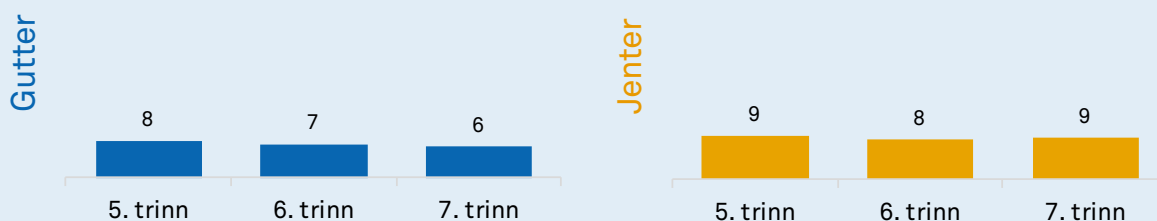
Syv prosent av barna på syvende klassetrinn har opplevd at det er blitt lagt ut sårende bilder eller videoer av dem en gang eller mer. Med unntak av trusler, forekommer alle disse hendelsene oftere blant eldre barn enn yngre. Det er små forskjeller mellom barn med ulik sosial bakgrunn i andelene som har blitt utsatt for noe av dette. Kommuner er sammenlignet på to av disse fenomenene. Andelen som minst én gang har opplevd at noen har skrevet sårende ting til eller om dem, varierer en god del – fra 12 til 23 prosent. Andelene barn som har blitt stengt ute fra sosiale ting på nettet er lavere, men varierer like mye mellom kommunene – fra syv til 18 prosent.

# Mobbing

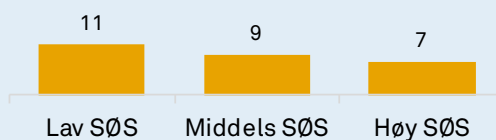
Tenk på de siste månedene. Har du blitt stengt ute, plaget eller truet av andre barn på skolen eller i fritida?



**Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag**  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



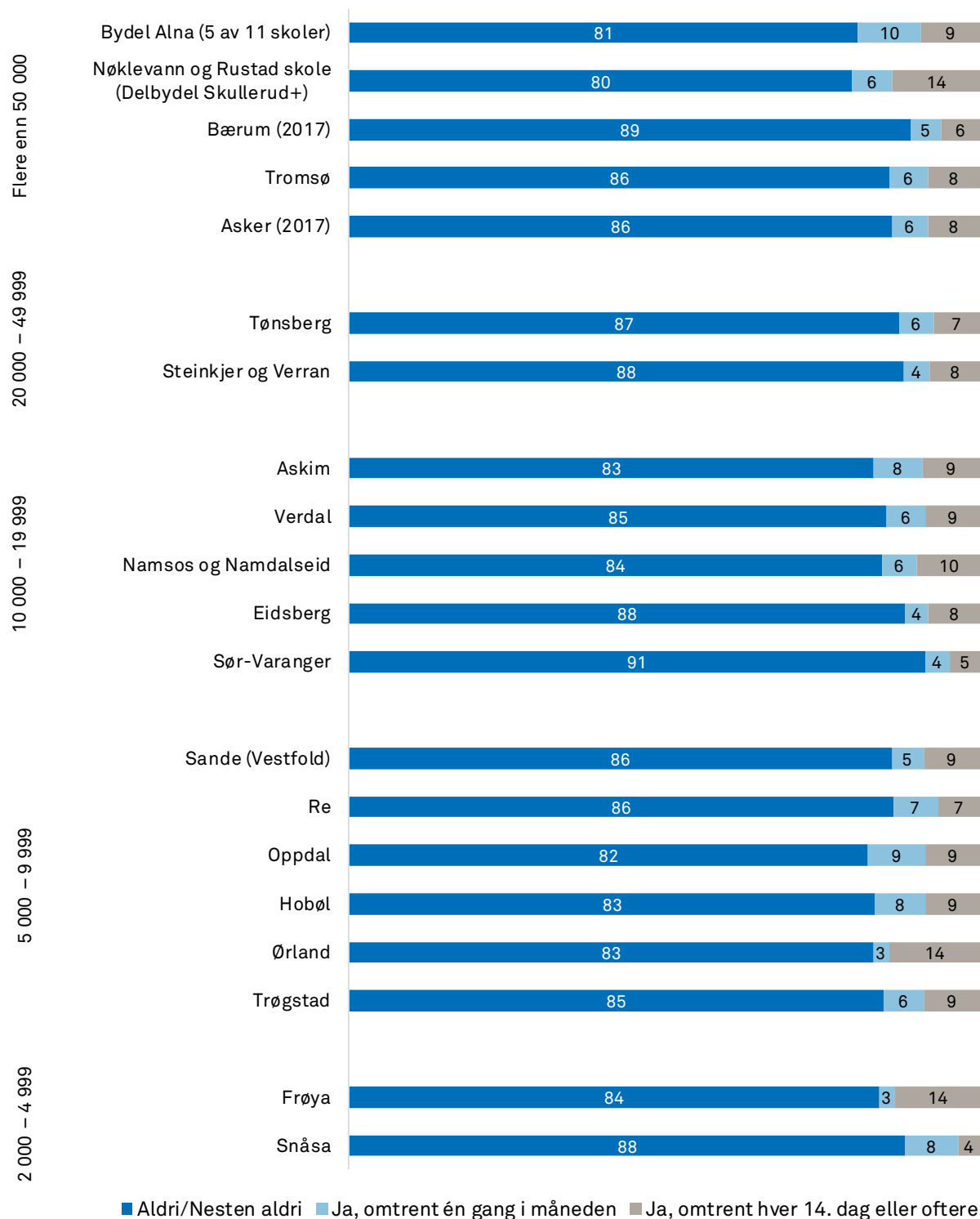
**Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag**  
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



# Mobbing

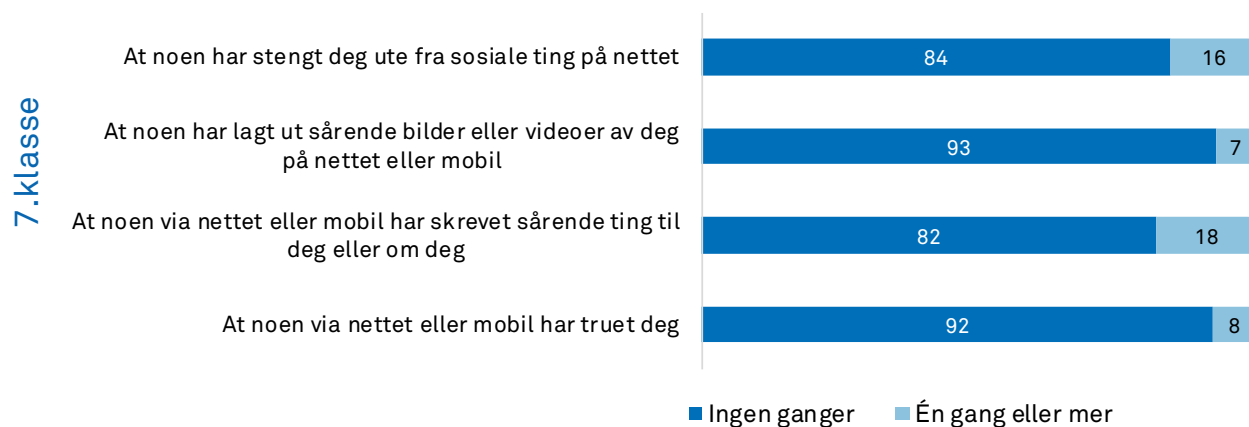
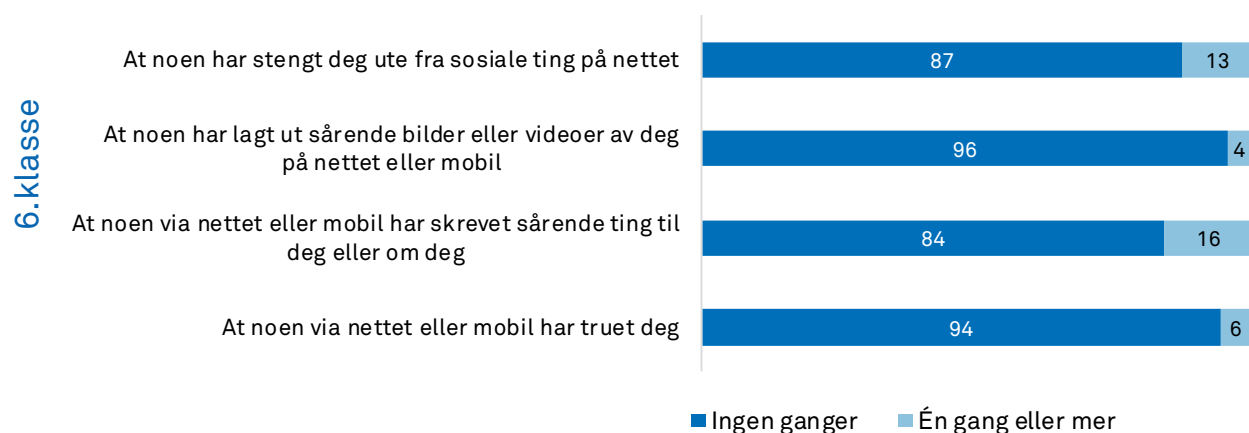
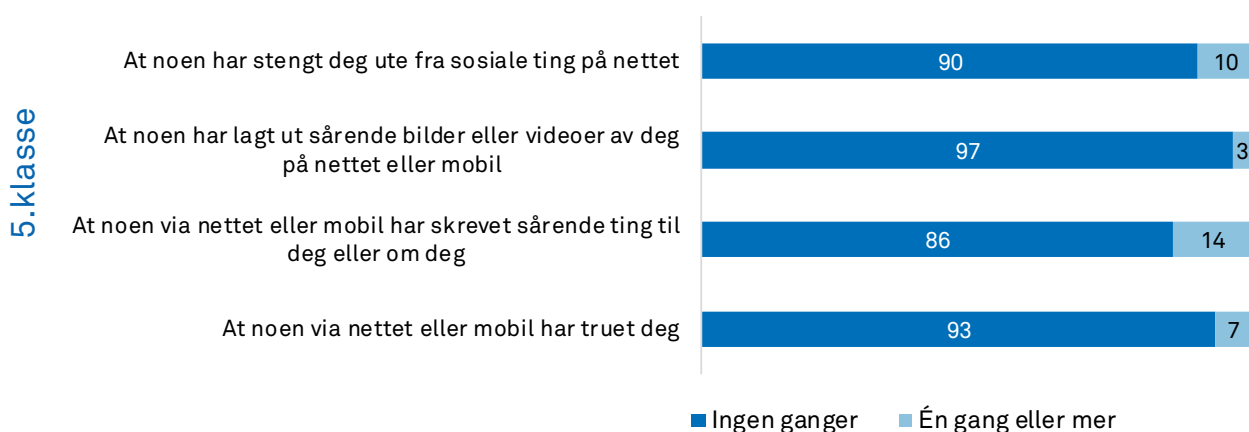
Tenk på de siste månedene. Har du blitt stengt ute, plaget eller truet av andre barn på skolen eller i fritida?

I ulike kommuner etter kommunestørrelse



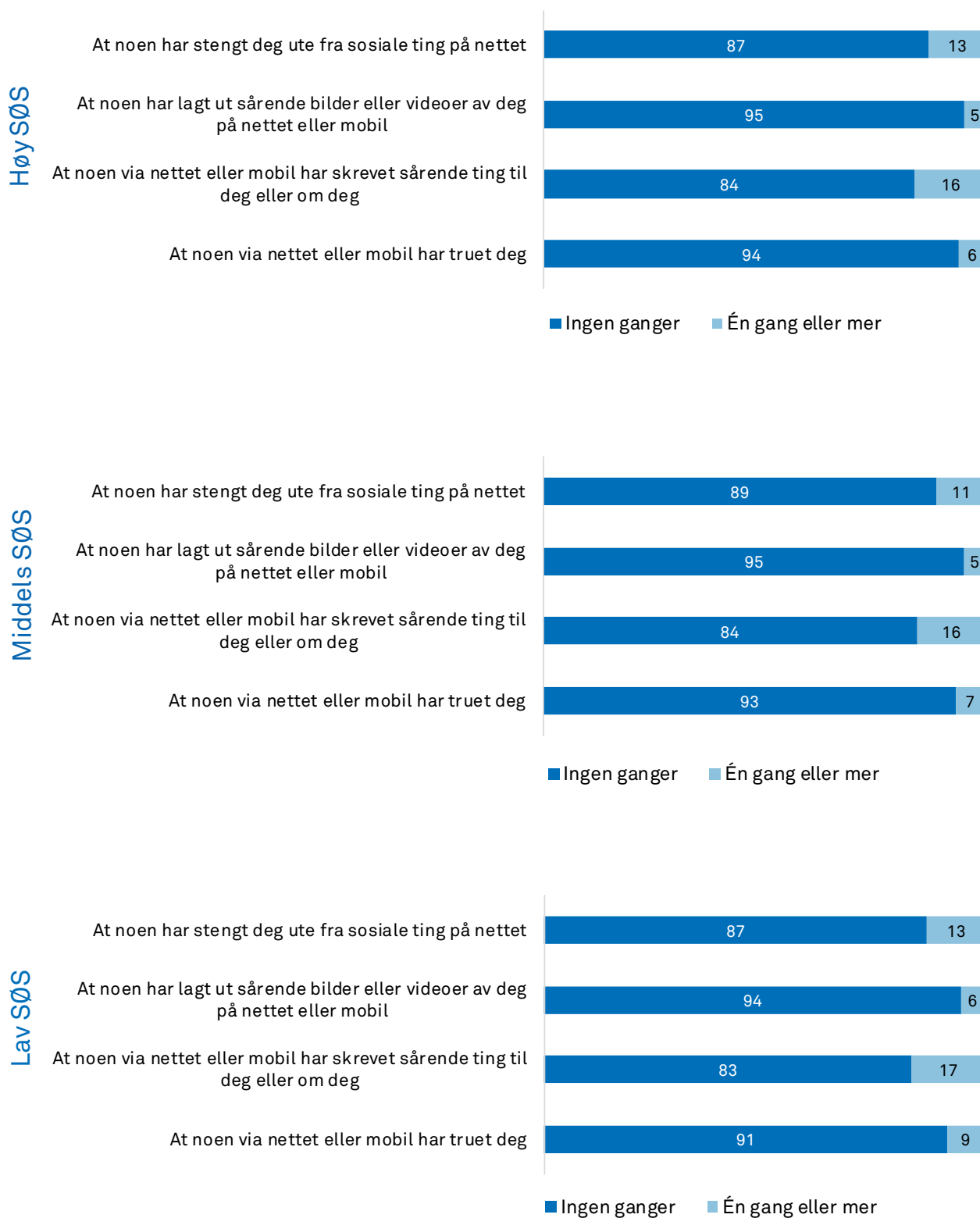
# Mobbing

## Prosentandel som har opplevd negative ting via nett eller mobil På ulike klassetrinn



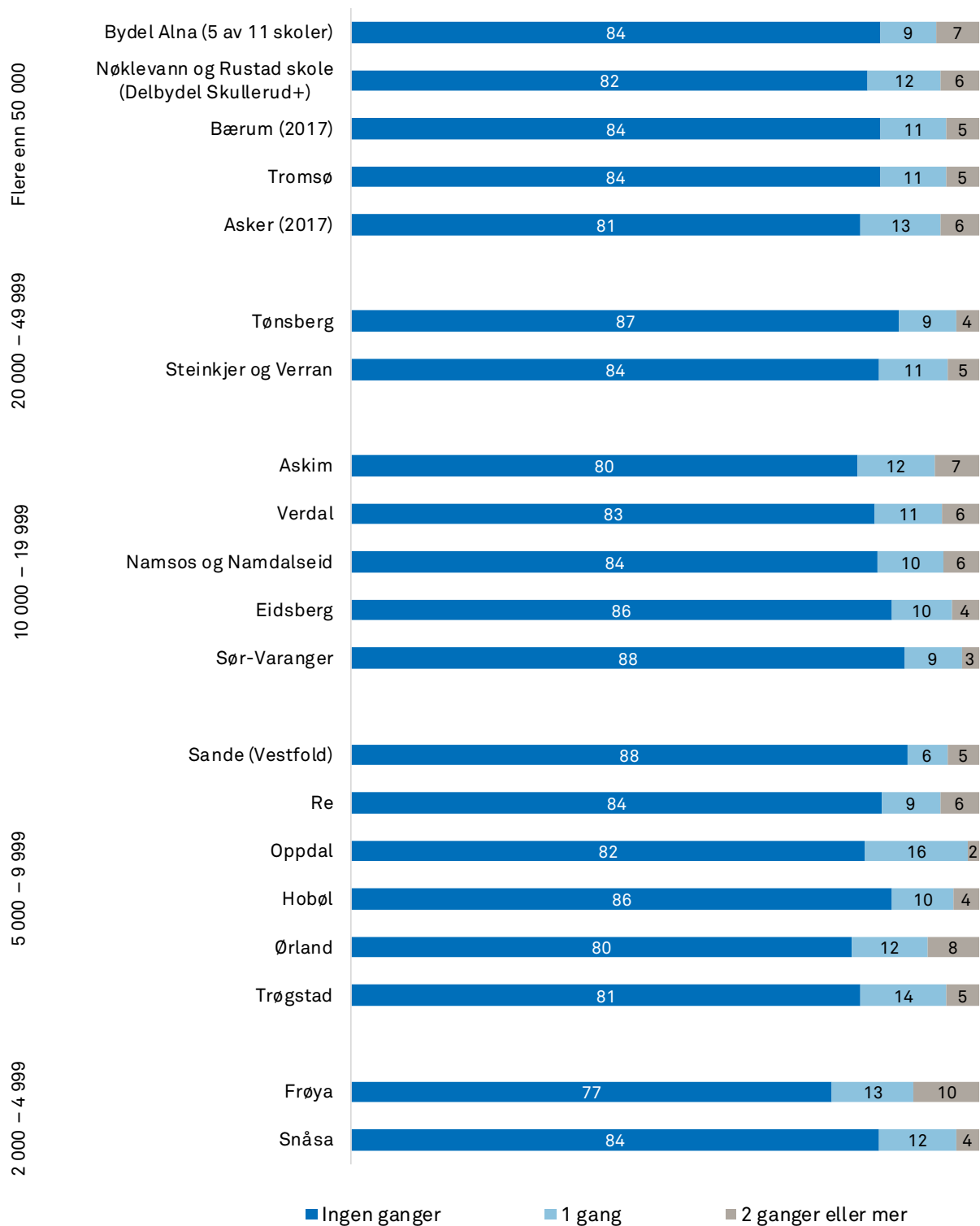
# Mobbing

## Prosentandel som har opplevd negative ting via nett eller mobil Etter sosial bragrunn



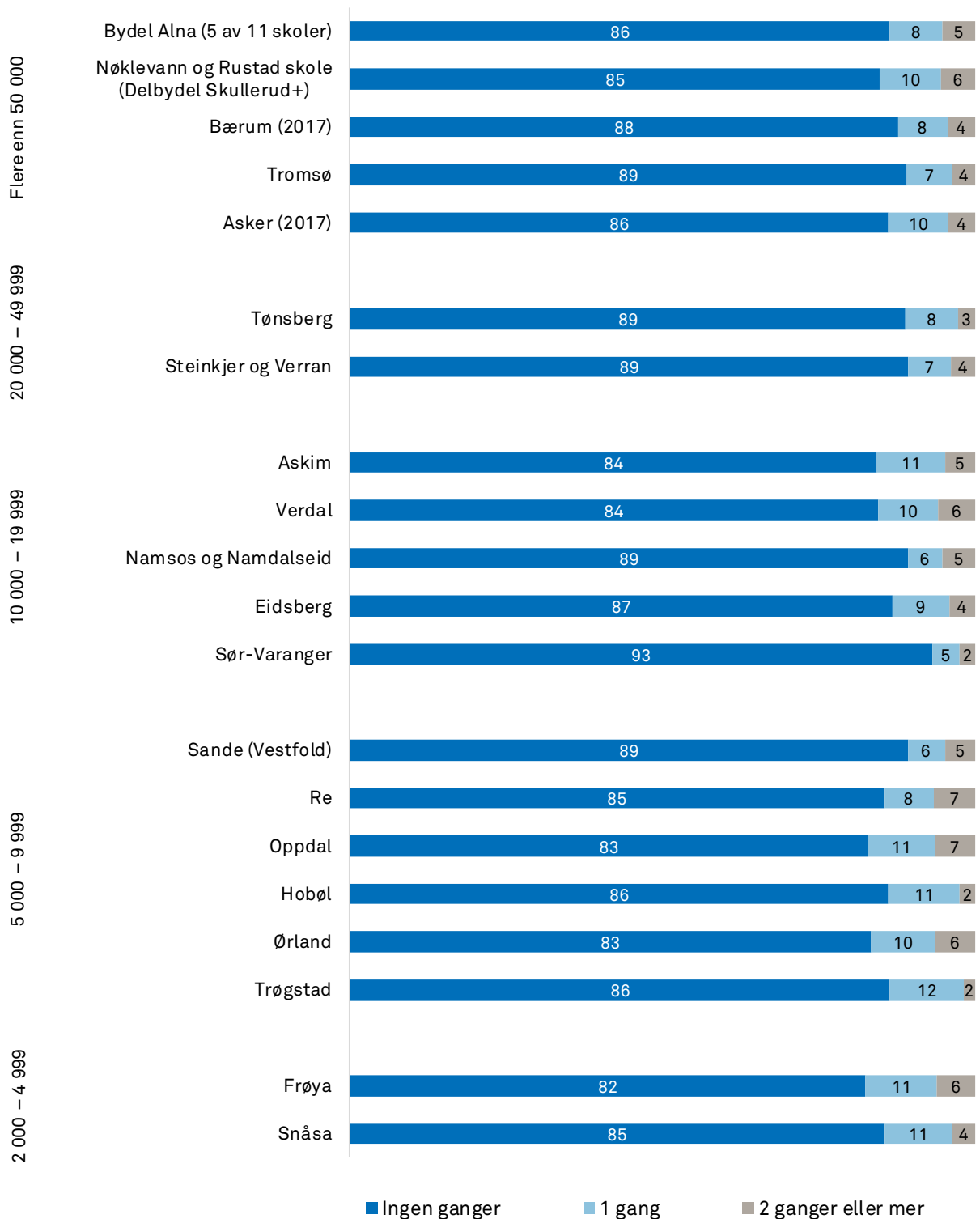
# Mobbing

Har du i løpet av de siste månedene blitt utsatt for noe av det følgende?  
 - At noen via nettet eller mobil har skrevet sårende ting til deg eller om deg  
 I ulike kommuner etter kommunestørrelse



# Mobbing

Har du i løpet av de siste månedene blitt utsatt for noe av det følgende?  
 - At noen har stengt deg ute fra sosiale ting på nettet  
 I ulike kommuner etter kommunestørrelse







Egenvurdert helse er en viktig indikator for helsetilstand og blir brukt til å overvåke befolkningens helsestatus over tid. Statistisk sentralbyrås levekårsundersøkelser viser at de aller fleste har en positiv vurdering av egen helse, og at litt flere unge enn eldre vurderer sin egen helse som god eller meget god. I tillegg til egenvurdert helse, måler Ungdata junior også forekomst av spesifikke plager, bruk av smertestillende tabletter og mengde søvn samt problemer med å sove.

Ungdata junior viser at den store majoriteten av barna er svært eller veldig fornøyd med egen helse. På spørsmålet «Hvor fornøyd er du med helsa di?» svarer de aller fleste at de er veldig fornøyd (63 prosent) eller ganske fornøyd (27 prosent). Åtte prosent svarer at de er litt fornøyd og to prosent svarer at de ikke er fornøyd i det hele tatt. Gutter er noe mer fornøyd med egen helse enn jenter, og det er en tendens til at barna blir noe mindre fornøyd med økende alder. Det er en tydeligere forskjell mellom barn med ulik sosial bakgrunn. 85 prosent av barn med lav sosial bakgrunn er veldig eller ganske fornøyd med egen helse, mot 92 prosent av barn med høy sosial bakgrunn. Det er større variasjon mellom kommunene i andel barn som er veldig eller ganske fornøyd med egen helse, fra 81 prosent til 93 prosent.

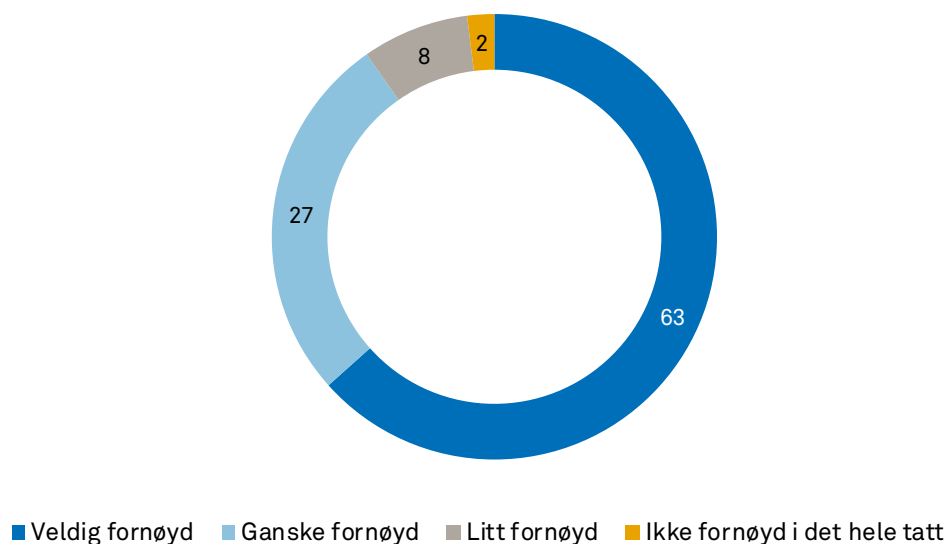
Barna fikk også spørsmål om hvor ofte i løpet av den siste måneden de har hatt ulike former for helseplager. 13 prosent svarer at de mange ganger eller daglig har hatt hodepine, 16 prosent at de har hatt vondt i nakke eller skuldre, 14 prosent at de har hatt vondt i magen, og 9 prosent at de har vært plaget av kvalme. Flere jenter enn gutter har hatt disse plagene, og kjønnsforskjellene er størst for hodepine (10 prosent av guttene og 17 prosent av jentene har opplevd dette mange ganger eller daglig den siste måneden) og vondt i magen (11 prosent av guttene og 18 prosent av jentene). Noen flere med lav enn med høy sosial bakgrunn har hatt vondt i magen eller vært kvalme. Det er variasjon mellom kommunene i andel som mange ganger eller daglig har

hatt vondt i nakken eller skuldrene den siste måneden, fra 12 til 24 prosent.

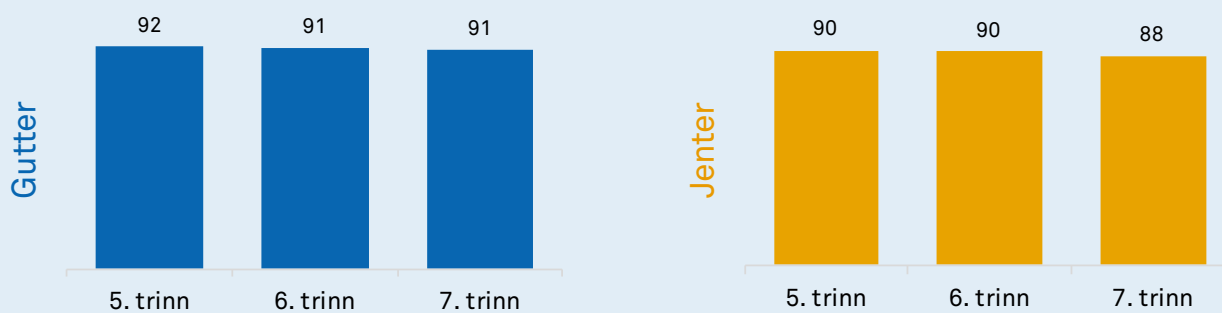
Ungdata junior kartlegger også bruk av smertestillende tabletter. 22 prosent svarer at de har brukt smertestillende tabletter i løpet av den siste uken, og det er flere jenter enn gutter som har brukt dette. Blant jentene er det en tendens til økt bruk med økende alder. Det er litt vanligere at barn med lav enn med høy sosial bakgrunn har brukt smertestillende den siste uken; 25 prosent av barna med lav sosial bakgrunn og 22 prosent av barna med høy sosial bakgrunn. Variasjonen mellom kommuner er større – fra 17 til 29 prosent.

Tilstrekkelig antall timer søvn er viktig for både konsentrasjon og trivsel. Anbefalt mengde søvn for barn i alderen 10–12 år er ni til ti timer. Ungdata junior kartlegger hvor mange timer barna sov sist natt, og svarene viser at det er en del variasjon i antall timer søvn barna fikk. Ni prosent sov 11 timer eller mer, 24 prosent sov 10 timer, 30 prosent sov 9 timer, 21 prosent sov 8 timer og 16 prosent sov syv timer eller mindre. Mer enn en av tre sover altså mindre enn det som regnes som anbefalt. Videre viser Ungdata junior at barna på høyere klassetrinn sover mindre enn de yngre. Mens 51 prosent av syvendeklassingene sov 9 timer eller mer, gjelder dette 73 prosent av femteklassingene. Det er også en god del variasjon mellom kommunene i antall timer søvn som barna rapporterer om.

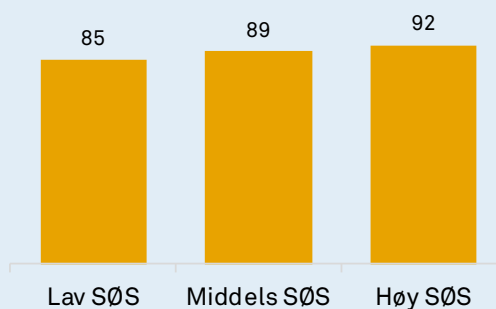
## Hvor fornøyd er du med helsa di?



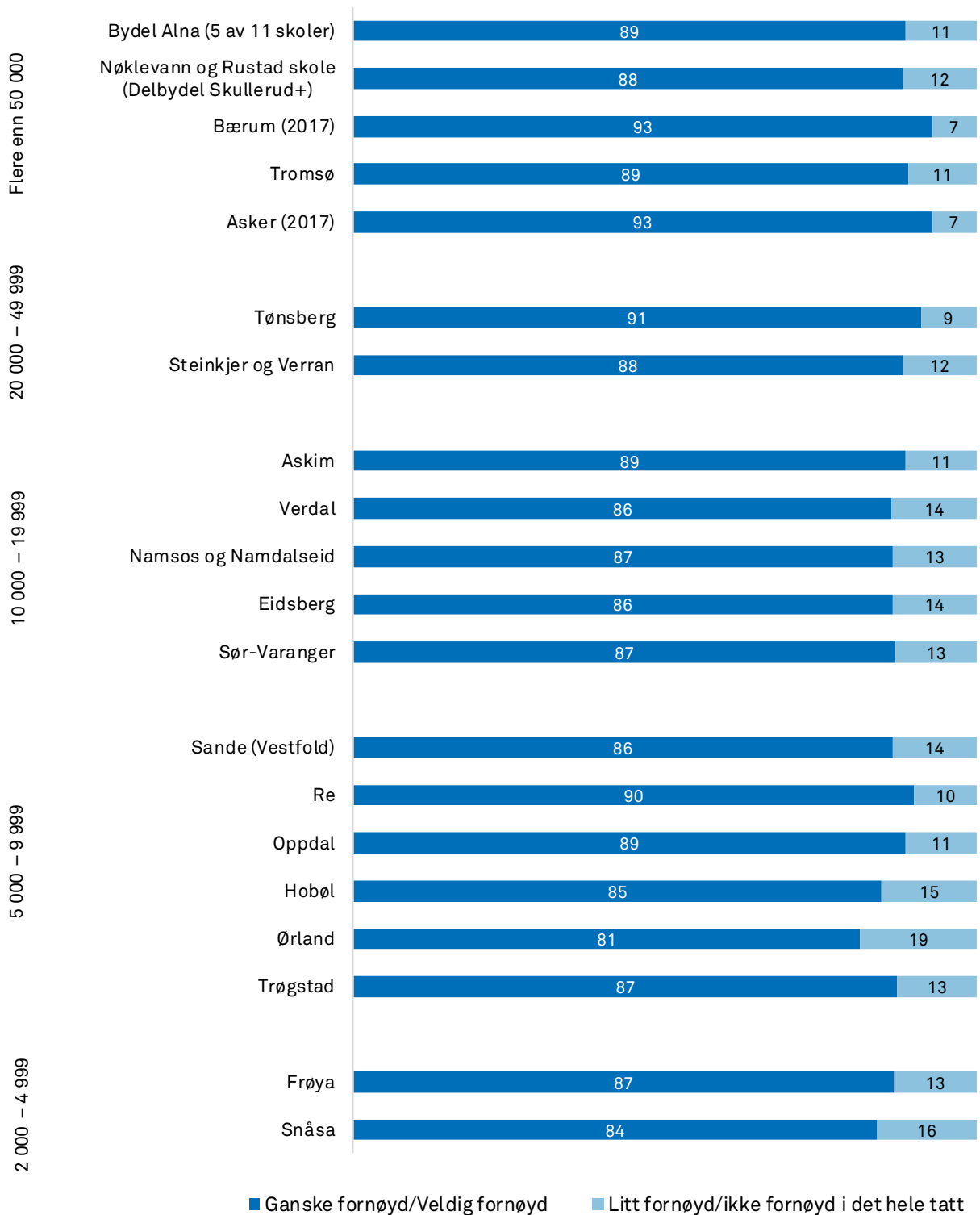
## Prosentandel som er ganske eller veldig fornøyd med helsa si Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



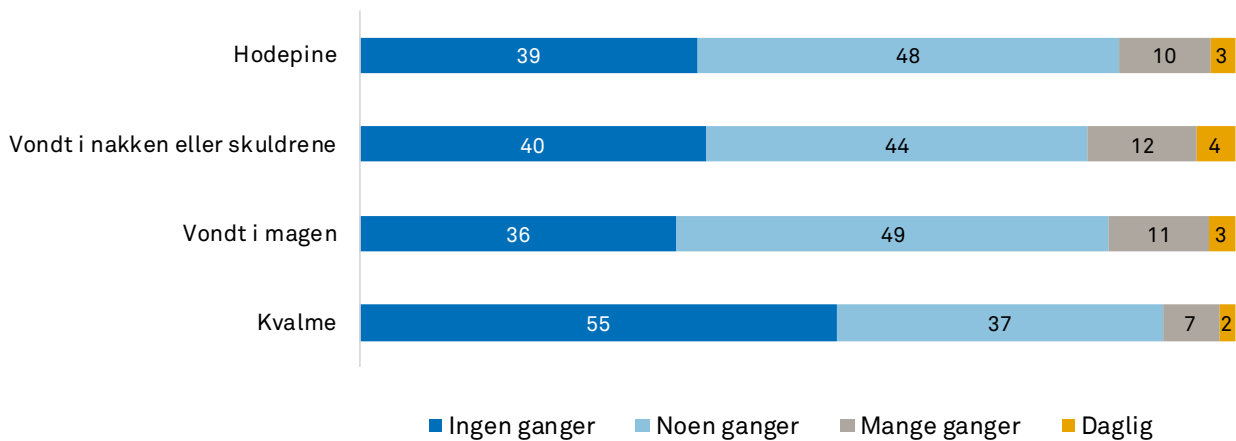
## Prosentandel som er ganske eller veldig fornøyd med helsa si Etter sosial bakgrunn



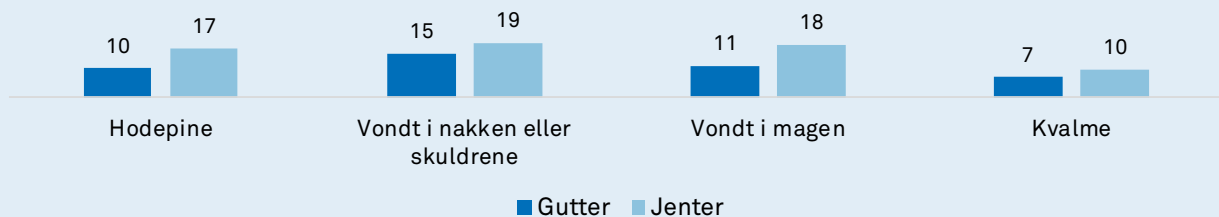
## Hvor fornøyd er du med helsa di? I ulike kommuner etter kommunestørrelse



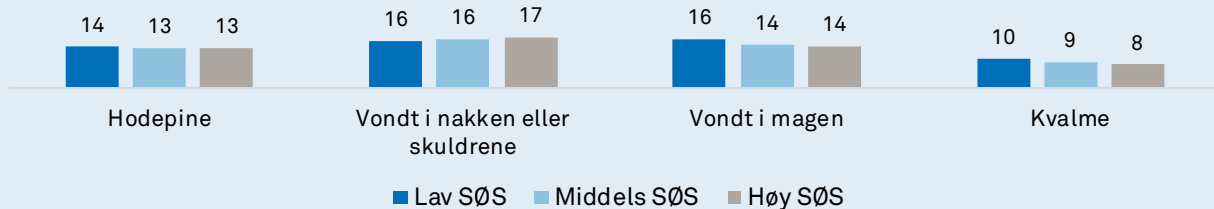
## Prosentandel som har hatt følgende helseplager siste måned



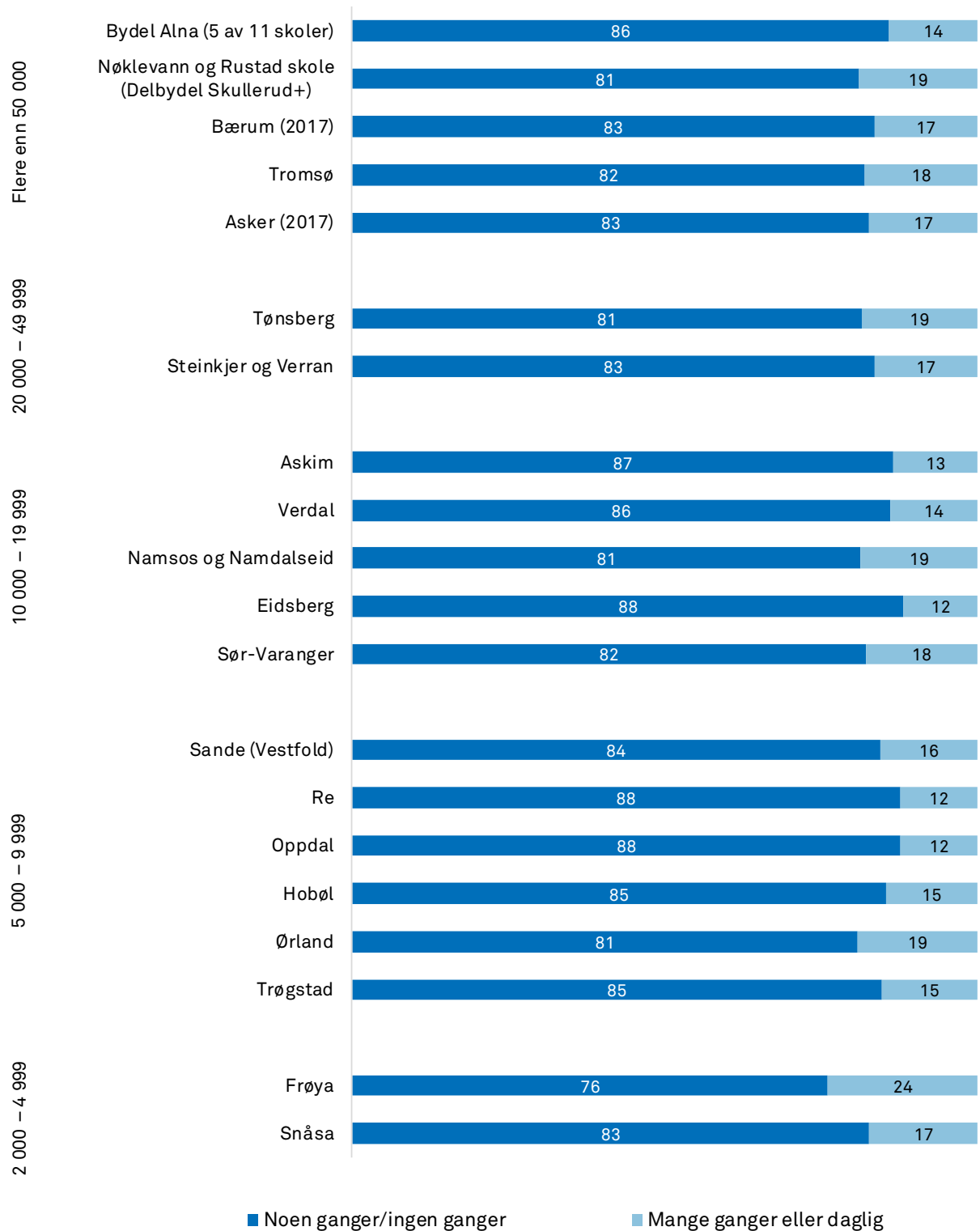
## Prosentandel som mange ganger eller daglig har hatt følgende helseplager siste måned Blant gutter og jenter



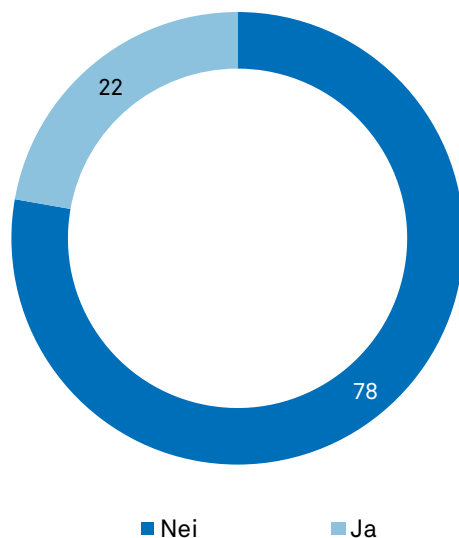
## Prosentandel som mange ganger eller daglig har hatt følgende helseplager siste måned Etter sosial bakgrunn



## Prosentandel som har hatt vondt i nakken eller skuldrene siste måned I ulike kommuner etter kommunestørrelse

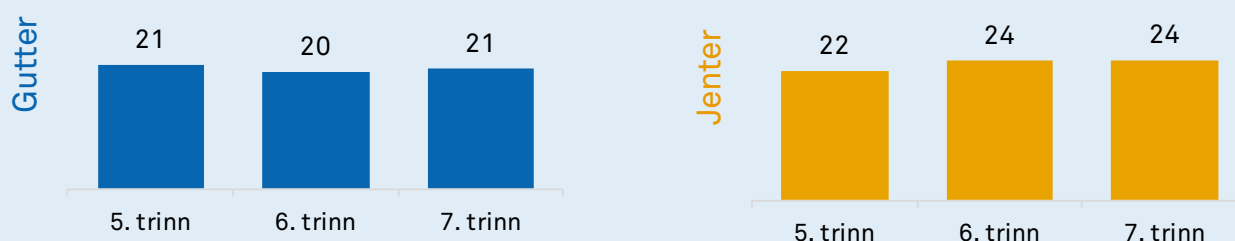


Har du brukt tabletter mot hodepine eller andre smerter den siste uken?



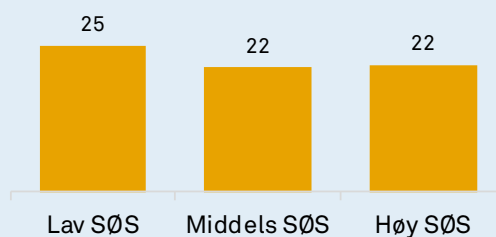
**Prosentandel som har brukt tabletter mot hodepine eller andre smerter den siste uken**

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

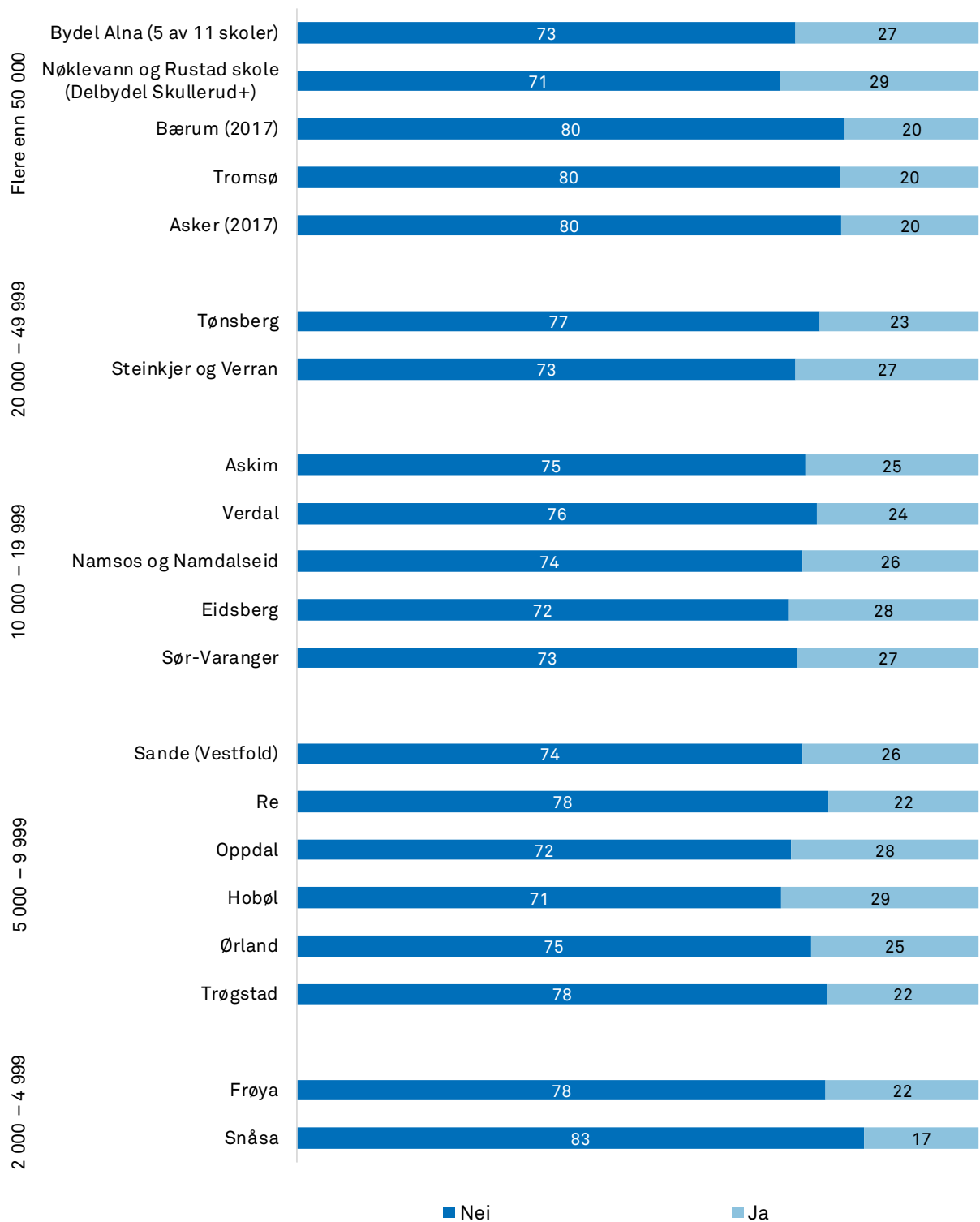


**Prosentandel som har brukt tabletter mot hodepine eller andre smerter den siste uken**

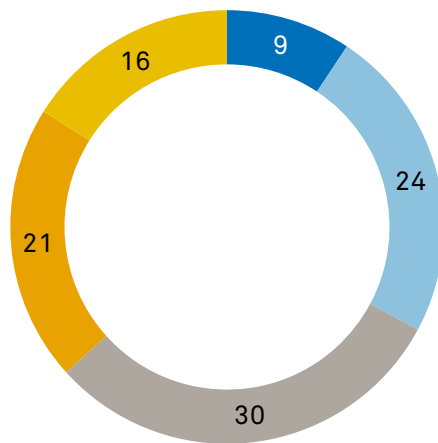
Etter sosial bakgrunn



## Har du brukt tabletter mot hodepine eller andre smerter den siste uken? I ulike kommuner etter kommunestørrelse

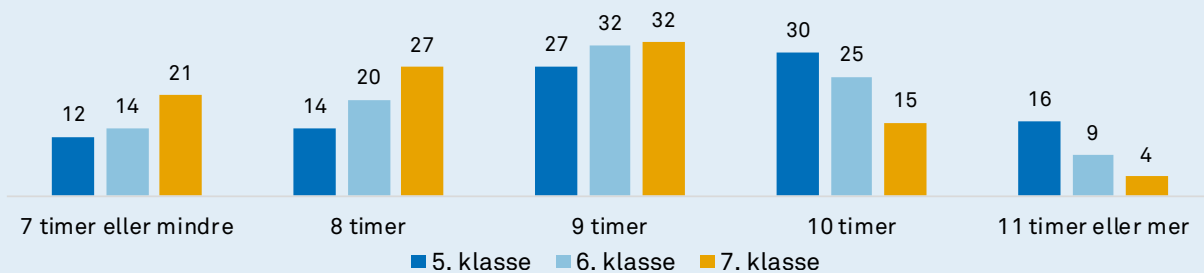


## Omtrent hvor mange timer sov du natt til i dag?

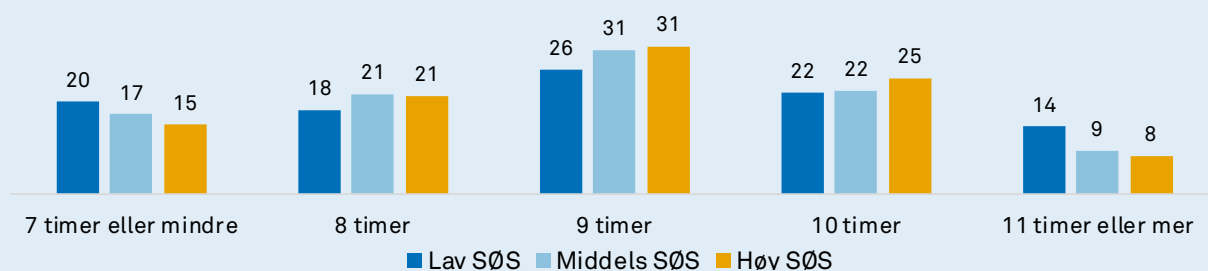


■ 11 timer eller mer ■ 10 timer ■ 9 timer ■ 8 timer ■ 7 timer eller mindre

## Omtrent hvor mange timer sov du natt til i dag? På ulike klassetrinn

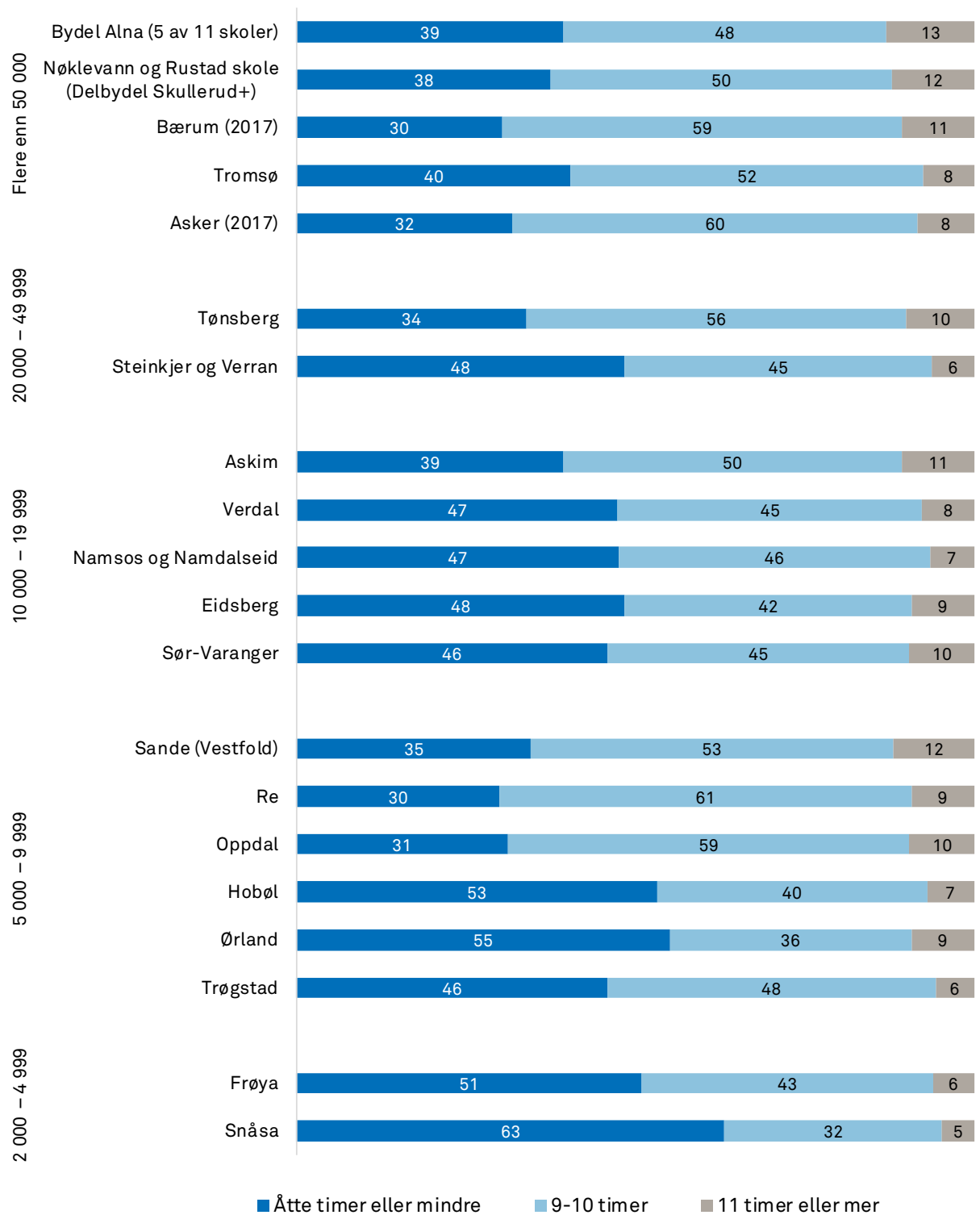


## Omtrent hvor mange timer sov du natt til i dag? Etter sosial bakgrunn

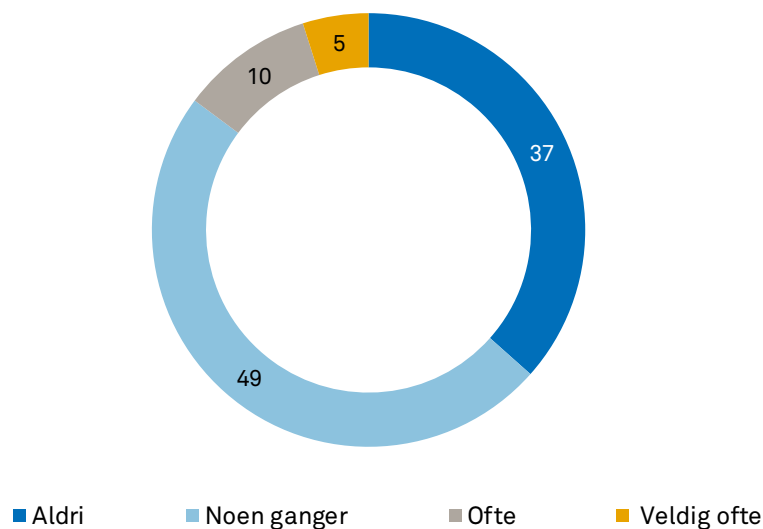




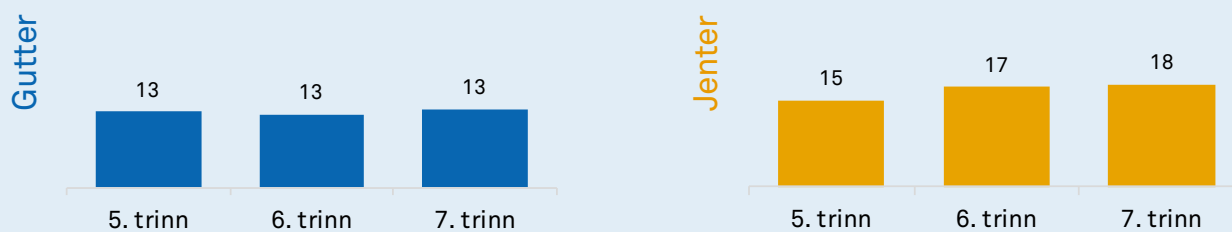
## Omtrent hvor mange timer sov du natt til i dag? I ulike kommuner etter kommunestørrelse



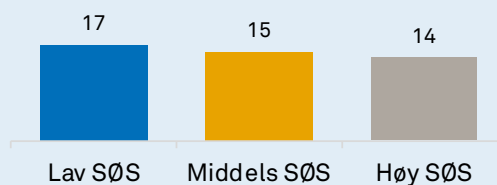
## Hvor ofte skjer dette med deg? Jeg har problemer med å sove



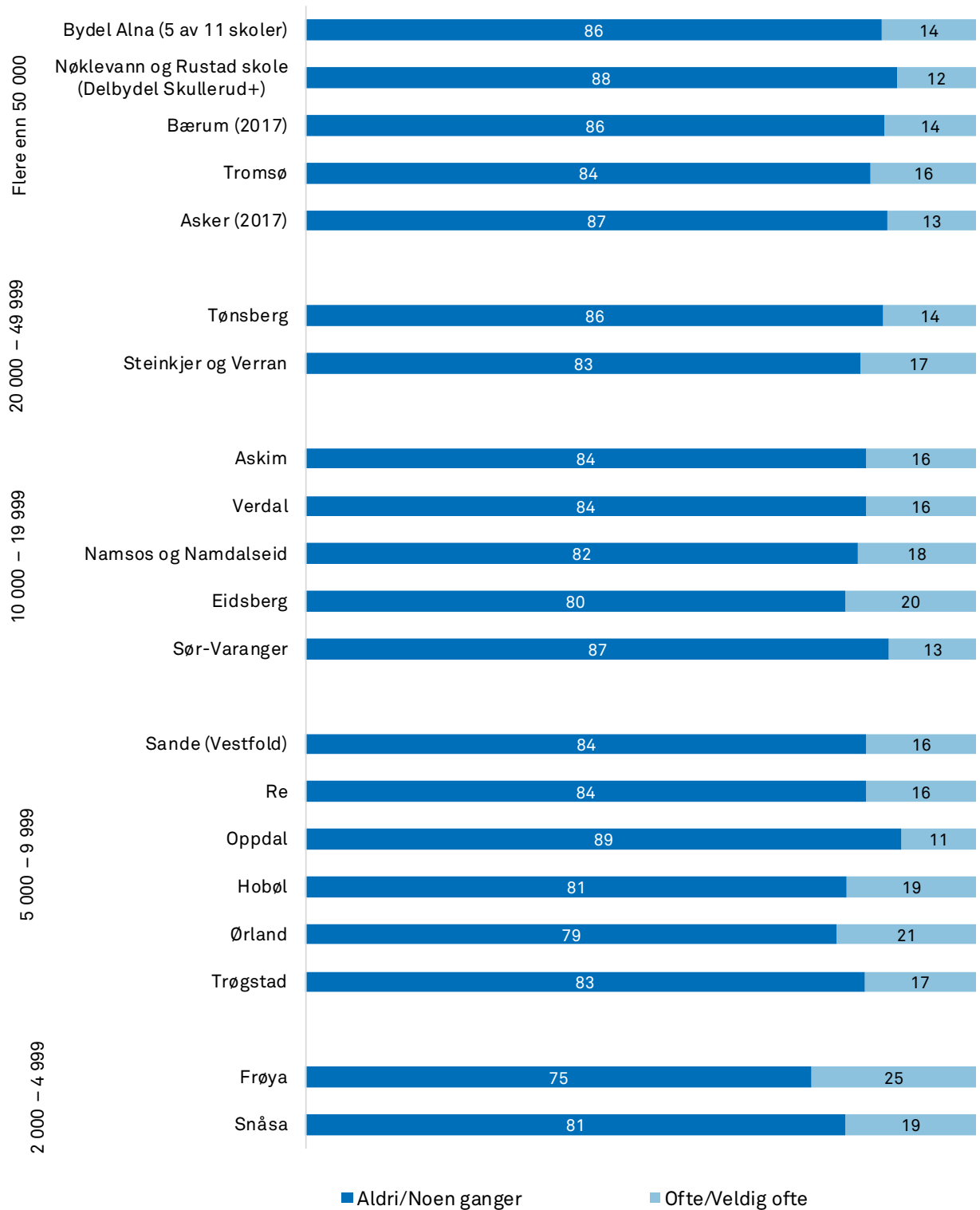
## Andel som ofte eller veldig ofte har hatt problemer med å sove Etter kjønn og klassetrinn



## Andel som ofte eller veldig ofte har hatt problemer med å sove Etter sosial bakgrunn



## Hvor ofte skjer dette med deg? Jeg har problemer med å sove I ulike kommuner etter kommunestørrelse



FØLG UNGDATA PÅ SOSIALE MEDIER:

[facebook.no/ungdata](https://facebook.no/ungdata)

[twitter.com/ungdata](https://twitter.com/ungdata)

BESØK NETTSIDEN:

[www.ungdata.no](http://www.ungdata.no)

NOVA Rapport 7/19

© Velferdsforskningsinstituttet NOVA, 2019  
OsloMet – storbyuniversitetet

[www.oslomet.no/om/nova](http://www.oslomet.no/om/nova)